

CURSUS

Op weg met God

of

De boodschap van de Bijbel

Gebaseerd op het boek
"De Vreemdeling op de weg naar Emmaüs"
van John R. Cross

Voorjaar 2021

Inhoudsopgave

INTRODUCTIE.....	4
CURSUSOPZET	5
PROGRAMMA.....	6
AVOND 1 – PRINCIPES (HOOFDSTUK 1)	7
1.1 DE VREEMDELING OP DE WEG NAAR EMMAÛS	7
1.2 ALLES OP EEN RIJ.....	9
1.3 EEN UNIEK BOEK.....	11
VERWERKING	15
AVOND 2 – HET BEGIN VAN ALLES (HOOFDSTUK 2,3)	16
2.1 IN HET BEGIN	16
2.2 ENGELN, HEERSCHAREN EN STERREN	17
3.1 DE SCHEPPING.....	18
3.2 HET WAS GOED	20
3.3 MAN EN VROUW	22
VERWERKING	24
AVOND 3 – DE VAL IN ZONDE (HOOFDSTUK 4)	25
4.1 “IK ZAL” OFTEWEL HOOGMOED	25
4.2 HEEFT GOD GEZEGD?.....	26
4.3 WAAR BENT U?.....	27
4.4 DE DOOD	29
VERWERKING	31
AVOND 4 – PARADOX, VERZOENING, ZONDVLOED, BABEL (HOOFDSTUK 5)	32
5.1 PARADOX (TEGENSTRIJDIGE CONCLUSIE).....	32
5.2 VERZOENING - GOD VOORZIET	33
5.3 DE ZONDVLOED.....	35
5.4 BABEL	38
VERWERKING	39
AVOND 5 – ABRAHAM, GELOOF, IZAK (HOOFDSTUK 6).....	40
6.1 ABRAHAM.....	40
6.2 WAT IS GELOOF?.....	42
6.3 IZAK.....	42
VERWERKING	44
AVOND 6 – JAKOB, EGYPTEN, EXODUS, VERBOND (HOOFDSTUK 7,8).....	45
7.1 JAKOB, ISRAËL EN JUDA	45
7.2 MOZES.....	46
7.3 DE TIENDE PLAAG EN HET PASCHA	48
8.1 EXODUS.....	50
8.2 VERBOND MET TIEN LEEFREGELS.....	51
8.3 CONSEQUENTIES	54
VERWERKING	55
AVOND 7 – TABERNAKEL, RICHTERS, KONINGEN, PROFETEN (HOOFDSTUK 9)	56
9.1 DE TABERNAKEL	56
9.2 ONGELOOF	58
9.3 RICHTERS, KONINGEN EN PROFETEN	59

VERWERKING	63
AVOND 8 – JOHANNES EN JEZUS (HOOFDSTUK 10).....	64
10.1 ELIZABETH, MARIA EN JOHANNES	64
10.2 GEBOORTE VAN JEZUS	65
10.3 JEZUS' JONGE JAREN.....	69
10.4 DE DOOP – JEZUS NEEMT ONZE PLAATS IN	69
10.5 DE ZOON VAN GOD – IS JEZUS GOD?	70
VERWERKING	73
AVOND 9 – JEZUS BEDIENING (HOOFDSTUK 11)	74
11.1 DE VERZOEKING	74
11.2 MACHT EN ROEM	75
11.3 NICODEMUS.....	75
11.4 VERWORPEN	77
11.5 HET BROOD DES LEVENS.....	79
VERWERKING	81
AVOND 10 – JEZUS ONDERWIJS EN HET VERRAAD (HOOFDSTUK 12)	82
12.1 BEN JE GOED GENOEG?	82
12.2 ER IS MAAR ÉÉN TOEGANG TOT GOD!	83
12.3 LAZARUS – JEZUS HEEFT MACHT OVER DE DOOD	84
12.4 DE HEL.....	86
12.5 JEZUS – KONING EN HET LAM VAN GOD.....	87
VERWERKING	90
AVOND 11 – DOOD EN OPSTANDING (HOOFDSTUK 13)	91
13.1 VERRADEN EN BESCHULDIGD	91
13.2 DE KRUISIGING.....	95
13.3 BEGRAFENIS EN OPSTANDING.....	99
VERWERKING	103
AVOND 12 – Q & A.....	104
AVOND 13 – UITLEG DOOR “DE VREEMDELING” (HOOFDSTUK 14)	105
14.1 DE VREEMDELING	105
14.2 VAN ADAM TOT NOACH	106
14.3 VAN ABRAHAM TOT DE WET	108
14.4 VAN DE TABERNAKEL TOT DE KOPEREN SLANG	111
14.5 VAN JOHANNES DE DOPER TOT DE OPSTANDING	114
VERWERKING	118
JOUW KEUZE - WAT WILT U DAT IK DOEN ZAL? (HOOFDSTUK 15)	119
NAGESPREK	119
BIJLAGE 1 - TIJDBALKEN	120
BIJLAGE 2 – SYNCHRONISATIE JEZUS' GEBOORTE	122
BIJLAGE 3 – GEBEURTENISSEN ROND PASEN.....	131
BIJLAGE 4 – PROFETIEËN OVER JEZUS	132
BIJLAGE 5 – DAGTEKSTEN	134

Introductie

Is de Bijbel een onbekend boek voor jou, of als een lastige puzzel met nog vele losse lastige stukjes? Ga dan met ons op hoofdpunten door de Bijbel om deze zaken op hun plek te laten vallen in de cursus

“OP WEG MET GOD”

Deze cursus is een vervolg op ...
“Op zoek naar God”

Het is een cursus voor zowel niet-christenen als christenen.

Iedereen is welkom en kan er zijn voordeel mee doen!

Aan het eind van de cursus kun je besluiten wat je ermee doet: God en Zijn Woord de Bijbel geloven of niet. Dat is jouw keus.

De aanpak in deze cursus is bekend als chronologisch Bijbelonderwijs met als uitgangspunt dat de belangrijkste Bijbelse principes in volgorde van tijd worden uitgelegd.

We beginnen bij het begin: de Schepping van alle dingen, en gaan dan systematisch de Bijbel door van zondeval tot Jezus' geboorte, leven, sterven, opstanding en hemelvaart.

We beperken ons tot de hoofdzaken zodat je later gemakkelijker allerlei andere Bijbelgedeelten begrijpt en tussen de hoofdzaken kunt inpassen.

In deze cursus gaan we dus concreet de Bijbel door. Je leert de belangrijkste Bijbelgedeelten begrijpen.

Cursusopzet

De cursus wordt gegeven op 13 avonden.

De avond start normaliter¹ om 19.45 uur met koffie en thee. Vanaf 20:00 uur is er een inleidend gedeelte van 30-45 minuten. Een spreker, een film of een andere werkvorm leidt het onderwerp van de avond in. Daarna gaan we in groepjes uiteen en praten samen door over het onderwerp van de avond. We zijn hierbij vooral gericht op wat er feitelijk in de Bijbel staat en we proberen dat goed te begrijpen. Hier is alle ruimte om de Bijbel samen te lezen, vragen te stellen en van elkaar te leren. Het streven is dat iedereen om 22:00 uur naar huis kan.

Tijdens de cursusavonden trekken we in onze groepjes intensief met elkaar op. Enkele cursus-avonden starten we met een gezamenlijke maaltijd. Deze maaltijden bieden je de gelegenheid om elkaar in een andere gezellige setting beter te leren kennen.

Cursusmateriaal

- De complete Bijbel (zowel het Oude testament (van Genesis tot Maleachi) als het Nieuwe testament (van Mattheus tot Openbaring). Neem een vertaling die voor jou gemakkelijk leest. Een gemakkelijke vertaling die toch dicht bij de grondtekst is, is de Groot Nieuws Bijbel. Een veel meer letterlijke vertaling is de Herziene Statenvertaling. Er zijn veel Nederlandse vertalingen. Wat je ook kiest, realiseer je dat een vertaling de grondtekst (Hebreeuws, Aramees, Grieks) nooit precies weergeeft.
- *De vreemdeling op de weg naar Emmaüs* door John R. Cross. (Er is ook een werkboek bij). Dit boek is vrijuit als pdf of e-book te downloaden van <http://www.goodseed.com/the-stranger-on-the-road-to-emmaus.html#str-eng> (scrol naar de Nederlandse vertaling van het boek en het werkboek). Ook op de Basissite is dit boek met het werkboek als pdf te downloaden: www.basis.cc/opwegmetgod. In Nederland wordt het boek (€15) met werkboek (€5) uitgegeven bij Grace Publishing House te Veenendaal. Je kunt het ook bij onze boekentafel kopen.
- Een cursusmap. De tekst in deze map is grotendeels een samenvatting en soms een toevoeging op het boek "De Vreemdeling op de weg naar Emmaüs" van John R. Cross. We raden je van harte aan het boek te kopen en te bestuderen.
- Voor hen die geen echte lezers zijn, of voor in de auto/ in het huishouden, is het boek voorgelezen en als MP3-bestand te downloaden (met toestemming van de uitgever) van de Basis-site: <https://www.basis.cc/opwegmetgod>.
- De materialen zijn ook te vinden op www.sinco.nl/op-weg-met-god

¹ Wijzigingen in tijden en programma worden per mail/app doorgegeven.

Programma

Les	Hoofdstuk	Thema – De Bijbel in Hoofdzaken
1	1	Proloog - Alles op een rijtje - Uniek boek
2*	2,3	Schepping – Engelen – Lucifer – Goed - Man en vrouw
3	4	Ik zal - Heeft God gezegd? - Waar bent u? - De dood
4	5	Paradox - Verzoening - Zondvloed – Babel
5	6	Abraham – Geloof – Izak
6	7,8	Israël/ Juda – Mozes – Farao en Pascha Voedsel en water – 10 Leefregels – De rechtbank
7	9	Tabernakel – Ongeloof – Richters, Koningen en Profeten
8	10	Elizabeth – Maria – Johannes – Jezus – Doop
9	11	Verzoeking – Macht – Nicodemus – Verworpen – Brood des levens
10	12	Bezoedeld – De Weg – Lazarus – Hel – Acceptatie/Verraad
11*	13	Arrestatie – Kruisiging – Begrafenis en Opstanding
12		Q & A
13	14,15	De Vreemdeling – Zijn Boodschap Wat wilt U dat ik doen zal – Een geschikte tijd

De cursus wordt afgesloten met een nagesprek per persoon/echtpaar

* Maaltijd vooraf.

We wensen jullie een hele goede cursus toe.

Avond 1 – Principes (Hoofdstuk 1)

1.1 De Vreemdeling op de weg naar Emmaüs

Tijd: circa 33 A.D. De eerste zondagmorgen in april, vlak na de kruisiging en sterven van Jezus. We bekijken filmfragment 1 van "The Road to Emmaus"

<https://www.youtube.com/watch?v=vepBqHvZ0Xs>

<https://www.youtube.com/watch?v=AwK6Bs6Jpok> (NL ondertiteling)

Emmaüs was een klein dorp, 60 stadiën ten westen van Jeruzalem (een stadion was in die tijd ongeveer 185 meter, dus 60 stadiën was ruim 11 km).

Kleopas en zijn vriend waren die eerste zondag in april 33 AD onderweg uit Jeruzalem naar Emmaüs toen er een vreemdeling naast hen kwam lopen.

Eén ding wisten zij allebei zeker. De vreemdeling was over die oeroude verzameling boeken (de Bijbel) begonnen, en in de volgende paar uur had hij die vanaf het begin uitgelegd op een manier die volkomen begrijpelijk en waar was. De boodschap van de vreemdeling had alle wanhoop en twijfel uit hun hart verdreven. Zij waren zo opgewonden over alle nieuwe dingen die zij hadden gehoord en begrepen, dat zij zich meteen naar Jeruzalem hadden terug gehaast om hun vrienden over DE VREEMDELING te vertellen. Zij moesten de boodschap die de twee OP DE WEG NAAR EMMAÜS hadden gehoord ook horen.

Maar wat vertelde De Vreemdeling dan over de Bijbel - een boek dat zoveel mensen niet begrijpen - wat allemaal zo duidelijk en waar was? Wel, daar gaat dit boek en deze cursus over. En om het allemaal goed te kunnen begrijpen gaan we doen wat DE VREEMDELING ook deed: we gaan bij het begin beginnen.

Nederlandse tekst bij het filmfragment (E1,2 Emmaüsgangers – V De Vreemdeling)

- Het was een zondagmiddag, ongeveer 2000 jaar geleden, en iedereen was druk in gesprek over de gebeurtenissen van de afgelopen dagen.
- Een controversiële leider was ter dood gebracht door de autoriteiten. Niemand was zeker van wat er nu zou gebeuren.
- Twee mannen, vrienden van deze leider, waren in het bijzonder ontdaan
- Terwijl zij naar een dorpje in de buurt liepen, probeerden zij de gebeurtenissen op een rijtje te krijgen. Te begrijpen wat er was gebeurd. Zoals zovelen hadden ze hoge verwachtingen. Maar nu... met hun leider dood ... leek alles voorbij. Het had geen zin meer.
- Toen ... kwam er een vreemdeling bij hen lopen. (Drie man op de weg)
- E1: Ik moet weg uit deze stad Tegen de avond kunnen we in Emmaüs zijn.
- E2: Ik kan niet geloven dat dit gebeurd is!
- V: Waar hebben jullie het over? (Ze staan stil)
- E2: Bent u de enig in Jeruzalem die niet weet wat er gebeurd is de laatste dagen?
- V: Wat is er gebeurd?
- E2: Ze hebben Hem gedood! Terechtgesteld afgelopen vrijdag!
- V: Gedood? Wie?
- E1: Heb je het echt niet gehoord?

- V: Een crimineel? Wat heeft hij gedaan?
- E1: Nee, nee ... hij was totaal onschuldig.
- E1: Eigenlijk.... E2: Vertel hem over de wonderen.
- E1: Hij had het vermogen om mensen te genezen. Onmiddellijk.
E2: Een blinde man ... zijn hele leven blind Eén aanraking en hij kon weer perfect zien.
- E: Er waren er zo velen. Hij genas melaatsen, herstelde een verschrompelde arm...
- E2: En de dochter van Jaïrus!
E1: Ja... de dochter van Jaïrus! Ze was dood... we zagen het! Hij maakte haar weer levend!
- E2: Massa's mensen kwamen gewoon om Hem te horen spreken. Duizenden tegelijk!
- E2: En als Hij sprak... E1: Hij sprak met het gezag van een profeet! Gezonden door God.
- E2: Maar Hij was niet zoals de religieuze leiders.
- V: Hoezo niet gelijk?
- E2: Hij bracht tijd door met mensen die door iedereen werden gehaat. Hij at en dronk met verschoppelingen. E1: Maar Hij ging niet mee met hun zonden.
- E2: Hij aanvaardde geen enkele zonde! Maar Hij keek niet neer op zondaars. Hij was vol genade, medelijdend, E1: Zo waar, Hij was zo totaal anders dan elke andere leraar.
- E2: En toen namen de autoriteiten hem gevangen.... Folterden Hem... zware spijkers door Zijn.... (Loopt weg)
- E1: Op Golgotha spijkerden ze hem aan een kruis... op vrijdag ... Hij stierf daar op vrijdag.
- V: (na bij de schouder genomen) Als Hij zoveel goed deed, waarom werd Hij dan terechtgesteld?
- E1: Ze haatten Hem. Eerst waren de religieuze leiders het gewoon oneens met Zijn onderwijs, maar toen. Ik denk dat ze Hem als een bedreiging zagen voor hun eigen macht, hun positie.
- V: Was Hij dat?
- E1: Wij dachten dat Hij de beloofde Messias was. Hij zou de Koning zijn waar onze natie op wachtte. We hadden al onze hoop op Hem gevestigd. We dachten dat Hij ons zou redden.
- V: Deze man.... Wat was Zijn naam?
- E1: Jezus Jezus van Nazareth. (Lopen verder ... En dan zijn ze weer met zijn drieën)
- V: Deze Jezus... ben je bij Zijn graf geweest?
- E2: Nee... waarom? E1: Sommige van onze vrienden waren deze morgen bij zijn graf. Zij zeiden ... het is vreemd ... maar ze zeiden dat het leeg was! Dat is zo onlogisch.
- E2: Alles is onlogisch! We snappen gewoon niet wat er gebeurt!
- V: Waarom begrijp je het niet? Weet je niet dat al deze gebeurtenissen keer op keer waren voorspeld door de profeten, en dat het helemaal terug gaat tot de eerste boeken van de Bijbel beschreven door Mozes?

- E2: Jezus dood? Afgelopen vrijdag? Stond dat al in de oude geschriften van 1000 jaar geleden?
- V: Juist ja, waarom ben je zo langzaam om de profetieën te geloven die aankondigen dat de Messias moet lijden, precies zoals Jezus deed! Alleen zo zou Hij Zijn Koninklijke waardigheid ingaan. Een glorie beste vrienden die je spoedig zult zien!
Dit is allemaal onderdeel van een plan, dat lang geleden begon. Aan het aller vroegste begin van onze geschiedenis.
- (Lopen door En gaan zitten op stenen bij een vuurtje)
- E1: Dus u zegt dat Jezus' dood de vervulling is van oude profetieën?
- E2: Móést onze Vriend sterven? Ik zie het verband gewoon niet.
- V: Laten we bij het begin beginnen.

1.2 Alles Op Een Rij

Als je er even over nadenkt, is het volkomen redelijk en ook gewoon logisch om een paar uur van je leven te besteden aan het leren begrijpen van de Bijbel. Tenslotte heeft de Bijbel een aantal zeer diepzinnige dingen over het leven te zeggen. En ook over de dood.

Het Boek is al eeuwenlang een bestseller. En wie beweert er ook maar iets van af te weten behoort minstens de basisinhoud te kennen. Helaas heeft de Bijbel een slechte naam gekregen, niet door wat erin staat, maar doordat sommige prominente mannen en vrouwen die beweerden volgens de Bijbel te leven, zeer slechte keuzes in het leven hebben gemaakt. De Bijbel is echter niet veranderd. En wat de hypocrieten of de critici ook mogen zeggen, het is heel zinvol om hem **zelf** te kennen:

- voor **je eigen** gemoedsrust,
- omwille van **je eigen** leven en dood.

Een Puzzel

De Bijbel is in veel opzichten net een puzzel. Daarmee bedoel ik niet dat de boodschap ervan verborgen is, maar dat je, om de Bijbel goed te kunnen begrijpen, de verschillende stukjes in de Bijbel op de juiste manier aan elkaar moeten worden gelegd. En dit kunnen we doen door vier basis leerprincipes toe te passen.

1. Het verhaalprincipe

Dit eerste principe is vooral belangrijk als je geschiedenis leert of een verhaal leest. Eenvoudig gezegd komt het hierop neer: *begin bij het begin en ga stap voor stap naar het einde*. Dit mag overduidelijk lijken, maar veel mensen zijn geneigd om her en der in de Bijbel te lezen en nemen nooit eens de moeite om dingen bij elkaar te zoeken.

In dit boek behandelen we belangrijke gebeurtenissen en die verbinden we in een logische volgorde met elkaar, ongeveer zoals je wasgoed aan een waslijn hangt. Omdat het overzicht niet allesomvattend is, kun je wat open plekken op de lijn verwachten.

Desgewenst kunnen die open plekken later worden ingevuld, als we het totaalplaatje hebben gezien.

Hoewel deze waslijn niet elk verhaal kan bevatten, vormen de gebeurtenissen die we wel gaan bestuderen één doorlopende boodschap. Als u een gemiddelde lezer bent, zal de Bijbel u tegen de tijd dat u dit boek hebt doorgewerkt beduidend meer te zeggen hebben. Of u het allemaal gelooft of niet, is aan u. Ik hoop oprecht dat u het wel zult geloven, maar dat is uw keus. Mijn taak is u te helpen om het allemaal duidelijk te begrijpen.

2. Het rekenkundige principe

Het tweede principe is er een dat we voortdurend gebruiken. Om iets nieuws te leren kun je dat het beste vanaf de grondslag opbouwen. *Je gaat van het bekende naar het onbekende.* Kinderen op de kleuterschool ga je geen algebra bijbrengen. Je begint eerst met de gewone getallen en je *gaat van het eenvoudige naar het meer ingewikkelde.* Als je de basis overslaat, zul je zelfs van heel eenvoudige algebra nooit iets begrijpen.

Met de Bijbel is het net zo. Als je de basis verwaarloost, zal jouw begrip van de Bijbel ongewone gedachten gaan omvatten waardoor de boodschap vertroebeld raakt. En dan geeft de puzzel het verkeerde beeld weer. In dit boek beginnen we met de basis en borduren daar dan elk Hoofdstuk verder op voort, bouwend op eerder verkregen kennis.

3. Het prioriteitsprincipe

Dit derde principe - *het belangrijkste eerst* - behoort je toe te passen in een leersituatie met een inhoud waar je niet mee vertrouwd bent. De bedoeling is om de belangrijkste zaken het eerst te leren.

De Bijbel behandelt een ongelooflijke reeks uiteenlopende onderwerpen, maar zij zijn niet allemaal even belangrijk. In dit boek concentreren we ons op één belangrijk thema, en wel het belangrijkste thema van de Bijbel. Hebt u dat eenmaal begrepen, dan zal de Bijbel u op een eenvoudige wijze diepgaand duidelijk worden.

4. Het helderheidprincipe

Het vierde principe is van cruciaal belang. Haal geen onderwerpen door elkaar, maar blijf bij één onderwerp tegelijk.

De Bijbel spreekt over veel verschillende zaken. Je zou hem kunnen vergelijken met een kookboek met zijn vele verschillende recepten. Men deelt de Bijbel al heel lang in bepaalde onderwerpen op, zoals God, engelen, de mens en profetie. De bedoeling daarvan was om tot een beter begrip te komen, maar je moet er wel mee oppassen. Sommige mensen vinden overeenkomsten tussen verschillende onderwerpen, proberen die dan aan elkaar te koppelen en verdraaien daarmee dikwijls de oorspronkelijke betekenis.

Het is een beetje zoals het overstappen van een recept voor komkommersalade op een recept voor kruidcake, omdat ze allebei met een 'k' beginnen. Als je met de komkommersalade begint en dan onderweg met de kruidcake verder gaat, doe je de komkommers in de oven tot ze een mooi bruin korstje hebben! Ze beginnen wel allebei met dezelfde letter, maar de combinatie ervan is niet te eten!

Het vermengen van onderwerpen heeft er onder meer toe bijgedragen dat we zoveel verschillende kerkelijke groeperingen, godsdiensten en sekten hebben, die allemaal in enigerlei mate de Bijbel als hun boek beschouwen. De komkommersalade is met de kruidcake vermengd. Het beeld van de puzzel is verwrongen. In sommige gevallen is de verwarring gering, in andere situaties heeft het vermengen rampzalige gevolgen gehad.

Wie in de Bijbel zonder het te beseffen van het ene naar het andere onderwerp springt, eindigt slechts in verwarring. De puzzelstukjes passen dan niet. Om deze chaos te vermijden blijven wij bij één thema.

1.3 Een Uniek Boek

Er is geen twijfel over mogelijk dat de Bijbel een uniek boek is. Eigenlijk is het een verzameling boeken, zesenzeestig in totaal. We hebben in de Op zoek naar God cursus gezien dat:

De Bijbel is

- geschreven in een tijdsbestek van 1500 jaar;
- geschreven in 40 generaties;
- geschreven door meer dan 40 auteurs uit alle lagen van de maatschappij: koningen, boeren, filosofen, vissers, dichters, staatslieden, geleerden, enz.: Mozes, een politiek leider, opgeleid aan de universiteiten van Egypte; Petrus, een visser; Amos, een herder; Jozua, een generaal; Nehemia, een schenker; Daniël, een eerste minister; Lukas, een arts; Salomo, een koning; Mattheüs, een belastingambtenaar; Paulus, een rabbijn
- geschreven op verschillende plaatsen: Mozes in de woestijn, Jeremia in een kerker, Daniël op een heuvel en in een paleis, Paulus in een gevangenis, Lukas tijdens een reis, Johannes op het eiland Patmos, anderen tijdens de ontberingen van een militaire veldtocht

- geschreven in verschillende tijden: David in tijd van oorlog, Salomo in tijd van vrede
- geschreven in verschillende gemoedsgesteldheden: sommigen op de toppen van blijdschap en anderen uit de diepten van verdriet en wanhoop
- geschreven op drie continenten: Azië, Afrika en Europa;
- geschreven in drie talen: Hebreeuws, Aramees en Grieks;
- en tot slot, geschreven over honderden controversiële onderwerpen.

En toch spraken de auteurs van de Bijbel van Genesis tot Openbaring met harmonie en continuïteit. Het is één groot verhaal dat zich ontvouwt.

Dit *grote verhaal dat zich ontvouwt* is waar we naar willen gaan kijken, heel eenvoudig en zonder theologisch jargon te gebruiken. Verreweg het meest unieke van de Bijbel is wel dat hij beweert **Gods eigen woorden** te zijn.

Door God Geïnspireerd

De Bijbel wordt vaak de Schrift genoemd en zegt van zichzelf:

Heel de Schrift is door God ingegeven... (2 Timotheüs 3:16)

Alleen de gedachte dat God de Schrift heeft ingegeven (letterlijk: ingeblazen) is al een studie op zich. Zoals wanneer iemand uitademt en die adem uit zijn binnenste komt, zo is uiteindelijk de gehele Schrift (=Bijbel) als het product van God Zelf te beschouwen. God en Zijn woorden zijn niet van elkaar te scheiden. Dat is een van de redenen waarom men de Bijbel dikwijls *Gods Woord* noemt.

Heel eenvoudig gezegd kun je het ook zo stellen: God heeft tegen mannen gezegd wat Hij opgeschreven wilde hebben en die mannen hebben dat gedaan. De meesten van deze mannen werden *profeten* genoemd.

Nadat God voorheen vele malen en op vele wijzen tot de vaders gesproken had door de profeten. (Hebreeën 1:1)

Tegenwoordig denken we bij profeten aan mensen die de toekomst voorspellen. Maar in Bijbelse tijden was een profeet een boodschapper die Gods woorden aan de mensen doorgaf. Soms had die boodschap met gebeurtenissen in de toekomst te maken, maar het ging veel vaker over het gewone dagelijks leven.

God leidde de profeten zo dat alles wat er werd vastgelegd precies datgene was wat Hij opgeschreven wilde hebben. Tegelijkertijd liet God de menselijke schrijver *Zijn Woord - Gods Woord* - opschrijven in de eigen unieke stijl van de betrokken profeet, maar dan wel zonder fouten. Deze mannen waren niet vrij om hun eigen gedachten aan de boodschap toe te voegen.

Dit moet u allereerst weten, dat geen enkele profetie van de Schrift een eigenmachtige uitleg toelaat; want de profetie is destijds niet voortgebracht door de wil van een mens, maar heilige mensen van God, door de Heilige Geest gedreven, hebben gesproken. (2 Petrus 1:20-21)

Het woord *gedreven* wordt ergens anders in de Bijbel gebruikt voor het vervoeren van een verlamde man. Zoals een gehandicapte man niet op eigen kracht kon lopen, konden de profeten "de Schrift" niet uit zichzelf schrijven. De Bijbel is hier duidelijk over. Het was van het begin tot het einde *Gods boodschap*.

Uiterste Nauwkeurigheid

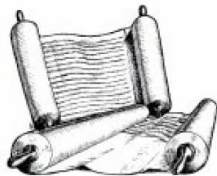
De profeten schreven Gods woorden op een boekrol, meestal gemaakt van dierenhuid of papier van een bepaalde plant. Deze originelen noemt men *autografen*. Omdat de autografen maar een korte levensduur hadden, maakte men van de boekrollen kopieën. Maar het besef bij de makers van die kopieën dat zij met Gods eigen Woord bezig waren, resulteerde in een van de meest opmerkelijke reproductiewerkzaamheden ooit. Bij het overschrijven van de Hebreeuwse tekst

...maakten zij gebruik van elk denkbaar controlemiddel, hoe omslachtig of arbeidsintensief ook, om er zeker van te zijn dat de tekst nauwkeurig werd overgeschreven. Men telde het aantal letters van een boek en noteerde de middelste letter ervan. Met de woorden ging het net eender en men noteerde het middelste woord.

Men deed dit zowel met de kopie als met de originele autograaf om er zeker van te zijn dat ze allebei exact aan elkaar gelijk waren.

Deze kopiïsten waren zo nauwkeurig in het overschrijven dat, toen de Dode Zee-rollen werden gevonden (geschreven ongeveer 100 v.Chr.) en men ze vergeleek met 1000 jaar jongere manuscripten (uit het jaar 900) die het resultaat waren van vele honderden jaren kopiëren en nog eens kopiëren, de verschillen in de tekst miniem waren.

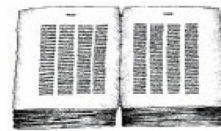
Dode Zeerollen

100 v. Chr

na 1000 jaar kopiëren
geen wezenlijke
verandering

Vroegere oudste manuscript

900 n. Chr

Josephus, een Joods historicus uit de eerste eeuw, vat het als volgt samen toen hij over de Bijbel (het Oude Testament) schreef...

Hoezeer wij aan deze boeken van ons volk geloof hechten blijkt wel uit wat we doen. Want in al die eeuwen die reeds voorbij zijn gegaan heeft nooit iemand de vrijmoedigheid gehad om er ook maar iets aan toe te voegen, er ook maar iets van weg te laten of er ook maar iets aan te veranderen. Het is voor alle Joden een heel natuurlijke zaak om deze boeken als goddelijk te beschouwen.

Deze mannen waren er absoluut van overtuigd dat je aan God kwam als je met de tekst rommelde. We hebben redenen te over om er zeker van te zijn dat de tekst die we vandaag hebben in essentie dezelfde is als die de profeten hebben opgeschreven.

Inderdaad, de Bijbel is een uniek boek, hoe je het ook bekijkt. Geen wonder dat de Bijbel, het meest geciteerde, meest gepubliceerde, meest vertaalde en meest invloedrijke boek in de geschiedenis van de mensheid is.

Het Oude En Nieuwe Testament

Voordat we gaan beginnen door de Bijbel te navigeren kan het handig zijn te weten dat de Schrift in twee hoofddelen is verdeeld: het *Oude Testament* van de schepping tot Jezus, en het *Nieuwe Testament* over Jezus en Zijn betekenis voor ons. Historisch gezien is het Oude Testament nog weer onderverdeeld in twee categorieën:

1. **de wet** van Mozes (soms ook Thora, de boeken van Mozes of de Wet genoemd);
2. **de profeten**. Hieruit kwam later nog een derde categorie voort ... **de geschriften**.

In de Schrift is de uitdrukking "*de wet en de profeten*" een manier om het gehele Oude Testament weer te geven.

Het Oude Testament omvat ruim tweederde deel van de Bijbel.

Het resterende eenderde deel over het leven en de betekenis van Jezus Christus wordt het Nieuwe Testament genoemd.

Gods Woord

Het is niet zo belangrijk om de Bijbelse categorieën te onthouden. Wel belangrijk is dat we niet vergeten dat de Bijbel zegt Gods Woord te zijn, Zijn boodschap aan de mens. Op de pagina's van de Bijbel wordt ons verteld dat we God via de Schrift (Bijbel) kunnen leren kennen. Na zo'n uitspraak zou toch zelfs de meest onverschillige mens eens even moeten nadenken over wat dit te zeggen heeft.

Voor eeuwig, HEERE, staat Uw woord vast in de hemel. (Psalm 119: 89)

Verwerking

Kennismaking

Bijvoorbeeld: Waar woon je, thuissituatie, reden cursus, geloof...

Wat verwacht je van deze cursus? Wat is jouw manier van leren/ hoe kunnen we je het best helpen? Is het door deze map, het boek, werkboek, de MP3's, filmpjes?

Vragen

1.
 - a. Wat is jouw ervaring met de Bijbel?
 - b. Herken je het beeld van de puzzelstukjes?
 - c. Welk "stukje" vind jij belangrijk en waarom?
2. Welke redenen zijn er volgens jou om de Bijbel, Gods Woord, betrouwbaar te vinden?
(Denk aan de profetieën, de boodschap zelf, de adviezen, archeologie, geologie, geschiedenis, biologie enz.)
3. Hieronder staan drie Bijbelverzen die over de Bijbel gaan. Wat vind je van deze teksten?

2 Timotheüs 3:15 Van jongs af ben je vertrouwd met de heilige geschriften, waaruit je wijsheid kunt putten die leidt tot redding door het geloof in Christus Jezus. 16 Alles wat hierin staat, is door God geïnspireerd en bruikbaar voor het onderricht, voor het weerleggen van dwalingen, het herstellen van fouten en voor de opvoeding tot een rechtschapen leven.

2 Petrus 1:20 Vergeet vooral dit niet: geen enkele profetie uit de Schrift kan door iemand eigenmachtig worden verklaard. 21 Een profetische boodschap is nooit ontstaan omdat mensen het wilden. Mensen die namens God spraken, werden altijd gedreven door de heilige Geest.

Jesaja 40:8 Gras verdort, bloemen verwelken, maar de woorden van onze God blijven van kracht, voor altijd.

4. Volgens het christelijke geloof is de Bijbel het gezaghebbende Woord van God.
 - a. Hoe kijk jij daar tegenaan?
 - b. Is er op dit gebied een verschil met andere godsdiensten?

Aantekeningen

Avond 2 – Het begin van alles (Hoofdstuk 2,3)

De eerste lesavond hebben we gezien hoe betrouwbaar het Woord van God – de Bijbel – is. Jezus zelf zei in Zijn laatste wandeling met Zijn discipelen op weg naar Getsémané in het gebed tot Zijn Vader:

Johannes 17: 14 Ik heb hun Uw woord gegeven, 17 Heilig hen door Uw waarheid; Uw woord is de waarheid.

In deze komende lessen staat het voor ons vast dat de Bijbel van begin tot eind volkomen betrouwbaar is, het Woord van God om ons in de waarheid te leiden.

2.1 In het begin

Genesis 1:1 In het begin schiep God ...

God is niet geschapen. Hij is zelf buiten de tijd “eeuwig”. Hij schiep niet alleen de ruimte maar ook de tijd. We kunnen ons maar moeilijk een voorstelling maken van eindeloos. Is er een eind aan het heelal? Wat is er buiten de tijd?

** Bekijk een filmpje over ons universum om een indruk te krijgen van Gods maten van tijd en ruimte, Gods majesteit. (Gebaseerd op “The milky way and beyond - <https://www.youtube.com/watch?v=vo0g-Dn0FLU>)*

*Als wij met de lichtsnelheid van 300.000 km/seconde zouden reizen, duurt het toch nog 13.000.000.000 jaar voordat we de grens van het **voor ons nu waarneembare heelal** bereiken. **Dit is een afstandsmaat en geen tijdmaat.** Deze afstand is in kilometers: 122.990.400.000.000.000.000 km. **Als de lichtsnelheid zo groot zou zijn in km/sec (bij de schepping?) zou het licht er slechts 1 seconde over doen deze afstand te overbruggen.***

Vanaf Genesis 2 wordt Gods naam genoemd als JHWH (het Hebreeuws laat de klinkers weg). Dit wordt uitgesproken als Jahweh en betekent “Ik ben” of “De Bestaande” of “Ik ben er voor jullie”. Uit eerbied voor deze naam worden de klinkers ook genomen uit Adonai (betekent Heer of Lord) en vormt dan Jahowah.

Exodus 3:14 En God zei tegen Mozes: IK BEN DIE IK BEN. Ook zei Hij: Dit moet u tegen de Israëlieten zeggen: IK BEN heeft mij naar u toe gezonden.

Deze naam van God wordt in veel vertalingen weergegeven als HERE in hoofdletters. In de Bijbel wordt God op verschillende manieren benoemd, zoals “de Almachtige”, de “Allerhoogste”, enz. ... om Zijn bijzondere aard te benaderen. In Genesis 1 en de rest van de Bijbel wordt voor “God” een meervoudsvorm gebruikt, ook luidt de tekst van de Bijbel regelmatig “Laat ons ...” en “Laten wij...”. Hoewel dit duidt op meerdere personen in Gods wezen, is er slechts één God.

Deuteronomium 6:4 Luister, Israël! De HEERE, onze God, de HEERE is één!

De Bijbel vertelt ons verder dat God in principe onzichtbaar is omdat Hij geest is, net zoals onze geest onzichtbaar is. Onze geest heeft echter een begin, maar God is eeuwig. Jezus zegt:

Johannes 4: 24 God is Geest ...

Dus God is Geest, eeuwig, almachtig, overal, de allerhoogste, enige God.

2.2 Engelen, heerscharen en sterren

Op verschillende plaatsen in de Bijbel vinden we basisinformatie over de schepping. Zo weten we dat God ook geesten heeft geschapen die met verschillende benamingen worden vermeld: engelen, aartsengelen, cherubim, serafim, morgensterren enz. Enkelen worden met name genoemd zoals Gabriel, Michael.

Deze geesten zijn onzichtbaar, maar moeten wel praktisch overal zijn in enorme aantallen. De Bijbel noemt ...

Hebreeën 12:22 ... tienduizendtallen van engelen

Openbaringen 5: 11 En ik zag, en hoorde een geluid van vele engelen rondom de troon, van de dieren en van de ouderlingen. En hun aantal bedroeg tienduizenden tienduizendtallen en duizenden duizendtallen.

Engelen zijn geschapen om te dienen. Het woord engel betekent boodschapper of dienaar.

Hebreeën 1: 14 Zijn zij niet allen dienende geesten, die uitgezonden worden ten dienste van hen die de zaligheid zullen beërven?

God heeft deze engelen geschapen en is daarmee de goede Schepper-Eigenaar. Hij heeft ze voor ons buitengewone kracht en intellect gegeven. Zij sterven echter nooit, trouwen niet. Zijn normaal gesproken niet zichtbaar, maar kunnen zichtbaar worden en onze taal spreken.

Lucifer

Er was één bijzondere engel die bij ons bekend is als Lucifer. In Jesaja 14 wordt hij morgenster genoemd, wat in het latijn vertaald werd als Lucifer (de stralende).

Jesaja 14: 12 ... morgenster, zoon van de dageraad!

Hij was oorspronkelijk voor een speciale taak voor God afgezonderd.

Ezechiël 28: 14 U was een cherub die zijn vleugels beschermend uitspreidt. Daarvoor heb Ik u aangesteld. U was op Gods heilige berg, ... 15 Volmaakt was u in uw wegen, vanaf de dag dat u geschapen werd

Later komen we op deze speciale engel terug.

Aanbidding

Het woord aanbidden heeft te maken met neerbuigen om iemands waarde aan te geven. De engelen aanbidden God.

Psalms 148: 2 (Boek) Prijs Hem, engelen! Prijs Hem, hemelse legers!

De engelen keken toe bij de schepping

Toen God met de rest van Zijn schepping begon keken de engelen toe. Hier worden ze morgensterren genoemd en kinderen van God

Job 38: 4 (Boek) Waar was u toen Ik het fundament legde voor deze aarde? 6,7 ... terwijl de morgensterren samen zongen en alle engelen juichten van blijdschap?

3.1 De Schepping

Het eerste boek van de Bijbel noemen wij Genesis. Dit is het Griekse woord voor begin, oorsprong.

God schiep uit het niets. Geen sinaasappelgrote kern waarin alle materie was samengebald als begin van een oerknal, nee er was geen bestaand materiaal, geen natuurwetten, geen natuurconstanten die zwaartekracht en andere krachten bepalen, nee, er was niets. En God sprak en het was er: natuurwetten, licht, materie en antimaterie, alles. God is almachtig, alwetend en alomtegenwoordig.

Genesis 1:1 In het begin schiep God de hemel en de aarde. 2 De aarde nu was woest en leeg, en duisternis lag over de watervloed; en de Geest van God zweefde boven het water.

3 En God zei: Laat er licht zijn! En er was licht. 4 En God zag het licht dat het goed was; en God maakte scheiding tussen het licht en de duisternis. 5 En God noemde het licht dag en de duisternis noemde Hij nacht. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de eerste dag.

En in Jeremia lezen we

Jeremia 32: 17 ... Zie, U hebt de hemel en de aarde gemaakt door Uw grote kracht en door Uw uitgestrekte arm. Niets is voor U te wonderlijk.

Het relaas van Gods monumentale scheppingsdaad wordt eenvoudig en kort en bondig weergegeven. God gebruikte geen gereedschap. Hij sprak en het was er. Hij sprak de kosmos en alles erin gewoon tot aanzijn. Als je er meer moeite mee zou hebben zou zo iets ook nooit lukken.

*Hebreeën 11: 3 Door het geloof zien wij in **dat de wereld tot stand gebracht is door het Woord van God**, en wel zo dat de dingen die men ziet, niet ontstaan zijn uit wat zichtbaar is.*

Er is een korte tijd geweest dat men dacht dat de aarde plat was. Dit denken komt niet uit de Bijbel. De Bijbel spreekt over een ronde aarde die in de kosmos zweeft.

Jesaja 40: :22 (NBG) Hij troont boven het rond der aarde ...

Job 26: 7b ... Hij hangt de aarde op aan het niets.

De scheppingsdagen

Terwijl de engelen toekeken maakte God iets moois van de aarde om op te wonen. De meest unieke plek in het heelal. Door Zijn Woord... "En God sprak..." Genesis 1

- Dag één ... vers 3,4. Er zij **licht**! En God zag het licht dat het goed was...
- Dag twee ... vers 6. Daar zij **een uitspansel** in het midden der wateren, en dit make scheiding tussen wateren en wateren. ...
- Dag drie ... (in twee delen) vers 9-12.
- En God zei: Laat het water dat onder de hemel is, in één plaats samenvloeien en laat **het droge** zichtbaar worden! ... God zag dat het goed was. ...

- En God zei: Laat de aarde groen doen opkomen, **zaaddragend gewas, vruchtbomen**, die naar hun soort vrucht dragen, waarin hun zaad is op de aarde! En het was zo. En de aarde bracht groen voort, zaaddragend gewas naar zijn soort en bomen die vrucht dragen waarin hun zaad is, naar hun soort. En God zag dat het goed was.
- Dag vier ... vers 15-18. En laten zij tot **lichten zijn aan het hemelgewelf** om licht te geven op de aarde! En het was zo. En God maakte de twee grote lichten: het grote licht om de dag te beheersen en het kleine licht om de nacht te beheersen; en ook de sterren. En God plaatste ze aan het hemelgewelf om licht te geven op de aarde, om de dag en de nacht te beheersen en om scheiding te maken tussen het licht en de duisternis. En God zag dat het goed was.
- Dag 5 ... vers 20,21. En God zei: Laat het water wemelen van wemelende levende wezens; en laten er vogels boven de aarde vliegen, langs het hemelgewelf! En God schiep de grote **zeedieren** en alle krioelende levende wezens waarvan het water wemelt, naar hun soort, en alle gevleugelde **vogels** naar hun soort. En God zag dat het goed was.
- Dag 6 ... (weer in twee delen) vers 24,25 en 26-31
- En God zei: Laat de aarde levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, kruipende dieren en wilde dieren van de aarde, naar zijn soort! En het was zo. ... En God zag dat het goed was.
- En God zei: Laten Wij mensen maken naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis; en laten zij heersen over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht, over het vee, over heel de aarde en over al de kruipende dieren die over de aarde kruipen!
En God schiep de mens naar Zijn beeld; naar het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen. En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, vervul de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht en over al de dieren die over de aarde kruipen!
En God zei: Zie Ik geef u al het zaaddragende gewas dat op heel de aarde is, en alle bomen waaraan zaaddragende boomvruchten zijn; dat zal u tot voedsel dienen. Maar aan al de dieren van de aarde, aan alle vogels in de lucht en aan al wat over de aarde kruipt, waarin leven is, heb Ik al het groene gewas tot voedsel gegeven. En het was zo.
En God zag al wat Hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed.
Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de zesde dag. Zo zijn de hemel en de aarde voltooid, en heel hun legermacht.
- Dag 7 ... Genesis 2 vers 1-3. Toen God op de zevende dag Zijn werk, dat Hij gemaakt had, voltooid had, rustte Hij op de zevende dag van al Zijn werk, dat Hij gemaakt had. En God zegende de zevende dag en heiligde die, want daarop rustte Hij van al Zijn werk, dat God schiep door het te maken.

Vanaf Genesis 2 vers 4 volgt een detaillering van de schepping gezien vanuit Adam.

3.2 Het was goed

Orde

Sommige mensen hebben er moeite mee dat God eerst het licht schiep en daarna pas op dag vier de zon, maan en sterren(stelsels). We mogen niet vergeten dat het voor God net zo gemakkelijk is om eerst licht te scheppen en daarna pas de zon en sterren. We moeten ook beseffen dat ons denken sterk bepaald wordt door de zogenaamde wetenschap die uitgaat van een big bang en een evolutie van het heelal, waarbij men denkt dat de zon er eerst was en de planeten zich rondom de zon vormden. Dat is een theorie. Die theorie blijkt keer op keer te worden weerlegt. Andere theorieën zoals de plasmatheorie passen beter bij de structuur van het waarneembare heelal en zeggen dat juist de planeten eerder ontstonden dan de bijbehorende zon. We moeten heel voorzichtig zijn met menselijke theorieën, die keer op keer moeten worden herzien door nieuw inzicht. Gods Woord daarentegen blijkt keer op keer betrouwbaar.

Al met al zegt God zelf dat deze hele schepping van het scheppen van hemel en aarde tot en met de mens zes dagen duurde. God zei dit persoonlijk tegen Mozes.

Exodus 20: 11 Want in zes dagen heeft de HEERE de hemel en de aarde gemaakt, de zee, en al wat erin is, en Hij rustte op de zevende dag.

Orde is de regel van het heelal, aangestuurd door natuurwetten zoals de zwaartekracht, middelpuntvliedende kracht en vele andere processen. Door deze wetmatigheden wordt ons universum met verbluffende precisie bijeengehouden omdat God het zo heeft bepaald.

Colossenzen 1: 16,17 Want door Hem zijn alle dingen geschapen En Hij is vóór alle dingen, en alle dingen bestaan tezamen door Hem.

Stel je voor dat de zwaartekracht niet voorspelbaar was, maar elke paar dagen een paar seconden opgeheven zou zijn. Alleen al op aarde zouden overal chaos en dood heersen!

We kunnen hieruit leren dat Gods wetten er zijn met de bedoeling het leven mogelijk te maken.

Jesaja 45: 18 Want zo zegt de HEERE, Die de hemel geschapen heeft, die God Die de aarde geformeerd en haar gemaakt heeft. Hij heeft haar gegrondvest, Hij heeft haar niet geschapen opdat zij woest zou zijn, maar Hij heeft haar geformeerd opdat men erop zou wonen: Ik ben de HEERE, en niemand anders.

Gods wetten definiëren grenzen die niet overschreden mogen worden. Wij hebben respect voor Gods natuurwetten en lopen heel voorzichtig langs het randje van een afgrond... we weten immers dat het overtreden van de wet van de zwaartekracht ernstige consequenties heeft.

Gelovigen en ongelovigen verbazen zich over de precisie van de schepping, de fine-tuning van ons universum. Als de natuurconstanten ook maar een uiterst geringe fractie afwijken zou het heelal en ons leven onmogelijk zijn. Deze structuur en orde weerspiegelen Gods natuur.

Soorten

Op de derde, vijfde en zesde dag werden de planten en dieren naar hun soort geschapen en kunnen zich naar hun soort voortplanten. Geen evolutie maar schepping. Dit scheppingsgegeven wordt ook door voortschrijdend inzicht in de genetica ondersteund. We zien in de genetica dat soorten stabiel zijn. Binnen een soort kunnen vanuit een reservoir aan genetische eigenschappen wel op zeer korte termijn diverse varianten ontstaan, maar het blijft dezelfde soort. Katten brengen katten voort en olifanten brengen olifanten voort. De zogenaamde evolutietheorie kampt dan ook met het probleem van de ontbrekende schakels tussen de soorten in het fossielenmateriaal. Vissen zijn altijd vissen geweest en apen apen. Modern genetisch onderzoek aan mitochondriaal DNA laat zien dat de soorten pas recent zijn ontstaan in de orde van duizenden jaren geleden, zoals de Bijbel verhaalt. Bovendien blijkt dat de cel mechanismen heeft om de soort stabiel te houden en DNA te beschermen tegen veranderingen. Waar komt deze zorg vandaan? Ook hier zien we dat God natuurwetten in het systeem heeft gelegd om de orde te bewaren. De schepping was perfect.

Genesis 1: 31 En God zag al wat Hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed.

Overvloedig en uitbundig

God had alle planten en dieren best zwart en wit kunnen maken en slechts een paar soorten. Maar in de schepping is een enorme uitbundigheid en overvloed op elk gebied.

God schiep alles in eindeloze schakeringen en technieken van kleuren, en Hij schiep ogen om dat te zien. Hij schiep allerlei geuren en reukcellen om deze geuren op te vangen en ervan te genieten. God schiep alles in eindeloos veel smaken en Hij schiep smaakpapillen zodat we de fijne nuances van een eindeloze reeks kookstijlen kunnen genieten. Enzovoort...

1 Timotheüs 6: 17 ... ons alle dingen in rijke mate verschaft om ervan te genieten.

God bezit niet alleen het vermogen en de macht om deze grenzeloze variëteit te scheppen, deze macht gaat ook nog eens gepaard met liefdevolle zorgzaamheid.

Ruimteonderzoek onthult verrassing na verrassing in het heelal, onderzoek aan de cel en DNA onthult verrassing na verrassing aan betrokken mechanismen en finetuning. Voortschrijdend inzicht in kwantummechanica en elementaire deeltjes zijn als het ware één groot cadeau van God gelegd in Zijn schepping aan ons om te ontdekken en (goed) te gebruiken. God maakt met Zijn schepping nog steeds indruk op de mensheid.

Psalm 145: 3 De HEERE is groot en zeer te prijzen, Zijn grootheid is niet te doorgronden.

3.3 Man en vrouw

De zesde dag was de aarde zover dat zij bewoond kon worden. Dat is het moment dat God heel persoonlijk de mens schept. “Laat ons mensen maken naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis”. Wij zijn niet gelijk aan God, maar bedoeld om God te weerspiegelen als een spiegel.

Zo hebben wij **verstand** om te onderzoeken en begrijpen. We zijn niet alwetend, komen zelfs met heel weinig kennis ter wereld, maar moeten alles eerst leren. We hebben **emoties**, het vermogen om te voelen, tederheid, medelijden, maar ook toorn bij onrecht.

We hebben een **eigen wil**. We zijn geen robots. Wij kunnen vrijwillig God volgen.

Genesis 2: 7 toen vormde de HEERE God de mens uit het stof van de aardbodem en blies de levensadem in zijn neusgaten; zo werd de mens tot een levend wezen.

Toen God ons lichaam had gevormd lag het daar doods, tot God zelf ons Zijn levensadem inblies. Het woord levensadem kan ook vertaald worden met “geest”. Pas toen God de geest in de mens blies kwam het lichaam tot leven. Dat is uniek. Van alle andere schepselen staat er dat God sprak en zij waren er. Maar bij de mens knielde God neer om Zijn levensadem in ons te blazen. We zijn geen geëvolueerde dieren, maar heel speciaal door God gemaakt.

God schiep de mens naar Zijn beeld: mannelijk en vrouwelijk. De man is zonder de vrouw incompleet en de vrouw zonder de man. Samen zijn zij het bedoelde beeld van God. In Genesis 2 wordt dit nader toegelicht.

Genesis 2: 18 Ook zei de HEERE God: Het is niet goed dat de mens alleen is; Ik zal een hulp voor hem maken als iemand tegenover hem.

Het woordje tegenover duidt op gelijkwaardig maar anders. Samen waren Adam en Eva het beeld van God. Adam betekent mens en Eva betekent levenggeefster.

De volmaakte hof – het paradijs

God plaatste Adam en Eva in een speciale hof, Eden. In Genesis 2 lezen we hoe deze hof een volmaakt paradijs was. Het was duidelijk dat deze hof een overvloed had aan alles wat Adam en Eva nodig hadden. Een volmaakte hof om in te leven.

God als Schepper en Eigenaar

Als wij iets maken zijn wij de eigenaar en hebben er zeggenschap over. Zo begrijpen wij dat God kan handelen zonder iemand te raadplegen, omdat Hij de Schepper en Eigenaar is. Hij weet ook hoe Zijn Schepping behandeld moet worden, zoals een wasmachinefabrikant voor zijn product een gebruiksaanwijzing opstelt. God wijst ons onze plaats en verantwoordelijkheid. Zoals de engelen de positie van Gods dienaren kregen, kreeg de mens de verantwoordelijkheid om voor de aarde te zorgen.

Genesis 2: 15 De HEERE God nam de mens, en zette hem in de hof van Eden om die te bewerken en te onderhouden.

Testperiode

God had de mens geschapen met een eigen wil, met het vermogen om keuzes te maken. Op bepaalde terreinen van het leven, zoals liefde, wordt de mogelijkheid om te kiezen pas waardevol als er ook alternatieven zijn. En God gaf die mogelijkheid.

Genesis 2: 16,17 En de HEERE God gebod de mens: Van alle bomen van de hof mag u vrij eten, maar van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten, want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven.

Er waren duizenden bomen waarvan Adam en Eva vrijuit mochten eten, op één na. Deze ene boom onderscheidde de mens als mens en niet als robot. Het in staat zijn om te kiezen geeft het woord "gehoorzamen" betekenis en diepgang. Kunnen kiezen maakt een relatie echt!

In deze keuzemogelijkheid gaf God Adam en Eva de mogelijkheid Hem te eren, hun respect en liefde te tonen. Deze relatie met God was zo uniek, zo volmaakt.

Adam en Eva bezaten een volmaaktheid die hen in staat stelde in de tegenwoordigheid van de volmaakte God te leven.

Wat een ervaring om in de hof rond te wandelen met de Schepper van het heelal. Je kunt je voorstellen dat God hen uitlegde hoe Hij de dingen had gemaakt en hen kennis bijbracht van de geheimen van de planten, dieren, bomen en natuurwetten. God had liefdevol in alles voorzien en Adam en Eva gehoorzaamden liefdevol de HEERE en eerden Hem.

Verwerking

Vragen

1. Welke naam/eigenschap van God spreekt je het meest aan en waarom?
2.
 - a. Wat waren jouw gedachten over engelen?
 - b. Hoe denk je er na het lezen van dit hoofdstuk over?
3. In sommige godsdiensten worden goed en kwaad als twee gelijke machten gezien.
Welk beeld geeft de Bijbel ons?
4. Het pantheïsme leert dat God in alles is en alles is God.
 - a. Hoe denk jij hierover?
 - b. Wat leert de Bijbel ons?
5. Welke eigenschap(pen) van God heb je ontdekt bij het nadenken over én het kijken naar de schepping?
6. Wat zegt de schepping van de mens over de verhouding tussen man en vrouw?
7. Als wij naar Gods beeld zijn geschapen, waarin zouden we dan Gods natuur moeten weerspiegelen? Zie psalm 86:15 of Efeze 4:20-5:2.

Aantekeningen

Avond 3 – De val in zonde (Hoofdstuk 4)

4.1 “Ik zal” oftewel hoogmoed

De vorige keer hebben we gezien dat God alles zeer goed heeft geschapen in zes dagen. De mens werd geplaatst in een prachtige hof, waaraan niets ontbrak. We hebben God leren kennen als de Almachtige die er los van ruimte en tijd gewoon is: JHWH – Ik ben. Hij onthult summier het hoe en waarom van de Schepping in de eerste hoofdstukken van Genesis en sommige andere Bijbelgedeelten. Hij spreekt en het is er. Hij is aan niemand verantwoording schuldig. God heeft ook niet elk detail van zijn plan voor ons onthuld. Wij kunnen alleen zeker weten wat God wel heeft geopenbaard.

Deuteronomium 29: 29 De verborgen dingen zijn voor de HEERE, onze God, maar de geopenbaarde dingen zijn voor ons en onze kinderen ...

Bij volmaaktheid hoort geen beperking van vrijheid. God heeft engelen en mensen een eigen wil en keuzevrijheid gegeven. Dat alles hoort bij volmaaktheid. Maar vandaag is niet alles meer volmaakt. Wat is er gebeurd?

De engel Lucifer (lichtdrager) die later ook satan (tegenstander/vijand) wordt genoemd of duivel (valse aanklager/lasteraar) was door God volmaakt geschapen en was ook in het paradijs. Maar Lucifer werd hoogmoedig en uit Gods nabijheid verbannen. Ezechiël 28: 13 verhaalt:

U was in Eden, de hof van God. 14 U was een cherub die zijn vleugels beschermend uitspreidt. Daarvoor heb Ik u aangesteld. U was op Gods heilige berg ... 15 Volmaakt was u in uw wegen, vanaf de dag dat u geschapen werd, totdat er ongerechtigheid in u gevonden werd. 16 ... Daarom verbande Ik u van de berg van God, ... 17 Vanwege uw schoonheid werd uw hart hoogmoedig, u richtte uw wijsheid te gronde vanwege uw luister. Ik wierp u ter aarde ...

Lucifer was zelfs zo hoogmoedig, dat hij zich met God wilde meten. De profeet Jesaja vermeldt dit:

Jesaja 14: 14 ... ik zal mij gelijkstellen met de Allerhoogste.

God noemt deze houding van Lucifer zonde. Omdat God volmaakt is kon Hij de zonde van Lucifer niet tolereren. Volmaaktheid vereist de absolute afwezigheid van onvolmaaktheid. Dit is een rode lijn in de Bijbel. Gods volmaaktheid eist afwezigheid van onvolmaaktheid. Gods rechtvaardigheid eist afwezigheid van al het verkeerde. Gods heiligheid laat geen ruimte voor zonde. Zoals wij geen rotte eieren kunnen verdragen, en zelfs niet één rot ei door het beslag van een cake zullen roeren, kan God geen zonde verdragen. In Openbaringen lezen we dat Lucifer en eenderde van de engelen, die met hem meededen, uit de hemel werd geworpen.

Openbaringen 12: 9 En de grote draak werd op de aarde geworpen, de oude slang, die genaamd wordt duivel en de satan, die de gehele wereld verleidt; hij werd op de aarde geworpen en zijn engelen met hem.

Dit was de eerste fase van het oordeel over de duivel en zijn demonen. Hoewel zij uit de hemel zijn verdreven hebben zij nog wel macht en intellect om tegen al het goede van God te strijden en met name tegen de kroon van Gods schepping: de mens. Er is echter een plaats waar zij definitief gestraft worden. De Bijbel noemt dit

Mattheus 25:41 ... het eeuwige vuur, dat voor de duivel en zijn engelen bereid is...

Openbaring 20:10 En de duivel, die hen misleidde, werd in de poel van vuur en zwavel geworpen ... En zij zullen dag en nacht gepijnigd worden in alle eeuwigheid.

4.2 Heeft God gezegd?

De Bijbel zegt dat God Adam en Eva in de hof opzocht. Kennelijk gebeurde dit regelmatig: Hij sprak met hen, zorgde voor hen, het ontbrak hen aan niets. Maar dan komt satan op het toneel. Jezus zegt over hem:

Johannes 8:44 ... die was een mensenmoordenaar van het begin af, en staat niet in de waarheid, want er is in hem geen waarheid. Wanneer hij de leugen spreekt, spreekt hij vanuit wat van hemzelf is, want hij is een leugenaar en de vader van de leugen.

De duivel is geen figuur met horentjes, maar bedrieglijk, en velen trappen in zijn leugens.

2 Korinthe 11:14 Immers, de satan zelf doet zich voor als een engel des lichts.

Wat gebeurde er in het paradijs? De satan sprak door een slang tot Eva:

Genesis 3:1 De slang nu was de listigste onder alle dieren van het veld, die de HEERE God gemaakt had; en hij zei tegen de vrouw: Is het echt zo dat God gezegd heeft: U mag niet eten van alle bomen in de hof?

Bedenk dat er nog geen zonde/bedrog was en dat alles nog zéér goed was! Een sprekend dier zal Eva nog niet verbaasd hebben. Maar de Bijbel maakt later duidelijk satan door deze slang heen sprak. Zo werd met een leugen de twijfel in Eva's hart gezaaid. Met zijn verdraaide logica en halve leugen trok satan Gods Woord in twijfel.

Genesis 3:2 En de vrouw zei tegen de slang: Van de vrucht van de bomen in de hof mogen wij eten, 3 maar van de vrucht van de boom die in het midden van de hof staat, heeft God gezegd: U mag daarvan niet eten en hem niet aanraken, anders sterft u.

Eigenlijk had God gezegd "stervende sterven"... het zal de stervensprocessen op elk niveau in gang zetten. Over aanraken had God niets gezegd. In deze verwarring doet satan er nog een schepje bovenop en suggereert dat God de zaak bedriegt:

Genesis 3:4 Toen zei de slang tegen de vrouw: U zult zeker niet sterven. 5 Maar God weet dat, op de dag dat u daarvan eet, uw ogen geopend zullen worden en dat u als God zult zijn, goed en kwaad kennend.

Op wrede en brutale wijze werd de mens misleidt. Je had beter moeten weten.

6 En de vrouw zag dat die boom goed was om ervan te eten en dat hij een lust was voor het oog, ja, een boom die begerenswaardig was om er verstandig door te worden; en zij nam van zijn vrucht en at; en zij gaf ook wat aan haar man, die bij haar was, en hij at ervan.

Een kosmisch drama werd zo een feit. God werd verloochend, de mens koos een andere weg. Hiermee was het lot beslist. Satan geeft nooit iets behalve uiteindelijk een verscheurende hartenpijn. Hij kan je niet helpen of redden, God wel.

Adam en Eva hadden redenen te over om satan te vertellen dat hij de leugenaar was. Maar in plaats daarvan traden zij toe tot de opstandige gelederen van de duivel.

Een volmaakt God kan geen halfhartige trouw, halfslachtige vriendschap of gedeeltelijk verraad toestaan. Zo verbrak de mens de relatie met God. Er was een definitieve kloof ontstaan.

Romeinen 1: 24 Daarom ook heeft God hen in de begeerten van hun hart overgegeven aan de onreinheid om hun lichamen onder elkaar te onteren. 25 Zij hebben de waarheid van God vervangen door de leugen, en het schepsel (satan) vereerd en gediend boven de Schepper, Die te prijzen is tot in eeuwigheid. Amen.

4.3 Waar bent u?

Adam en Eva voelden onmiddellijk dat er iets goed mis was. God had de mens niet geschapen om zich door vreemde ideeën te laten leiden, maar om Zijn goede woorden ter harte te nemen:

Genesis 2:17 van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten, want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven.

Zij werden bang om God te ontmoeten en schaamden zich voor hun naaktheid. Zij probeerden iets op te lossen...

Genesis 3:7 Toen werden de ogen van beiden geopend en zij merkten dat zij naakt waren. Zij vlochten vijgenbladeren samen en maakten voor zichzelf schorten. 8 En zij hoorden de stem van de HEERE God, Die in de hof wandelde, bij de wind in de namiddag. Toen verborgen Adam en zijn vrouw zich voor het aangezicht van de HEERE God te midden van de bomen in de hof.

Waarom verstoppert? Het bondsde waarschijnlijk in hun hart: schuldig! Zij hadden satan vertrouwd in plaats van God. God zocht hen op en stelde hen vragen. Niet omdat Hij het antwoord niet wist, maar om de mens te helpen de dingen scherp te zien.

- Waar bent u? Gen 3:9
- Wie heeft u verteld dat u naakt bent? Gen 3:11
- Hebt u van de boom gegeten waarvan Ik u geboden daarvan niet te eten? Gen 3:11

Deze vragen boden de kans om hun eigen schuld te belijden, maar God kreeg de schuld.

*Genesis 3: 12 Toen zei Adam: De vrouw **die U gaf** om bij mij te zijn, die heeft mij van die boom gegeven 13 ... En de vrouw zei: De slang (die U hebt gemaakt) heeft mij bedrogen en ik heb ervan gegeten.*

Adam stelde zich dus voor als slachtoffer en Eva ook. Geen van beiden viel iets te verwijten. Als God Adam geen vrouw had gegeven was er niets gebeurd. Als God geen slangen had geschapen hadden zij niet gezondigd. GóD had er een rommeltje van gemaakt. Eigenlijk komen veel van onze huidige vragen ook hierop neer: "Waarom heeft God?"!

Deze eerste zonde van Adam en Eva had zeer ernstige gevolgen. Hun zonde bracht een vloek met zich mee voor heel de schepping...

Romeinen 8:20 Want de schepping is aan de zinloosheid onderworpen, ... 22 Want wij weten dat heel de schepping gezamenlijk zucht ...

Maar in Zijn liefde schonk God hen ook een belofte die als rode draad door de Bijbel gaat lopen:

Genesis 3:14 Toen zei de HEERE God tegen de slang: Omdat u dit gedaan hebt, bent u vervloekt onder al het vee en onder alle dieren van het veld! Op uw buik zult u gaan en stof zult u eten, al de dagen van uw leven. 15 En Ik zal vijandschap teweegbrengen tussen u en de vrouw, en tussen uw nageslacht en haar Nageslacht; Dat zal u de kop vermorzelen, en u zult Het de hiel vermorzelen.

Een nakomeling van Eva zou satan de kop vermorzelen. Deze belofte staat centraal in de rest van de Bijbel. Er volgen vele beloften over deze Nakomeling van Eva, die vanwege de bijzondere taak die God hem zou geven ook wordt genoemd de Gezalfde (=Messias of Christus). De taak die God voor deze Uitverkorene in gedachten had was de verlossing van de mensheid van de gevolgen van de zonde en van de macht van satan. Daarom zou hij ook bekend worden als De Beloofde Verlosser.

Dit moet bijzonder mooi nieuws zijn geweest voor Adam en Eva. Te midden van de duisternis van dat moment laat God Zijn genade zien. Er zou een Redder komen (=Jezus van Jehoshua ="JHWH brengt redding").

4.4 De dood

Toen Adam en Eva Gods waarschuwing ongehoorzaam waren, stelden zij in zekere zin God op de proef: Meende God het? "U zult zeker sterven!" (= stervende sterven) Of was het een loos dreigement? De Bijbel is duidelijk:

Lukas 16: Het is gemakkelijker dat de hemel en de aarde voorbijgaan, dan dat één tittel van de wet (het Woord van God) wegvalt.

De dood is zo definitief en bedreigend. Overal ter wereld ervaren we de pijn van de scheiding van een geliefde. In de Bijbel betekent "dood" ook scheiding. Het betekent niet dat je niet meer bestaat, want de geest van de mens blijft na de fysieke dood namelijk leven.

De dood is door zonde in de wereld gekomen. Het is een wetmatigheid zoals vallen een gevolg van de zwaartekracht is als je misstapt.

Romeinen 6: 23 Want het loon van de zonde is de dood...

De Bijbel spreekt over verschillende aspecten van de dood:

1. De dood van ons lichaam ... Adam werd als een tak met bladeren die van een boom is gezaagd. Hij zou ophouden te functioneren en wederkeren tot stof.
2. De dood van onze relatie met God. Gods heiligheid vereist de afwezigheid van zonde. Onze zonden brengen scheiding tussen God en ons (zoals rotte eieren ons noodzaken het beslag weg te doen). De Bijbel beschrijft:

Jesaja 59:2 uw ongerechtigheden maken scheiding tussen u en uw God, uw zonden doen Zijn aangezicht voor u verborgen zijn ...

3. De dood van onze toekomst – de tweede dood. De Bijbel vertelt ons dat Gods reddingsplan een toekomst voor ons inhoudt, eeuwig leven, verzoend met God. De hemel op aarde. Maar zoals er eeuwig leven is, is er ook eeuwige dood. Deze dood wordt ook wel de tweede dood genoemd, omdat hij na de fysieke dood ingaat. Het is een plaats van pijn en verdriet, van eenzaam lijden, en zeker geen plaats van oude makkers onder elkaar. De tweede dood is een weerzinwekkende plaats die God heeft gemaakt voor satan en zijn engelen: de poel van vuur.

Openbaringen 20: 11 En ik zag een grote witte troon, en Hem Die daarop zat... 12 En ik zag de doden, klein en groot, voor God staan. En de boeken werden geopend en nog een ander boek werd geopend, namelijk het boek des levens. En de doden werden geoordeeld ...14 ...werden in de poel van vuur geworpen. Dit is de tweede dood. 15 En als iemand niet bleek ingeschreven te zijn in het boek des levens, werd hij in de poel van vuur geworpen.

Zonde en dood heersen nu. Door de eeuwen heen zondigen mensen en wij ook.

Romeinen 5: (Uit Het Boek) 12 Samengevat is het zo: Door de schuld van één mens, Adam, is de zonde in de wereld gekomen en de dood is het logische gevolg van de zonde. De dood breidde zich uit naar alle mensen, want zij zondigden allemaal.

Zoals de stank van een rot ei zich door het deeg verspreid, zo zijn alle nakomelingen van Adam besmet met de zondige natuur. Er is nu iets mis met ieder mens en we weten het! We hebben een zondige natuur. En de gevolgen zijn zondige daden, waarvoor wij zelf verantwoordelijk zijn.

God maakt onplezierige onderwerpen niet mooier dan ze zijn. Hij zegt het zoals het is, of je het nu wilt horen of niet. We dienen te weten wat de Bijbel zegt over zonde en dood. Het horen van de waarheid is iets wat je van een volmaakte God mag verwachten.

Maar... centraal in dit dramatische derde hoofdstuk van Genesis staat de belofte: Er komt IEMAND die zal afrekenen met satan, zonde en dood.... dat houdt in dat Hij ons zal verzoenen met God. Omdat God deze belofte aan Eva deed, noemen we deze de MOEDERBELOFTE.

Verwerking

Vragen

1. De zondeval en haar gevolgen worden soms weergegeven door "De brug" illustratie.

Op de loopplank in het rechtse plaatje staat: "Uiterlijke schijn".

Kun je voorbeelden geven van uiterlijke schijn waarmee we zelf denken dat we wel goed genoeg worden voor God?

2. Genetici hebben ontdekt dat het DNA van de mens niet wijst op een evolutie van miljoenen jaren. De evolutiebioloog S.J. Gould schreef in 1988 in Newsweek (zie boek): "... menselijke wezens zijn ... leden van één enkele entiteit met een heel recente oorsprong op één plaats.... Het DNA-spoor leidde naar één enkele vrouw van wie wij allemaal afstammen."
Zo zijn er meer onderzoeken die naar de woorden van de Bijbel leiden, zoals ook in 1995 in Time: "... er één voorouder "Adam" heeft bestaan, wiens genetisch materiaal alle mannen die nu leven gemeenschappelijk hebben."
Waarom horen en lezen we deze feiten niet in onze tijd?
3. De belofte in Genesis 3 dat er een dag zou komen, dat De Nakomeling van de vrouw satan de kop zal vermorzelen en zal gaan afrekenen met zonde en dood, loopt als een rode draad door de hele Bijbel. Deze belofte in Genesis 3 noemt men wel de moederbelofte.
 - a. Wat zal dat voor Adam en Eva betekend hebben?
 - b. Wat betekent het voor ons?
4. De Bijbel is uniek als hij aangeeft dat de mens zichzelf niet kan verlossen en dat hij de Nakomeling van de vrouw nodig heeft. Jezus zegt later dat er maar één weg is om het probleem van de zonde op te lossen en de mens met God te verzoenen. Hij is die weg!
 - a. Wat zegt dit over de andere godsdiensten?
 - b. Wat vind je van de uitspraak dat alle mensen uiteindelijk elkaars broeders en zusters zijn?
5. De Bijbel noemt drie vormen van doodgaan (boek blz. 78 – 83)
 - a. Hoe kijk jij daar tegenaan?
 - b. Wat reikt God als oplossing hiervoor aan?

Aantekeningen

Avond 4 – Paradox, Verzoening, Zondvloed, Babel (Hoofdstuk 5)

5.1 Paradox (tegenstrijdige conclusie)

We bekijken vooraf de Nederlandse versie van het Bibleproject filmpje Genesis.

We hebben net gezien dat de mens in het paradijs ervoor koos om naar de slang/satan te luisteren en niet naar God. Daarmee was een paradoxale situatie ontstaan: Gods rechtvaardigheid kan daar niet mee leven, maar Gods liefde wil met ons verder.

Wij mensen laden schuld op schuld bij God. Ons schuldbewijs staat vol met zonde, met onder de streep: de eeuwige dood. Dat is een wetmatigheid, zoals vallen door de zwaartekracht.

Romeinen 8:2 ... de wet van de zonde en van de dood

Romeinen 6:23 ... het loon van de zonde is de dood

We kunnen deze schuld nooit afbetalen. We kunnen deze smet nooit kwijtraken. Zo kunnen we nooit meer met God verzoend worden. Dat is onze menselijke kant van de paradox.

Gods kant van deze paradox is, dat God volmaakt heilig, oprecht en rechtvaardig is en daarmee níét kan leven met zonde. Onze zondeschuld kan slechts betaald worden met de dood in zijn drie facetten: de lichamelijke dood, de scheiding van God, en de scheiding van elke hoopvolle toekomst (de tweede dood). Maar God is ook volmaakt liefhebbend. We zien Gods zorg en toewijding zelfs nu nog in de schepping, en we zien Gods karakter in genade, barmhartigheid, goedheid en ontferming.

In 2 Samuel 14 vers 14 zien we de consequentie van deze paradox – Gods rechtvaardigheid tegenover Gods liefde – verwoord:

14a Wij zullen immers zeker sterven en als water zijn dat op de aarde wordt uitgegoten en dat niet meer verzameld kan worden.

14b God neemt het leven echter niet weg, maar denkt plannen uit zodat de verstotene niet van Hem verstoten blijft.

Hoewel God toestaat dat ons lichaam sterft, voorziet Hij in Zijn liefde ook in een manier waarop wij aan de eeuwige aspecten van de doodstraf kunnen ontkomen. Trots of hoogmoed was de oorzaak van de rebellie van satan. Als je goed oplet in onze wereld zie je dat trots en hoogmoed overal en altijd goede relaties áfbreken, maar oprechtheid met nederigheid altijd goede relaties ópbouwen. De Bijbel zegt...

1 Petrus 5:5 Wees met nederigheid bekleed, want God keert Zich tegen de hoogmoedigen, maar de nederigen geeft Hij genade.

5.2 Verzoening - God voorziet

Na het luisteren naar satan en eten van de verboden vrucht, schaamden Adam en Eva zich en bedekten zich met schorten van vijgenbladeren. Dit bladerdek bedekte wel hun naaktheid, maar hun hart bleef schuldig. God wilde de mens vanaf het begin leren dat de mens op geen enkele manier zijn zondes Schuld kan verstoppen. God weigerde de vijgenbladeren te accepteren. Het staat er zo summier, maar het staat er niet voor niets! God nam in plaats daarvan onschuldige dieren, doodde ze en ...

Genesis 3:21 En de HEERE God maakte voor Adam en voor zijn vrouw kleren van huiden en kleetde hen daarmee.

Dat zal wel mooie goed passende kleding zijn geweest en niet van die primitieve doekjes die je op vele plaatjes ziet. In elk geval maakte God zelf duidelijk dat het probleem niet met een vijgenblaadje kon worden weggepoetst. Er ging bloed vloeien, een plaatsvervangend (dier) moest sterven zodat de mens bekleed kon worden.

Dit “plaatsvervangen” is een belangrijk punt.

En God verwijderde Adam en Eva (en daarmee hun nageslacht) uit het paradijs, weg van de boom des levens.

Genesis 3:22 ... Laat hij zijn hand niet uitsteken en ook van de boom des levens nemen en eten, zodat hij eeuwig zou leven!

Dat was barmhartigheid. Stel je voor dat alle slechte mensen zouden blijven leven... Hoe zou onze wereld er dan uitzien?

De zonde eiste zijn tol: de dood. Maar God bedacht wel een manier om aan de tweede dood – de poel van vuur – te ontkomen, naar zijn belofte!

Kain en Abel

Er zijn waarschijnlijk ongeveer 130 jaar voorbijgegaan tussen Genesis 3 en 4. Jaren van verdriet en zwoegen buiten het paradijs. Kain is geboren en Abel. Adam en Eva kregen heel wat meer kinderen die ook weer kinderen kregen. In dit begin trouwden broers en zussen nog met elkaar, zonder schadelijke gevolgen voor het nageslacht. Er waren toen immers nog geen of nauwelijks beschadigde (door mutaties) genen in onze chromosomen die in het nageslacht zichtbaar werden. Later kreeg je die beschadigde genen wel en worden dit soort huwelijken in de Bijbel verboden. Er was nog geen mens gestorven. Leeftijden van rond de 900 jaar waren normaal in deze beginperiode van de wereld. Maar dan komt er een breuk.

Zowel Kain als Abel als alle andere kinderen hadden de zondige natuur meegekregen, zij zondigden ook en moesten ook om hun zonden sterven. Maar God had hen lief. God had in het paradijs al beloofd dat De Verlosser (de Nakomeling van Eva) de kop van satan zou vermorzelen en inclusief de mens redden van de gevolgen van de zonde. Was dit waar? God had hen al een aanwijzing gegeven dat een onschuldig dier plaatsvervangend moest sterven. Een grondige studie in de Bijbel maakt duidelijk dat God specifiek heeft gezegd wat er nodig was om de zonde weg te doen: Er moest een onschuldig dier worden gedood en dat bloed moest op een altaar vloeien....

Hebreeën 9:22 ... zonder het vergieten van bloed vindt er geen vergeving plaats.

Leviticus 17:11 Want het leven van het vlees is in het bloed, en Ik heb dat Zelf voor u op het altaar gegeven om voor uw leven verzoening te doen. Want het is het bloed dat door middel van het leven verzoening bewerkt.

Dit laat aan ons mensen twee kanten van Gods oplossing voor ons zonden-probleem zien:

1. **Plaatsvervanging...** God zou een onschuldig dier als plaatsvervanger voor de mens accepteren. Dit beeldde uit dat in de "wet van de zonde en de dood" het recht werd voltrokken.
2. **Verzoening...** het vergoten bloed bedekte de zonde van de mens. De mens zou door God als "rechtvaardig" worden gezien.

Dit doden van een dier is een belofte van God. Het hielp de mensen te zien dat God Zelf zou gaan voorzien in een offer, het leven van de beloofde Nakomeling van Eva! Deze Verlosser zou de prijs betalen voor onze schuld en satan de kop vermorzelen.

Kain en Abel moesten ieder voor zich beslissen of zij God al dan niet geloofden. Abel werd herder en Kain landbouwer. Deze twee beroepen waren er dus vanaf het begin van de schepping.

Abel offerde volgens Gods instructie een dier en uitte zo zijn vertrouwen op Gods belofte.

Kain offerde geen dier, maar vruchten, en legde Gods woorden naast zich neer. Hij hechtte geen waarde aan Gods Woord en deed de dingen op zijn eigen manier.

God aanvaardde het offer van Abel, maar God wees het offer van Kain af. Abel verdiende de dood, maar God aanvaardde het dier als plaatsvervanger voor Abels dood. Abel vertrouwde God dat Hij zich aan Zijn Woord zou houden om hem van de verschrikkelijke straf op de zonde te verlossen. De dood van het dier verwees naar de komende Verlosser, de Afstammeling van Eva. Het valt te betwijfelen of Abel wist hoe de beloofde Verlosser zijn werk in de toekomst zou volbrengen, maar Abel vertrouwde God voor de oplossing van zijn zondeprobleem.

In Genesis 4 lezen we dat Kain boos werd, maar ook dat God hem waarschuwde:

Genesis 4: 6 ... Waarom bent u in woede ontstoken en waarom heeft u uw hoofd laten zakken? 7 Is het niet zo dat u, als u het goede doet, uw hoofd kunt opheffen? Maar als u niet het goede doet, ligt de zonde aan de deur. Naar u gaat zijn begeerte uit, maar ú moet over hem heersen.

De eerste dode

Kain luistert alweer niet en slaat Abel dood. God roept hem ter verantwoording en stuurt hem weg. Hij gaat wonen in het land Nod, wat ronddolen betekent. Hij is immers de weg kwijt. Hij sticht daar op den duur een stad en zijn nageslacht wordt gekenmerkt door overtreden van Gods Woord, aan alle kanten, buitensporig geweld, polygamie enzovoort.

Adam en Eva krijgen een andere zoon in de plaats van Abel en noemen hem Seth. Hoewel Seth ook met een zondige natuur was geboren, vertrouwde hij God. Het

was door Seth en zijn nakomelingen dat God De Verlosser zou gaan zenden. Adam was toen 130 jaar oud.

Genesis 5: 4 Adams dagen waren, nadat hij Seth verwekt had, achthonderd jaar; en hij verwekte zonen en dochters. 5 Al de dagen die Adam leefde, waren negenhonderddertig jaar; en hij stierf.

De Bijbel vertelt niet waar Abels geest heenging nadat hij werd vermoord. Wel lezen we op vele plaatsen dat onze geest blijft leven. Zij die nu kiezen vóór God zullen bij God zijn. We noemen dat hemel. De Bijbel zegt daar heel weinig over. Zij die nu kiezen tégen God, zullen niet bij God zijn. Wel mogen we hier en daar vast een blik in onze toekomst werpen.

Openbaringen 21:4 En God zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal er niet meer zijn; ook geen rouw, jammerklacht of moeite zal er meer zijn. Want de eerste dingen zijn voorbijgegaan.... 7 Wie overwint, zal alles beërven, en Ik zal voor hem een God zijn en hij zal voor Mij een zoon zijn.

5.3 De zondvloed

Vele jaren gaan voorbij... eeuwen. De wereldbevolking neemt enorm toe, maar de slechtheid eveneens. Er is een relatief kleine groep nakomelingen van Adam en Eva via Seth, die God willen eren... maar het merendeel gaat in de voetsporen van Kain.

Genesis 6:5 En de HEERE zag dat de slechtheid van de mens op de aarde groot was, en dat al de gedachtespinstels van zijn hart elke dag alleen maar slecht waren.... 11 ... de aarde was verdorven voor Gods aangezicht en de aarde was vol met geweld. 12 Toen zag God de aarde, en zie, zij was verdorven; want alle vlees had een verdorven levenswandel op de aarde.

Wat een tragiek. Perversie en chaos alom. In Romeinen 1:20-32 wordt zo'n maatschappij die God verwerpt geschetst. Gods mooie schepping werd geruïneerd. Het leven was levensgevaarlijk geworden: anarchie, verkrachtingen, tegennatuurlijk gedrag, geweld, oorlog...

God waarschuwde de mensheid wel dat Hij zou ingrijpen, maar men luisterde niet. 969 jaar voor de zondvloed werd Methusalah geboren. Zijn naam betekent: "Als ik sterf komt de vloed". Zijn leven was een voortdurende oproep van God aan de mensheid zich te bekeren tot Hem. En Methusalah ging maar niet dood... God gaf een ruime kans aan de mensheid zich te bekeren. Maar na 969 jaar was het op.

Genesis 6:7 En de HEERE zei: Ik zal de mens, die Ik geschapen heb, van de aardbodem verdelgen, van de mens tot het vee, tot de kruipende dieren en tot de vogels in de lucht toe, want Ik heb er berouw over dat Ik hen gemaakt heb. 8 Maar Noach vond genade in de ogen van de HEERE. ... 9. ... Noach was een rechtvaardig, oprecht man onder zijn tijdgenoten. Noach wandelde met God.

Waarom vond Noach genade?

Omdat hij God vertrouwde. Ook Noach wist dat hij alleen met God verzoend kon worden door de Verlosser die zou komen.

Vooruitziend naar die Verlosser kon God een verbond aangaan met Noach, door wie de mensheid mocht voortleven en in de verre toekomst DE VERLOSSER voortbrengen.

Genesis 6:17 En Ik, zie, Ik ga een watervloed over de aarde brengen om alle vlees waarin een levensgeest is, van onder de hemel te gronde te richten; alles wat op de aarde is, zal de geest geven. 18 Maar met u zal Ik Mijn verbond maken; en u moet in de ark gaan, u, uw zonen, uw vrouw en de vrouwen van uw zonen met u. 19 En u moet van al wat leeft, van alle vlees, twee van elk in de ark laten komen om ze met u in leven te houden: een mannetje en een vrouwtje moeten het zijn.

De ark

Noach kreeg opdracht een groot schip te bouwen, met meerdere dekken, een goed ventilatiesysteem, en voldoende proviand. Alle maten waren door God gegeven. Uitgaande van een el van 45 cm is dat 135 meter lang bij 22 meter breed bij 13 meter hoog. We weten nu dat deze maten het meest stabiele schip in een onstuimige zee geven. Er zou maar één deur in komen. Dat had ook een diepere betekenis.

Noach hoorde bij de eerste mensen die nog steeds zeer oud werden. Hij werd geroepen om de ark te bouwen midden op het land toen hij tussen de 500 en 600 jaar oud was en bouwde er jaren aan. Noach was op elke dag dat hij bouwde aan de ark een waarschuwing voor de mensheid: Bekeer je tot God! Toen gebeurde er iets vreemds, de dieren kwamen naar de ark. Waarschijnlijk jongvolwassen dieren.

Genesis 7:1 Daarna zei de HEERE tegen Noach: Ga in de ark, u en heel uw gezin, want Ik heb gezien dat u te midden van uw tijdgenoten voor Mijn aangezicht rechtvaardig bent. ...

5 En Noach deed overeenkomstig alles wat de HEERE hem geboden had. 6 Noach was zeshonderd jaar oud toen de watervloed over de aarde kwam. 7 Toen ging Noach met zijn zonen, zijn vrouw en de vrouwen van zijn zonen met hem in de ark, vanwege het water van de vloed. 8 Van de reine dieren, van de

dieren die niet rein waren, van de vogels en van alles wat over de aardbodem kruipt, 9 kwamen er twee aan twee naar Noach in de ark, mannelijk en vrouwelijk, zoals God aan Noach geboden had. 10 En het gebeurde na die zeven dagen dat het water van de vloed over de aarde kwam. 11 In het zeshonderdste levensjaar van Noach, in de tweede maand, op de zeventiende dag van de maand, op die dag zijn alle bronnen van de grote watervloed opengebarsten en de sluizen van de hemel opengezet.... 16 En de HEERE sloot de deur achter hem toe.

Over de zondvloed zijn vele goede boeken geschreven. Opvallend is dat vele volken over de hele aarde in hun volksverhalen deze zondvloed vermelden. De Bijbel vertelt het verhaal heel summier maar wel zo duidelijk dat we ons een indruk kunnen van deze wereldwijde catastrofe.

Genesis 7:11 In het zeshonderdste levensjaar van Noach, in de tweede maand, op de zeventiende dag van de maand, op die dag zijn alle bronnen van de grote watervloed opengebarsten en de sluizen van de hemel opengezet.

Deze catastrofe – snel en door water – vinden we wereldwijd terug in de geologie en in de fossielen. We weten nu dat er in de aarde enorme watervoorraden zijn. Op de een of andere manier moet de aardkorst zijn opengebroken, en in een geweldige ramp zijn aardlagen en bergen verdwenen en nieuwe aardlagen, gebergten en oceaanbodems gevormd.

Noach en zijn gezin met alle dieren in de ark hebben 371 dagen in het schip doorgebracht. Het water zakte, de ark liep vast op het gebergte van Ararat.

Dit gebergte Ararat ligt in Armenië, maar de juiste locatie is nu onzeker. De aarde droogde op. Toen zij de ark verlieten was de aarde voldoende droog en weer productief. Het oppervlak was totaal veranderd. Je hoeft niet meer te zoeken naar het paradijs. Het is de aarde waarop wij nu leven.

Genesis 8:18 Toen ging Noach naar buiten, en zijn zonen, zijn vrouw en de vrouwen van zijn zonen met hem. 19 Alle dieren, alle kruipende dieren en alle vogels, alles wat zich op de aarde beweegt, overeenkomstig hun soorten, gingen de ark uit.

20 En Noach bouwde een altaar voor de HEERE; en hij nam van al het reine vee en van alle reine vogels, en bracht brandoffers op dat altaar.

Het eerste wat Noach deed toen hij uit de ark kwam was een altaar bouwen en een onschuldig dier als een bloedig offer aan God offeren. Noach wist: dit offer ruimt de zonde niet op, maar beeldt uit wat er nodig is om de straf te betalen... bloed dat in de dood vergoten wordt. Hij vertrouwde God dat de Nakomeling van Eva – de Verlosser – deze verzoening in de toekomst werkelijkheid zou laten worden en met het kwaad zou afrekenen. God nam Noach' s offer aan.

Genesis 9: 12 En God zei: Dit is het teken van het verbond dat Ik geef tussen Mij en u ... 13 Mijn boog heb Ik in de wolken gegeven; die zal dienen als teken van het verbond tussen Mij en de aarde. ... 18 En de zonen van Noach, die uit de ark gingen, waren Sem, Cham en Jafeth; 19 Deze drie waren de zonen van Noach; en uit hen is heel de aarde bevolkt.

5.4 Babel

Het tiende hoofdstuk van Genesis vertelt ons waar de volkeren en de talen vandaan zijn gekomen, te beginnen met de drie zonen van Noach. Hier is veel meer over bekend dan wat in onze geschiedenisboekjes staat. De namen die in de Bijbel worden genoemd vinden we in veel gevallen terug in de namen en gebieden van volken die we later tegenkomen.

Genesis 10:32 Dit waren de geslachten van de zonen van Noach, ingedeeld naar hun afstamming, met hun volken; van hen stammen de volken af die zich na de vloed over de aarde hebben verspreid.

Dat verspreiden had nogal wat voeten in de aarde. God had gezegd "Vervuld de aarde", maar onder leiding van Nimrod, de kleinzoon van Cham, kozen de mensen ervoor bij elkaar te blijven en een stad te bouwen. Zij gingen naar een vlakte in Sinear, het huidige Irak...

*Genesis 11:8 ... Nimrod; die begon een geweldenaar op de aarde te worden.
10 Het begin van zijn koninkrijk bestond uit Babel, ...*

Ze besloten om niet God te eren, maar voor zichzelf een naam te maken. Er was weer trots en hoogmoed in het spel. En ze kozen voor een eigen manier om zichzelf te verheffen: een toren tot in de hemel.

Genesis 11: 4 En zij zeiden: Kom, laten wij voor ons een stad bouwen, en een toren waarvan de top in de hemel reikt, en laten we voor ons een naam maken, anders worden wij over heel de aarde verspreid!

De toren was mogelijk een ziggurath – een vierkante stenen tempel met meerdere verdiepingen. De top moest in de hemel reiken, tot God... om zelf als God te zijn. Maar deze schijnbaar geweldige prestatie bleek weer een hopeloze poging om als God te zijn – de oude zonde van het paradijs. Je kunt alleen op Gods manier tot God komen, namelijk door de beloofde Verlosser. De mensen van deze stad negeerden dit, met als resultaat dat God spreekt:

Genesis 11:7 Kom, laten Wij neerdalen en laten Wij hun taal daar verwarren, zodat zij geen van allen elkaars taal zullen begrijpen. 8 Zo verspreidde de HEERE hen vandaar over heel de aarde, en zij hielden op met het bouwen van de stad. 9 Daarom gaf men haar de naam Babel; want daar verwarde de HEERE de taal van heel de aarde, en vandaar verspreidde de HEERE hen over heel de aarde.

Alle volken en rassen die wij nu op aarde zien, hebben hier hun oorsprong.

Verwerking

Vragen

1. Welke paradox in Gods karakter ontstond door de zonde?
2. Welke rode lijn is na de val in zonde door God uitgezet ... die uiteindelijk wijst naar de Nakomeling van Eva, de Verlosser?
3. a. Wat hebben de zonden van Adam en Eva, Kain en de mensheid van voor en na de zondvloed met elkaar gemeen?
b. Herkennen we dat ook in onze tijd of bij onszelf?
4. In het boek wordt uitgebreid Romeinen 1 vers 20 en volgende aangehaald om de gevolgen van het verwerpen van God aan te duiden.
a. Kun je een paar van die gevolgen noemen?
b. Welke herken je in onze tijd?
5. a. Als je kijkt naar de geschiedenis van de torenbouw van Babel, welke conclusie trek je dan?
b. Het doel van de torenbouwers uit die tijd, is dit tegenwoordig nog herkenbaar?

Bonusvragen

- i. De Bijbel geeft tal van kleine aanwijzingen over Gods plan. De ark bijvoorbeeld had maar één deur.
Welk beeld gaat daarachter schuil?
- ii. Er is veel meer bekend over de verspreiding van volken over de aarde, en over de verhalen van allerlei volken over de zondvloed dan is uitgewerkt in onze geschiedenisboekjes.
Hoe zou dat komen?
- iii. De verschillen tussen de talen zijn ook voor taalkundigen een raadsel. Zelfs taalgroepen die vlak naast elkaar leven hebben soms geen enkele verwantschap.
Geeft Genesis daar voldoende verklaring voor?

Aantekeningen

Avond 5 – Abraham, Geloof, Izak (hoofdstuk 6)

6.1 Abraham

Vijf generaties na de spraakverwarring en verspreiding van de mensen over de aarde wordt Abram geboren. De meeste mensen lieten zich weinig aan God gelegen liggen. Zelfs Abrams vader Terah heeft andere goden gediend.

Jozua 24:2 Toen zei Jozua tegen heel het volk: Zo zegt de HEERE, de God van Israël: Aan de overzijde van de rivier hebben uw vaders van oude tijden af gewoond, namelijk Terah, de vader van Abraham, en de vader van Nahor; en zij hebben andere goden gediend.

Maar Abram was anders. Abram was geboren en getogen in Ur, ten zuiden van Babel. Hij was getrouwd met Saraï, maar Saraï was onvruchtbaar. God openbaarde Zich eerst in Ur aan Abram:

Handelingen 7: 2 En hij (Stephanus) zei: De God der heerlijkheid verscheen aan onze vader Abraham, toen hij nog in Mesopotamië was, voordat hij in Haran woonde, 3 en Hij zei tegen hem: Ga uit uw land en uit uw familie en kom naar een land dat Ik u wijzen zal. 4 Toen ging hij uit het land van de Chaldeeën en ging in Haran wonen.

In Haran wordt Abram voor de tweede keer door God geroepen:

Genesis 12:1 De HEERE nu zei tegen Abram: Gaat u uit uw land, uit uw familiekring en uit het huis van uw vader, naar het land dat Ik u wijzen zal. 2 Ik zal u tot een groot volk maken, u zegenen en uw naam groot maken; en u zult tot een zegen zijn. 3 Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt, zal Ik vervloeken; en in u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden. 4 Toen ging Abram op weg, zoals de HEERE tot hem gesproken had, en Lot ging met hem mee. Abram was vijfenzeventig jaar oud, toen hij uit Haran vertrok.

Voor Abram was dit een enorme stap in geloof, in het vertrouwen dat God hem dag aan dag zou leiden. De voor hem onbekende bestemming werd Kanaän, het huidige Israël.

Genesis 12: 5 Abram nu nam Saraï, zijn vrouw, ... en zij gingen weg om naar het land Kanaän te gaan; en zij kwamen in het land Kanaän. 6 En Abram trok door dat land heen tot aan de heilige plaats bij Sichem, tot de eik van More. De Kanaänieten woonden toen in dat land. 7 Toen verscheen de HEERE aan Abram en zei: Aan uw nageslacht zal Ik dit land geven. Toen bouwde hij daar een altaar voor de HEERE, Die hem verschenen was.

Abram bouwde als eerste daad een altaar voor JHWH. Door het offer van een onschuldig dier erkende ook Abram dat hij een **Vervanger** nodig had om de doodstraf voor hem te voldoen, net als Abel, Noach en alle andere "rechtvaardige mensen" vóór hem hadden gedaan.

God deed Abram vier grootse specifieke beloften:

1. Ik zal u tot een groot volk maken (terwijl Saraï onvruchtbaar was)
2. Ik zal uw naam groot maken
3. Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt zal Ik vervloeken (onheil brengen)
4. In u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden (door de Verlosser)

De laatste belofte verwees direct naar de Nakomeling, de Verlosser, die zou komen. Maar Saraï was onvruchtbaar, ze waren al oud en hadden geen kinderen. En weer belooft God dat Abram tot een groot volk zou worden. En Abram geloofde God.

*Genesis 15: 5 Toen leidde Hij hem naar buiten en zei: Kijk toch naar de hemel en tel de sterren, als u ze kunt tellen. En Hij zei tegen hem: Zo talrijk zal uw nageslacht zijn. **6 En hij geloofde in de HEERE, en Die rekende hem dat tot gerechtigheid.***

Deze laatste zin gaan we goed bekijken: Abram **geloofde**, God **rekende**, tot **gerechtigheid**.

Omdat Abram God geloofde, schreef God Zijn gerechtigheid vast bij op Abrams schuldbewijs.

Geloof is de sleutel

God schonk Abram Gods gerechtigheid omdat Abram God geloofde dat God Zijn Woord zou houden.

Gerechtigheid. Het is betaald met Gods gerechtigheid. Je mag je schuld als betaald beschouwen, en je mag weer bij God komen.

Abram geloofde God! Hij keek over de eeuwen heen naar de Verlosser die ook hem zou verlossen, vrijkopen. Abram zou sterven, maar de verschrikkelijke tweede dood, Gods oordeel, niet ondergaan. Hij wist dat hij voor eeuwig bij God in de hemel zou leven.

6.2 Wat is geloof?

Mensen hebben soms rare ideeën over geloof. Toch is de Bijbel heel duidelijk over geloof. Geloof is gebaseerd op feiten en niet op gevoelens.

In Abrahams leven zien we wat geloof is. Het was als een rekensom: God de Schepper is almachtig en spreekt altijd de waarheid. Hij heeft gezegd dat ik een zoon krijg, dus krijg ik een zoon ook al is Saraï onvruchtbaar en zijn we oud.

In de Bijbel staat in de vertaling van Het Boek:

*Hebreeën 11:1 Wat is geloof? Het is de absolute zekerheid dat onze hoop ook werkelijkheid wordt en het is het bewijs van dingen die wij niet kunnen zien...
... 6 Maar als iemand niet gelooft, kan God niet tevreden over hem zijn. Wie tot God komt, moet geloven dat Hij bestaat en beloont wie Hem zoeken.*

God beloont wie Hem zoeken. De Bijbel vraagt geen blind geloof, maar moedigt ons aan God te onderzoeken. God JHWH wil namelijk geen vreemde voor ons zijn, maar een Vriend. En Hij belooft te belonen wie Hem (ernstig) zoeken.

In het leven van Abram en Saraï zien we dat hun geloof in God functioneerde als vertrouwen in God. Voor Abram was geloof niet iets oppervlakkigs wat je erbij doet. Hij baseerde zijn leven, zijn reputatie en al zijn daden op zijn geloof in God. Hij bracht offers, omdat hij vertrouwde dat God hem zou redden van de gevolgen van de zonde. Vanwege Abrams geloof veranderde God zijn naam nog voor de geboorte van Izak in Abraham, wat “vader van velen” betekent. En Saraï's naam werd Sara, wat “dé prinses” betekent – de enige echte!

6.3 Izak

En dan wordt volgens Gods belofte Izak geboren. God houdt altijd Zijn woord.

Genesis 21:1-3 De HEERE nu zag om naar Sara zoals Hij gezegd had; de HEERE deed bij Sara zoals Hij gesproken had. Sara werd zwanger en baarde Abraham een zoon in zijn ouderdom, op de vastgestelde tijd die God hem genoemd had. Abraham gaf zijn zoon die hem geboren was, die Sara hem gebaard had, de naam Izak.

Izak betekent “Hij lacht”. Ga maar na wat hier te lachen valt!

Maar als Izak al een jongeman van waarschijnlijk een jaar of 30 is wordt Abraham bijzonder op de proef gesteld.

Genesis 22:1-3 En het gebeurde na deze dingen dat God Abraham op de proef stelde. Hij zei tegen hem: Abraham! Hij zei: Zie, hier ben ik. Hij zei: Neem toch uw zoon, uw enige, die u liefhebt, Izak, ga naar het land Moria, en offer hem daar als brandoffer op een van de bergen die Ik u noemen zal. Toen stond Abraham 's morgens vroeg op, zadelde zijn ezel, nam twee van zijn knechten met zich mee, en Izak, zijn zoon. Hij kloofde hout voor het brandoffer, stond op en ging naar de plaats die God hem genoemd had.

Dit lijkt een heel raar verhaal, maar God wil ons hier een heel diepe betekenis leren. Lees het hele verhaal in Genesis 22. Abraham staat op het punt zijn enige zoon aan God te offeren in het geloof dat God bij machte is om hem zelfs uit de dood terug te brengen.

Dat wordt uitgelegd in het Bijbelboek Hebreeën:

Hebreeën 11: 17 Door het geloof heeft Abraham, toen hij door God op de proef gesteld werd, Izak geofferd. En hij, die de beloften ontvangen had, heeft zijn eniggeborene geofferd. 18 Tegen hem was gezegd: Dat van Izak zal uw nageslacht genoemd worden. Hij overlegde bij zichzelf dat God bij machte was hem zelfs uit de doden op te wekken. 19 En hij kreeg hem als het ware daaruit ook terug.

We lezen in Genesis 22 hoe Abraham met Izak op pad gaat naar de bergen van Moria (het latere Jeruzalem met de tempel). En Izak ging als volwassen jongeman vrijwillig mee en toonde daarmee ook vertrouwen in zijn vader en vooral de God van zijn vader. Hij liet zich binden en op het altaar leggen. Het is onmogelijk ons voor te stellen hoe Abraham en Izak zich op dat moment voelden. Gebroken harten en toch gelovend in de trouw van God.

Abraham heft het mes.... maar dan komt God tussenbeide, God wil immers geen mensenoffers van ons:

Genesis 22:11 Maar de Engel van de HEERE riep tot hem vanuit de hemel en zei: Abraham, Abraham! Hij zei: Zie, hier ben ik. 12 Toen zei Hij: Steek uw hand niet uit naar de jongen en doe hem niets, want nu weet Ik dat u godvrezend bent en uw zoon, uw enige, Mij niet onthouden hebt.

13 Toen sloeg Abraham zijn ogen op en keek om, en zie, achter hem zat een ram met zijn horens verstrikt in het struikgewas. Abraham ging erheen, nam die ram en offerde hem als brandoffer in de plaats van zijn zoon.

God had voor een plaatsvervanger gezorgd. Abraham noemt deze berg daarom **“De HEERE zal erin voorzien”**.

Gods vraag aan Abraham was zeer uitzonderlijk een vraag die maar één keer in de geschiedenis van de mensheid voorkwam. God vraagt geen mensenoffers, maar God wilde bepaalde waarheden doorgeven, via Abraham aan ons.

Net als Izak ligt de hele mensheid – ook wij – onder het doodvonnis. Maar God komt tussenbeide met **een Plaatsvervanger**. Bij Abraham een mannelijk schaap... de onschuldige stierf voor de schuldige, zoals de Verlosser eens zou sterven voor iedereen die gelooft in God en Zijn beloften.

Verwerking

Vragen

1. Waar denk je aan bij het woord "geloof"?
2. Kun je aangeven of de lesstof hier iets in veranderd/bijgedragen heeft
3. Op vele momenten in zijn leven liet Abraham een groot vertrouwen op God zien.
Welke valt je het meeste op?
4. Zou jij in je eigen leven een vergelijkbaar vertrouwen kunnen hebben?
5. Waarom werd Abraham rechtvaardig verklaard door God?
6. Heb jij wel eens meegemaakt dat een schuld van jou zomaar helemaal werd kwijtgescholden?
(Hier kan je ook denken aan het Joodse jubeljaar/ Gods stijl)
7. Waarom vroeg God Abraham Izak te offeren?
8. In welk opzicht zou dit "offer" verwijzen naar de rode draad van verlossing die door de hele Bijbel heen loopt?
9. Wat gaf bij Abraham de doorslag God te gehoorzamen ook bij deze uiterste beproeving?
10. Kun je iets vertellen over een uitdaging van je geloof/vertrouwen op God in jouw leven?

Aantekeningen

Avond 6 – Jakob, Egypte, Exodus, Verbond

(hoofdstuk 7,8)

7.1 Jakob, Israël en Juda

God had Abraham en Izak beloofd dat de beloofde Verlosser een nakomeling van hen zou zijn. Izak had twee zonen: Ezau en Jakob. De naam Jakob betekent bedrieger. In het leven van Jakob zien we dat hij zijn broer Ezau herhaaldelijk bedriegt en ook zijn vader Jakob. We zien óók in de Bijbel dat Jakob uitgroeit tot een man die het bedriegen aflegt en in zijn leven meer en meer op God vertrouwt. God had Jakob beloofd dat via hem de hele wereld gezegend zou worden:

Genesis 28: 14 In u en uw nageslacht zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden.

Ezau bekommerde zich niet om God, Hij deed zijn eigen zin in de stijl van Kain en was met zijn vrouwen een kwelling voor zijn ouders.

Jakob krijgt van God later in zijn leven de naam Israël, dat betekent “met God kan het” of “met God kan ik alles aan”. Op zijn sterfbed geeft Jakob de belofte van God door aan zijn zoon Juda:

Genesis 49: 10 De scepter zal van Juda niet wijken en evenmin de heersersstaf van tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en Hem zullen de volken gehoorzamen.

Het woord Silo is moeilijk te vertalen, maar heeft te maken met shalom – ultieme vrede. Dus Jakob geeft aan dat uit Juda de beloofde Vredestichter zal komen, de beloofde Verlosser, waarover later de profeet Jesaja zal profeteren:

Jesaja 9: 6 Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op Zijn schouder. En men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst.

Egypte

Abraham, Izak en Jakob leefden in Kanaän. Na een hele serie problemen waarbij Jakobs zoon Jozef door zijn broers als slaaf naar Egypte wordt verkocht, waar hij door Gods leiding “onder-farao” wordt, komt ook Jakob met zijn zonen en hun gezinnen door een hongersnood naar Egypte. De relaties herstellen:

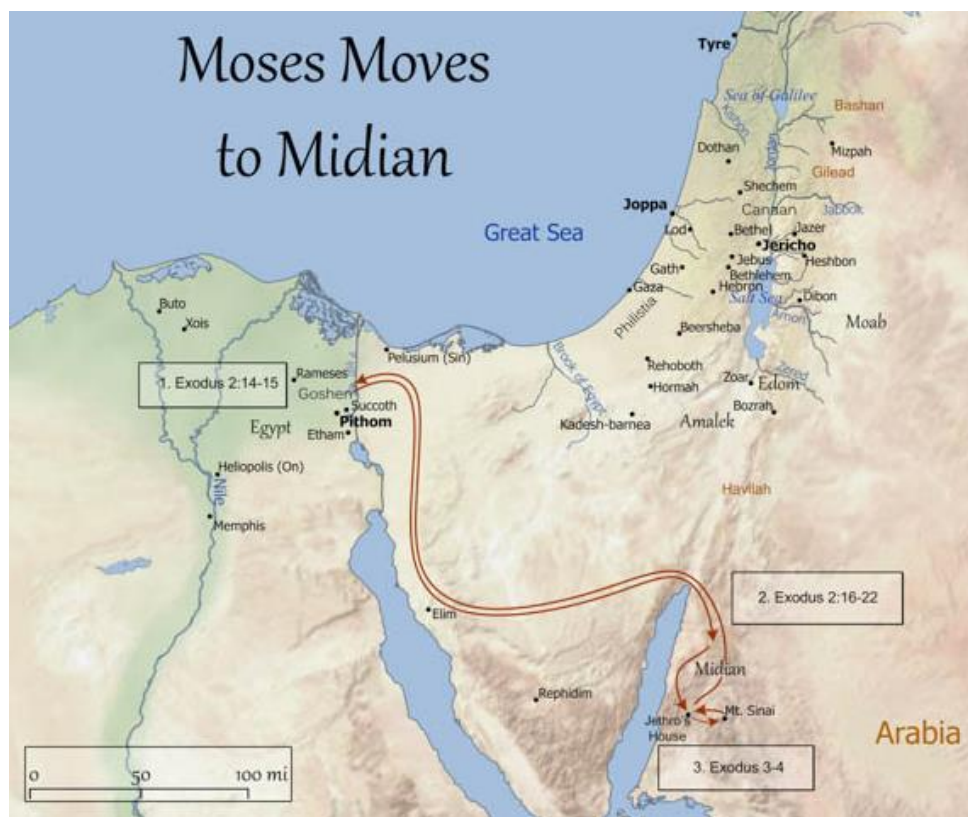
Genesis 50: 20 Jullie weliswaar, jullie hebben kwaad tegen mij bedacht, maar God heeft dat ten goede gedacht, om te doen zoals het op deze dag is: een groot volk in leven te houden.

Hier in Egypte groeiden zij in vier generaties uit tot een groot vruchtbaar volk, de Hebreëen – later Israël genoemd - naar schatting ruim 2 miljoen mensen, talrijker en machtiger dan de Egyptenaren zelf. Daarom maakte men hen tot slaaf en moesten zij de voorraadsteden Pitom en Raamses bouwen. Maar God ontfermde Zich over hen en bracht hen uit Egypte naar het beloofde land Kanaän onder leiding van Mozes.

7.2 Mozes

Mozes was uit Israëlitische ouders geboren in een tijd dat de Egyptenaren alle mannelijke baby's van deze Israëlieten (toen Hebreëen genaamd) doden uit angst voor hun overwicht. Mozes ouders maakten een mandje van biezen en lieten Mozes vinden door een Egyptische prinses. Deze liet Mozes als haar zoon opgroeien, waardoor Mozes een uitstekende opleiding kreeg en een belangrijk man in Egypte werd. Hij lette op zijn verdrukte volk Israël en het gebeurde toen hij 40 jaar oud was, dat hij bij de verdediging van een Israëliet een Egyptenaar doodsliep. Mozes moest vluchten om zijn leven te redden en werd veertig jaar lang schaapherder in het land Midian in het huidige Arabië.

Exodus 2:15 Toen nu de farao van deze zaak hoorde, wilde hij Mozes doden, maar Mozes vluchtte voor de farao en vestigde zich in het land Midian.

Daar in Midian verschijnt God hem uit het midden van een doornstruik, als een vuurvlam.

Exodus 3: 1 Hij (Mozes) dreef het kleinvee tot voorbij (achter) de woestijn, en hij kwam bij de berg van God, de Horeb. 2 En de Engel van de HEERE verscheen hem in een vuurvlam uit het midden van een doornstruik.

Daar spreekt God onder andere deze woorden:

Exodus 3: 7 De HEERE zei: Ik heb duidelijk de onderdrukking van Mijn volk, dat in Egypte is, gezien en heb hun geschreeuw om hulp vanwege hun slavendrijvers gehoord. Voorzeker, Ik ken hun leed...

10 Nu dan, ga op weg. Ik zal u naar de farao zenden, en u zult Mijn volk, de Israëlieten, uit Egypte leiden.

Maar Mozes aarzelt. Het is ook geen kleinigheidje wat God hem opdraagt. En hij vraagt wat hij moet zeggen om de Israëlieten te overtuigen dat hij namens God hen uit Egypte gaat leiden.

Exodus 3: 13 En Mozes zei tegen God: Zie, wanneer ik bij de Israëlieten kom en tegen hen zeg: De God van uw vaders heeft mij naar u toe gezonden, en zij mij zeggen: Wat is Zijn Naam? Wat moet ik dan tegen hen zeggen? 14 En God zei tegen Mozes: IK BEN DIE IK BEN. Ook zei Hij: Dit moet u tegen de Israëlieten zeggen: IK BEN (JHWH) heeft mij naar u toe gezonden.

Zo laat God aan Mozes nog eens duidelijk weten wie Hij is en God herhaalt de naam waarmee Hij in heel Genesis wordt genoemd: JHWH in onze vertalingen meestal geschreven als HERE of HEERE met de betekenis: "Ik ben"... de Schepper van hemel en aarde, tijd en ruimte... van alles. God draagt Mozes op om aan Farao slechts beperkte tijd vrij te vragen voor het hele volk, om in die tijd met God in de woestijn te zijn. Maar zelfs dit beperkte verzoek willigt Farao niet in.

Exodus 5:2 Maar de farao zei: Wie is de HEERE, naar Wiens stem ik zou moeten luisteren door Israël te laten gaan? Ik ken de HEERE niet en ik zal Israël ook niet laten gaan.

Farao kent God niet, maar gelooft in een heel scala Egyptische goden. Dan leert God de Egyptenaren met wie ze van doen hebben, de enige ware God, en onmaskert de goden van de Egyptenaren in tien plagen waarin de goden van Egypte te kijk worden gezet. En het eindresultaat staat beschreven...

Numeri 33 (NBV): 3 Op de vijftiende dag van de eerste maand verlieten de Israëlieten Rameses; voor de ogen van de Egyptenaren 4 ... hun goden waren door de HEER van hun voetstuk gestoten.

	Plaag	Bijbel	Egyptische godheid die wordt afgestraft
1	Nijl verandert in bloed	Ex. 7:14-25	Chunum : Hoeder van de Nijl / Hapi : geest van de Nijl / Osiris : de Nijl is zijn bloedstroom
2	Kikkers	Ex. 8:1-15	Heqet : godin met kikvorsenkop, godin van de opstanding, vrouw van Chunum
3	Steekmuggen	Ex. 8:16-19	Bes : beschermer tegen wilde dieren, slangen en insecten
4	Vliegen	Ex. 8:20-32	
5	Runderpest	Ex. 9:1-7	Hathor : moedergodin in de vorm van een koe. Dochter van Ra (de zonnegod) / Apis : stier van de god Ptah. Symbool van de vruchtbaarheid / Mer-Wer : heilige stiergod van Heliopolis
6	Zweren	Ex. 9:8-12	Imhotep : godin van de geneeskunde / Sechmet : schutspatroon van de artsen
7	Hagel / Oogst vernietigd	Ex. 9:13-35	Nut : godin van de hemel / Seth : beschermer van de oogst /
8	Sprinkhanen	Ex. 10:1-20	Nepri : godheid van het graan
9	Duisternis	Ex. 10:21-29	Ra, Aton, Atum, Horus Allen zonnegoden
10	Dood eerstgeborenen	Ex. 11:1-12	Isis : godin van het leven / Osiris : de leven geveer, de god van Farao

Er zit een belangrijke les in de reactie van de farao op de vraag van Mozes om het volk te laten gaan. Bij de eerste vijf plagen erkent farao - tegen het dringende advies van zijn raadsheren in - God niet, en hij wil niet gehoorzamen. Zo liet hij de kansen die God hem gaf om God te erkennen voorbijgaan. Daarna neemt God het initiatief en verhardt het hart van farao om definitief te tonen wie de ware God is.

In Exodus 7:13 (de slang van Mozes eet de Egyptische slangen op), 7:22 (Nijl werd bloed), 8:15 (kikkers), 8:19 (muggen), 8:32 (steekvliegen), 9:7 (veepest) lezen we dat farao zelf zijn hart verhardt en niet wil luisteren naar God. Maar je kunt je tijd onder Gods geduld voorbij laten gaan.

Vanaf dat moment lezen we steeds tot aan de vernietiging van farao en zijn leger.

Exodus 9:12 Maar de HEERE verhardde het hart van de farao.

God ging de Israëlieten bevrijden van de wrede onmenselijke onderdrukking door de Egyptenaren. Maar God deed daarin meer. God ging de belofte aan Abraham, Izak en Jakob inlossen, dat hun nageslacht het land Kanaän (Israël) zou bewonen. Vanuit dat volk zou Gods zegen over de hele wereld komen, door de beloofde Verlosser. Hij liet zien dat Hij de enige ware God is voor alle volken. Hadden we er maar oog voor!

7.3 De tiende plaag en het Pascha

Egypte was door de eerste negen plagen praktisch te gronde gericht. De Egyptenaren werden wanhopig maar farao wilde het volk Israël niet laten gaan. De tiende plaag werd de ergste. Hij kwam over zowel Egyptenaren als de Israëlieten als zij Gods instructies niet opvolgden. God bracht als een rechtvaardig God het oordeel over de zonde. Maar als een God van liefde bood Hij in Zijn barmhartigheid ook een uitweg.

*Exodus 12: 1 De HEERE zei tegen Mozes en tegen Aäron in het land Egypte:
3 Spreek tot heel de gemeenschap van Israël: Op de tiende dag van deze maand moet ieder voor zich een lam per familie nemen, een lam per gezin....
5 U moet een lam zonder enig gebrek hebben, een mannetje van een jaar oud. U moet het van de schapen of van de geiten nemen. 6 U moet het in bewaring houden tot de veertiende dag van deze maand, en heel de verzamelde gemeenschap van Israël zal het slachten tegen het vallen van de avond. 7 En zij zullen van het bloed nemen en het aan de beide deurposten strijken en aan de bovendorpel, aan de huizen waarin zij het eten zullen....
11 En zo moet u het eten: uw middel omgord, uw schoenen aan uw voeten en uw staf in uw hand. U moet het met haast eten, het is Pascha voor de HEERE.
12 Want Ik zal in deze nacht door het land Egypte trekken en alle eerstgeborenen in het land Egypte treffen, van de mensen tot het vee. En Ik zal aan al de goden van de Egyptenaren strafgerichten voltrekken, Ik, de HEERE. 13 En het bloed zal u tot een teken zijn aan de huizen waarin u verblijft. Als Ik het bloed zie, zal Ik u voorbijgaan en er zal geen plaag onder u zijn die verderf teweegbrengt, als Ik het land Egypte zal treffen.*

God vroeg een volmaakt lam om plaatsvervangend te worden geslacht. Als God het bloed van dit onschuldige lam op de deurposten zou zien, zou Hij voorbijgaan. Of men dit geloofde of niet werd spoedig duidelijk.

Exodus 12: 29 En het gebeurde te middernacht dat de HEERE alle eerstgeborenen in het land Egypte trof, vanaf de eerstgeborene van de farao, die op zijn troon zou zitten, tot aan de eerstgeborene van de gevangene, die zich in de gevangenis bevond, en alle eerstgeborenen van het vee. 30 Toen stond de farao 's nachts op, hij en al zijn dienaren en alle Egyptenaren. En er was een luid geschreeuw in Egypte, want er was geen huis waarin geen dode was. 31 En hij riep Mozes en Aäron in de nacht, en zei: Sta op, ga weg uit het midden van mijn volk, zowel u als de Israëlieten, en ga weg, dien de HEERE, zoals u gesproken hebt. 32 Neem zowel uw kleinvee als uw runderen mee, zoals u gesproken hebt, en ga heen. Maar zegen ook mij! 33 De Egyptenaren drongen sterk aan bij het volk, om het snel uit het land te laten gaan, want zij zeiden: Wij gaan anders allemaal sterven! ... 51 En het gebeurde op deze zelfde dag dat de HEERE de Israëlieten uit het land Egypte leidde, ingedeeld naar hun legereenheden. (=in groepen geordend).

God had farao heel wat kansen geboden de Israëlieten te laten gaan, maar hij verwierp God. Aan de andere kant vertrouwden de Israëlieten God en ervoeren Gods bescherming, goedheid en trouw. God ging de huizen voorbij met het bloed van het lam op de deurposten. Zo was het vanaf het prille begin geweest. God accepteerde het offer van Abel als betaling voor de dood in plaats van Abel, God voorzag in een ram in plaats van Izak, nu stierf met het Pascha een onschuldig lam in plaats van de eerstgeborene van elk gezin. En God hield woord en ging dat huis voorbij.

8.1 Exodus

De Israëlieten trokken geordend en snel weg uit Egypte, ongeveer 2,5 miljoen mensen, ingedeeld in groepen zoals een leger. Met hun veestapel. Een enorme onderneming. God ging voor hen uit overdag als een wolkkolom die schaduw bood en 's nachts als een vuurkolom die licht gaf. Zo gingen zij dag en nacht voort op de woestijnweg tot aan de Schelfzee, waarschijnlijk de noordoostelijke tak van de Rode Zee. De farao heeft spijt dat hij het volk uiteindelijk heeft bevolen om weg te gaan en hij achtervolgt Israël tot aan deze Schelfzee. Op wonderlijke wijze leidt God Israël door de zee door een weg door de zee te maken, maar als farao met zijn leger die weg ook probeert te gaan valt het water terug en het leger komt om.

Zo werd Israël bevrijd en begon hun periode in de woestijn. 2,5 miljoen mensen en veel vee. Hoe was dit mogelijk qua water en voedsel? Zouden ze nu omkomen door dorst en honger?

De mensen gingen klagen en wilden zelfs weer terug naar Egypte. Waarom vroegen ze God niet om water en voedsel? Hij had hen toch laten zien hoe Hij voor hen zorgde? Maar nee, ze morden!

Exodus 15: 24 Toen morde het volk tegen Mozes, en zei: Wat moeten wij nu drinken? 25 Hij riep tot de HEERE ...

En God zorgde voor Zijn volk. Hij houdt altijd woord. Maar de Israëlieten bleven morren, om water, om voedsel...

Exodus 16: 11 En de HEERE sprak tot Mozes: 12 Ik heb het gemor van de Israëlieten gehoord. Spreek tot hen en zeg: Tegen het vallen van de avond zult u vlees eten, en in de morgen zult u met brood verzadigd worden. Dan zult u erkennen dat Ik de HEERE, uw God, ben. 13 En tegen de avond gebeurde het dat er kwartels kwamen aanvliegen, die het kamp overdekten, en in de ochtend was er een laag dauw rondom het kamp. 14 Toen de laag dauw opgetrokken was, zie, over de woestijn lag iets fijns, iets vlokigs, fijn als de rijp op de aarde. 15 Toen de Israëlieten dat zagen, zeiden zij tegen elkaar: Wat is dat? Want zij wisten niet wat het was. Mozes zei tegen hen: Dit is het brood dat de HEERE u te eten gegeven heeft. ... 19 En Mozes zei tegen hen: Niemand mag ervan overlaten tot de volgende morgen. 20 Maar zij luisterden niet naar Mozes en sommige

mannen lieten ervan over tot de volgende morgen. Toen zat het vol wormen en stonk het.

Ze zeiden "Wat is dat?" dat is in het Hebreeuws "Manna". Het zag eruit als witte grote zaden en het smaakte als honingkoek. God voorzag ook steeds op wonderlijke manieren in water voor dit grote volk met hun vee. De dichter in de psalmen zingt daar later nog van.

Psalm 105: 39 Hij spreidde een wolk uit om hen te bedekken en gaf vuur om de nacht te verlichten. 40 Zij baden, en Hij deed kwartels komen, Hij verzadigde hen met hemels brood. 41 Hij opende een rots en er vloeide water uit, dat als een rivier door de dorre plaatsen stroomde. 42 Want Hij dacht aan Zijn heilige woord, aan Abraham, Zijn dienaar.

En zo trekken zij door de woestijn totdat zij bij het gebergte Horeb komen in het land Midian waar Mozes God had ontmoet. De berg Horeb heet ook wel de berg Sinaï. En daar sluit God een verbond met Zijn volk Israël om hen tot een zegen voor de volken te maken.

8.2 Verbond met tien leefregels

De HEERE JHWH had gezegd dat Israël Zijn volk zou zijn, en daarin zouden zij een voorbeeld zijn voor de hele wereld van de relatie die God met de mens wil en kan hebben.

Een priester is de vertegenwoordiger van God op aarde. Dit was Gods plan met Israël:

Exodus 19: 5 Nu dan, als u nauwgezet Mijn stem gehoorzaamt en Mijn verbond in acht neemt, dan zult u uit alle volken Mijn persoonlijk eigendom zijn, want heel de aarde is van Mij. 6 U dan, u zult voor Mij een koninkrijk van priesters en een heilig volk zijn.

"Als u nauwgezet Mijn stem gehoorzaamt" was wel een groot probleem. Israël was hardnekkig, klaagden in plaats van God te vertrouwen, en deden niet wat God zei. Zij hadden eerlijk op deze eis van God moeten antwoorden: "Als U ons wilt aannemen op basis van onze gehoorzaamheid, dan hebben we een groot probleem." Maar in hun enthousiasme zeggen ze:

Exodus 19:8 Alles wat de HEERE gesproken heeft, zullen wij doen!

Ze begrepen kennelijk niet helemaal waar het om ging. En God begint het aanschouwelijk duidelijk te maken:

- Zij moesten heilig zijn - dat is vrij van zonden - om hun God te ontmoeten,
- Zij moesten hun kleren wassen
- Ieder die de berg Sinaï/Horeb zou aanraken, zou gedood worden

Het moest duidelijk zijn dat je in Gods tegenwoordigheid als zondig mens niet kon leven. En als God op de berg Sinaï neerdaalt zijn er donderslagen, bliksemflitsen, een zware wolk en zeer sterk bazuingeschal. De hele berg was gehuld in rook en God daalde neer in vuur. Het volk stond te trillen op hun benen. Dan spreekt God de tien geboden... beter gezegd "Leefregels".

Regel 1: Geen andere goden

Exodus 20:2 Ik ben de HEERE, uw God, ... 3 U zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.

Er is slechts één God om te eren. De implicatie is dat je dit gebod overtreedt als je werk, je huis, je status, je auto, je vrije tijd, televisie of wat dan ook belangrijker zijn dan God.

Regel 2: Je buigt niet voor beelden

Exodus 20:4 U zult voor uzelf geen beeld maken, geen enkele afbeelding van wat boven in de hemel, of beneden op de aarde of in het water onder de aarde is. 5 U zult zich daarvoor niet neerbuigen, en die niet dienen, want Ik, de HEERE, uw God, ben een na-ijverig God, Die de misdaad van de vaders vergeldt aan de kinderen, aan het derde en vierde geslacht van hen die Mij haten, 6 maar Die barmhartigheid doet aan duizenden van hen die Mij liefhebben en Mijn geboden in acht nemen.

Het woordje “vergeldt” staat hier voor het Hebreeuwse “Paqad” dat eigenlijk tellen betekent, iets zeer nauwgezet uitvoeren. Het is zo dat God zeer nauwgezet Zijn oog op de kinderen houdt, omdat zonden doorwerken in volgende geslachten.

Je maakt geen beeld van God. Hij is immers Geest. Nog minder aanbid je een beeld. Toch zijn er zat mensen die ervan uitgaan dat voorwerpen van hout of steen macht over hen hebben en die dat dus feitelijk hun eer geven. Alleen God verdient je eer, liefde en respect.

Regel 3: Gods naam niet ijdel gebruiken

Exodus 20:7 U zult de Naam van de HEERE, uw God, niet ijdel gebruiken, want de HEERE zal niet voor onschuldig houden wie Zijn Naam ijdel gebruikt.

De Schepper van ruimte en tijd, hemel en aarde is zo bijzonder, dat zelfs Zijn Naam niet ondoordacht gebruikt mag worden. Helaas is onze cultuur doordrongen van gebrek aan respect. Gods naam wordt als vloek gebruikt of ten onrechte verbonden aan groeperingen die God feitelijk niet eren.

Regel 4: Heilig de sabbat

Exodus 20:8 Gedenk de sabbatdag, dat u die heiligt. 9 Zes dagen zult u arbeiden en al uw werk doen, 10 maar de zevende dag is de sabbat van de HEERE, uw God. Dan zult u geen enkel werk doen, u, noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw slaaf, noch uw slavin, noch uw vee, noch uw vreemdeling die binnen uw poorten is. 11 Want in zes dagen heeft de HEERE de hemel en de aarde gemaakt, de zee, en al wat erin is, en Hij rustte op de zevende dag. Daarom zegende de HEERE de sabbatdag, en heiligde die.

Een dag niet werken om God te eren. Zo liet men zien dat God de Gever van leven en vrede, welvaart, voedsel, gezondheid en al het andere is en niet onze economie. Een 24/7 economie staat haaks op dit gebod. In heel de schepping zien we een 7-daags ritme van werken en rust, van eencelligen tot de mens. Met dit gebod moest Israël aan de wereld tonen dat God de Schepper is.

Regel 5: Eer je vader en moeder

Exodus 20:12 Eer uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden in het land dat de HEERE, uw God, u geeft.

God wil dat gezinnen bronnen van liefde, orde en respect zijn en niet van chaos en boosheid. Een grote mond geven, kritiek, negeren, onderhandelen, gillen en schreeuwen als je je zin niet krijgt, enz. Het zijn allemaal uitingen van het niet eren en daarmee overtredingen van dit gebod.

Regel 6: Je zult niet doodslaan

Exodus 20:13 U zult niet doodslaan.

God heeft het leven geschonken en niemand mag dat ooit nemen, niet met de daad en niet in gedachten. God doorziet ons hart met haar overleggingen. Zegen wie je vervloeken, slaat iemand je op de ene wang, keer hem ook de andere toe. God beschouwt zelfs onterechte boosheid als overtreding van dit gebod om de naaste lief te hebben als schepsel van God.

Regel 7: Je zult niet echtbreken

Exodus 20:14 U zult niet echtbreken.

Alleen binnen het huwelijk is het aanvaardbaar seks te hebben, en de enige wettige persoon om die intimiteit te delen is je huwelijkspartner. Als je met lustverlangens kijkt naar anderen dan je wettige partner overtreed je dit gebod. Het gaat hier ook om reinheid in je denken.

Regel 8: Je zult niet stelen

Exodus 20:15 U zult niet stelen.

Het gaat hier om het oneerlijk jezelf toe-eigenen, zoals iets meenemen uit een supermarkt zonder betalen, spieken op school, illegale programma's/DVD's, oneerlijk in zaken of belastingen.

Regel 9: Je zult geen vals getuigenis spreken

Exodus 20:16 U zult geen vals getuigenis spreken tegen uw naaste.

Satan is een leugenaar, die van nature liegt en bedriegt. God is precies het tegenovergestelde. Waarheid is het wezen van God. Elke leugen is voor God een klap in Zijn gezicht! Grote en kleine leugens, lasterpraatjes, roddel, ... volgens Gods wet zijn het allemaal pijnlijke zonden.

Regel 10: Je zult niet begeren

Exodus 20:17 U zult niet begeren het huis van uw naaste. U zult niet begeren de vrouw van uw naaste, noch zijn slaaf, noch zijn slavin, noch zijn rund, noch zijn ezel, noch iets wat van uw naaste is.

Dit is de kern van de geboden. Satan had gezegd: "Ik zal gelijk worden aan de Allerhoogste". Hij begeerde Gods positie. Met deze hoogmoed begon de ellende. God weerstaat de hoogmoedigen, maar de nederigen geeft Hij genade. Begeren gaat soms heel subtiel: je wil hebben wat de burens hebben, je wilt hoger op

komen, enz. Ga je motieven eens na: verlang je dingen uit liefde tot God of uit hoogmoedig begeren. Ben je nederig of hoogmoedig?

Zo weten we wat God als zonde beschouwt. In de Bijbel staat

Romeinen 7:7 Ik zou de zonde niet hebben leren kennen dan door de wet. Ik zou immers ook niet geweten hebben dat begeerte zonde was, als de wet niet zei: U zult niet begeren.

8.3 Consequenties

Ga nu voor jezelf eerlijk na of deze wet van God juist is.

Wie op één punt struikelt is schuldig aan Gods wet. We zijn dan niet langer volmaakt en God kan ons niet in Zijn tegenwoordigheid accepteren. Helaas zal het overduidelijk zijn dat dit onze trieste werkelijkheid is.

Romeinen 3:19 19 Wij weten nu dat alles wat de wet zegt, zij dat spreekt tot hen die onder de wet zijn, opdat elke mond gestopt wordt en de hele wereld doemwaardig wordt voor God. 20 Daarom zal uit werken van de wet geen vlees voor Hem gerechtvaardigd worden. Door de wet is immers kennis van zonde.

Deze wet maakt ons dus bewust van onze trieste zondige verloren situatie. Ze laat Gods heiligheid en onze zonde zien. De tien geboden zijn een thermometer die ons laat zien hoe ziek we zijn, maar ze maakt ons niet beter.

Zelfs het goede van ons haalt het niet bij Gods heiligheid. Door de wet leren we niet alleen onze zonden kennen, maar we beginnen ook iets van Gods heiligheid te begrijpen. Gods heiligheid betekent zondeloosheid. Als je eerlijk bent zal je moeten bekennen dat je jezelf niet kunt redden. Zelfs al je goede daden wegen niet op tegen je overtredingen van Gods standaard. We begrijpen dat eigenlijk heus wel: Als je bij het maken van een lekkere cake per ongeluk één rot ei toevoegt helpt geen enkel aantal goede eieren om de cake nog te laten smaken: Je gooit het weg.

Maar... God laat ons niet vallen! In Zijn liefde heeft Hij een belofte gegeven: Er komt iemand - en alle offers wijzen hierop vooruit - die Zijn bloed en leven zal geven om ons te verzoenen met God.

Verwerking

Vragen

1. We zoomen in op het Pascha/Pesach:
 - a. Wat heeft het Pascha ons te zeggen?
 - b. Wat heeft Pascha met ons feest Pasen te maken?
 - c. Waarom is het lam van het Pascha zo nauwkeurig beschreven, denk je?
 - d. Wat heeft het Pascha te maken met de rode lijn van verlossing door heel de Bijbel heen?
2. Zie je overeenkomsten tussen de weg van het volk Israël en je eigen weg door het leven?
3. Israël bleef mopperen en klagen en rebelleren.
Wat heeft dat ons te zeggen?
4.
 - a. Wat vind je van de tien geboden/leefregels?
 - b. Welke vind je moeilijk om te houden?
5. Hoe ben je opgevoed?
 - a. Welke gevolgen had het overtreden van een regel?
 - b. Was er een weg terug?
 - c. Vergelijk dit eens met Gods handelen?
6. Waarom gaf God deze regels als toch niemand er helemaal aan kon voldoen?

Aantekeningen

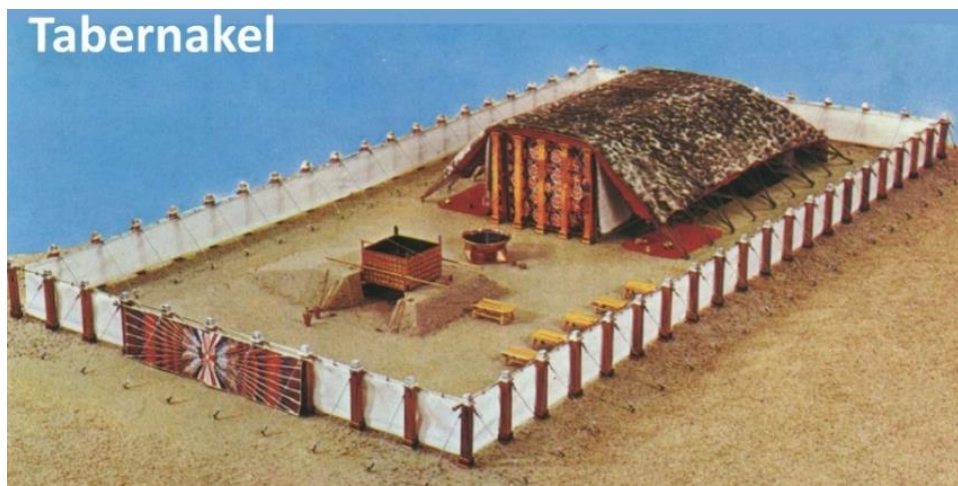
Avond 7 – Tabernakel, richters, koningen, profeten (hoofdstuk 9)

9.1 De tabernakel

Toen God JHWH zijn “wet” gaf op de berg Sinaï werd duidelijk dat het onmogelijk is om door het opvolgen van bepaalde régels de verbroken vriendschap met God weer te herstellen. Nu moest het volk Israël leren wat Góds weg was om door Hem aangenomen te worden.

Toen sprak de HEERE tot Mozes: ...En zij moeten voor Mij een heiligdom maken, zodat Ik in hun midden kan wonen. (Exodus 25:1,8)

Dit heiligdom noemden zij *tabernakel* (=woonplaats/tent) of *tent van ontmoeting*. God vroeg dit niet omdat Hij een huis nodig had, maar een goed uitgewerkt visueel hulpmiddel om de mensen duidelijk te maken wat ervoor nodig was om de zondestraf weg te doen.

De Schepper van hemel en aarde heeft geen eigen plek nodig. Deze tabernakel was een boodschap! Alles was zo gemaakt dat het gedragen kon worden bij de reis. Het tweede deel van het boek Exodus en het boek Leviticus spreken over Gods voorschriften voor deze tabernakel en de rol van offers en priesters.

De witte omheining (5) waar je niet overheen kon kijken maakt duidelijk dat er een scheiding is tussen ons en de volkomen heilige zuiverheid van God.

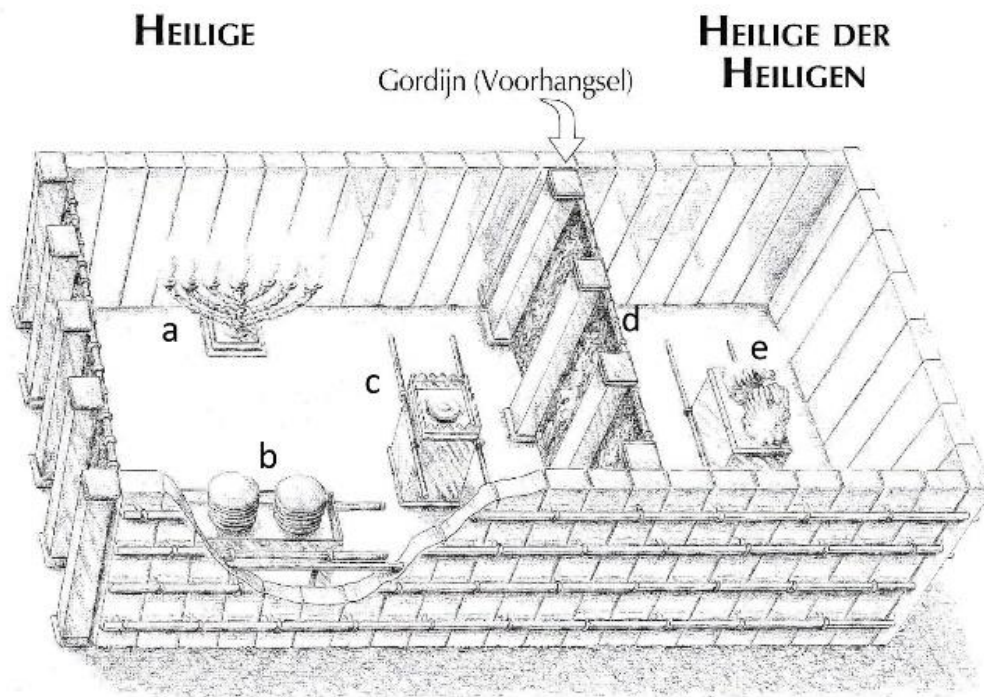
De ruime ingang (4) maakt duidelijk hoe God naar ons uitziet. Geen zware deuren maar een kleed waardoor iedereen binnen mag komen.

De voorhof (3) laat eerst **het koperen altaar** zien: alleen plaatsvervangend bloed aanvaardt God. Dit is het beeld van de Onschuldige (de beloofde Verlosser) die Zijn bloed zou geven voor ons schuldige mensen. Als beeld hiervan legt de persoon, die het offerdier bracht als verzoening voor zijn schuld naar God, zijn hand op de kop van het offerdier en identificeert zich er zo mee. Het dier moest zijn: vee, mannelijk en volkomen gaaf!

Vlak voor het Heilige gedeelte staat **het koperen wasvat**, gemaakt van de spiegels van de vrouwen, voor de ceremoniële wassingen. Het wasvat maakt duidelijk dat een mens rein moet zijn om tot God te naderen.

In **het Heilige** (2) en **het Heilige der Heilige** (1) is alles van puur goud. Alles van hout was met goud overtrokken en de overige voorwerpen waren van massief goud.

In het Heilige stond eerst **de massief gouden kandelaar** (a) met zeven armen, die gevoed door olie (beeld van Gods Geest) licht gaven. Later zou Jezus zeggen dat Hij het Licht van de wereld is. Jezus vervulde deze voorafgaande symboliek. Daarnaast stond een **tafel met 12 toonbroden** (b) naar het aantal stammen van Israël. Later zou Jezus zeggen dat Hij het Brood des Levens is.

Verder stond er **het gouden reukofferaltaar** (c) waarop geurig reukwerk werd geofferd als de Israëlieten buiten bij elkaar kwamen om te bidden. Dit symboliseert hoe de gebeden opstijgen tot God.

Tussen het Heilige en het Heilige der Heilige hing een zeer zwaar gordijn, **het voorhangsel** (d). Niemand kon en mocht ooit het Heilige der Heiligen betreden.

Het Heilige der Heilige. Hier stond **de ark** (e) van het verbond met God. In de ark waren de twee stenen tafelen met de geboden van God. Boven de ark waren 2 engelen – cherubs – met hun vleugels uitgespreid over de ark. Alleen de hogepriester mocht hier slechts 1x per jaar binnengaan om de zonden van het volk te verzoenen met bloed dat hij op het deksel van de ark sprenkelde: het verzoendeksel.

Dit alles symboliseerde onze verlorenheid en wees naar de grote Verlosser die eens zou komen:

Hebreeën 9:22 ... en zonder het vergieten van bloed vindt er geen vergeving plaats.

Leviticus 17:11 Want het leven van het vlees is in het bloed, en Ik heb dat Zelf voor u op het altaar gegeven om voor uw leven verzoening te doen. Want het is het bloed dat door middel van het leven verzoening bewerkt.

Het is het geloof in God van degene die offert, waardoor hem deze verzoening/gerechtigheid wordt toegerekend. Op dezelfde manier waren Abel, Noach, Abraham, Izak en Jakob en alle anderen tot God gekomen en door God aangenomen op grond van hun geloof.

Alleen op de grote verzoendag, dus 1x per jaar, mocht de hogepriester het Heilige der Heilige binnengaan met het bloed dat hij voor zichzelf en het volk op het verzoendeksel sprenkelde. Dit ging zo jaar in jaar uit, want het bloed was slechts een tijdelijk heenwijzen naar de permanente verlossing die zou komen met de Verlosser. Al deze zichtbare hulpmiddelen hielpen om duidelijk te maken wat God van plan was om Zelf als de grote Verlosser voor de mensen te doen.

9.2 Ongeloof

Je zou nu verwachten dat het volk Israël iets zou begrijpen van de trouw van God. Maar nee, ondanks het water en manna waarin God voor dit grote volk voorzag in de woestijn, waren ze het zat. Hoe zouden wij zijn? De Israëlieten wisten nu meer van God dan enig ander volk en hadden een voorbeeld moeten zijn voor de wereld. Maar zij kwamen weer in opstand:

Numeri 21: 4 Toen trokken zij van de berg Hor in de richting van de Schelfzee. Ze moesten namelijk om het land van Edom heen trekken, maar onderweg kon de ziel van het volk het niet langer verdragen. 5 Het volk sprak tot God en tot Mozes: Waarom hebt u ons uit Egypte laten vertrekken om te sterven in de woestijn? Want hier is geen brood, ook geen water, en onze ziel heeft een afkeer van dit waardeloze brood.

Het antwoord van God op deze opstand bleef niet uit, maar had ook weer zo'n geweldig opvoedend doel. In Numeri 21 lezen we dat God gifslangen onder het volk zond waardoor velen stierven.

De Israëlieten waren in de situatie dat alleen God hen kon redden.

Numeri 21: 6 Toen zond de HEERE gifslangen onder het volk; die beten het volk, en er stierf veel volk uit Israël. 7 En het volk kwam naar Mozes toe. Zij zeiden: Wij

hebben gezondigd, want wij hebben tegen de HEERE en tegen u gesproken. Bid tot de HEERE dat Hij de slangen van ons wegneemt. Toen bad Mozes voor het volk. 8 En de HEERE zei tegen Mozes: Maak u een gifslang en zet hem op een staak. Het zal gebeuren dat ieder die gebeten is, in leven zal blijven, als hij daarnaar kijkt. 9 Toen maakte Mozes een koperen slang en zette hem op de staak. En het gebeurde als de slang iemand beet dat hij naar de koperen slang keek en in leven bleef.

Dit maakte weer scheiding tussen geloof en ongeloof. De koperen slang op een stok was een kans voor de Israëlieten om te laten merken dat ze God geloofden! Stel dat je tegen je vrienden zou zeggen: “Die ouwe Mozes is echt aan het dementeren. Denk maar niet dat ik ooit naar die belachelijke slang zou kijken.” Zo iemand zou zijn gestorven omdat hij God niet geloofde.

De les is voor ons dat we begrijpen dat we aansprakelijk zijn voor wat we weten. God houdt ons aansprakelijk.

9.3 Richters, koningen en profeten

We vatten nu een periode van vele honderden jaren in slechts enkele paragrafen samen. Denkend aan de waslijn uit les 1 kun je hier later allerlei Bijbelgedeelten uit de tijd van de Jozua, de richters, de koningen en de profeten aan ophangen. Het tijdschema in bijlage 1 kan hierbij helpen.

Er verliepen uiteindelijk 40 jaar tussen de Exodus uit Egypte en het binnentrekken van Kanaän. Mozes stierf voordat ze Kanaän binnentrokken, maar werd opgevolgd door de bekwame generaal Jozua. Het land werd onder de stammen verdeeld en na jaren strijd volledig bewoond.

Richters

Maar dan begint een merkwaardige cyclus die steeds herhaalde: Een tijdlang vertrouwde men op God, waarna men van de waarheid afdwaalde en in afgoden ging geloven en afgoden dienen. Dan liet God toe dat zij verdrukt werden en onderworpen. Dan kregen de Israëlieten berouw en riepen om hulp tot God. Dan liet God een leider opstaan die hen verlost. Deze cyclus duurde ruim 300 jaar: de tijd van de richters. De les was en is dat er vele valse goden zijn (ook voor ons) maar slechts één ware God. Met valse goden kom je onder een oordeel. Vertrouw alleen op God.

Koningen

Israël was uniek als volk van God met een God die voor hen zorgt in elke situatie. Maar keer op keer keerden zij zich van God af en volgden hun eigen zin. Zij wilden op een gegeven moment een menselijke koning net als de volken rondom hen. En God stond het hen toe, maar de cyclus van rebellie en verdrukking ging door. Goede en slechte koningen volgden elkaar op. De eerste koning was Saul. De tweede was de beroemde koning David, een man naar Gods hart. Het boek Samuel in de Bijbel beschrijft deze periode. David was naast een groot koning ook een groot profeet. Hij is bekend door zijn vele liederen (de Psalmen) waarin hij God en de beloofde Verlosser bezingt. God beloofde hem dat de Verlosser uit Davids geslacht is.

Het boek Koningen beschrijft de periode vanaf Davids zoon Salomo tot de ballingschap. Davids Zoon Salomo is bekend door zijn grote wijsheid. Hij schreef het grootste deel van het boek Spreuken, het boek Prediker en het Hooglied. Hij bouwde ook de eerste tempel te Jeruzalem, de beroemde tempel van Salomo. Deze is mogelijk gebouwd op de berg Moria waar ooit Abraham bereid was zijn zoon Izak te offeren.

Na de dood van Salomo viel het koninkrijk uiteen in twee delen: De noordelijke tien-stammen hielden de naam Israël. De zuidelijke twee-stammen Juda en Benjamin werden kortweg Juda genoemd. Jeruzalem lag in Juda. De noordelijke tien-stammen, Israël, maakten hun eigen heiligdommen waarmee ze een eigennuttige godsdienst begonnen en voortzetten. Ze deden alsof ze God dienden, maar hun hart stond ver van God af.

In het jaar 722 voor Christus werden zij veroverd door Assyrië en gingen zij in ballingschap. De Bijbel zegt niets over een terugkeer van deze tien stammen in die tijd.

Met het zuidelijke Juda ging het ook niet veel beter. Zij gingen vanaf 606 voor Christus in drie fasen in ballingschap door het Babylonische rijk en in 586 voor Christus werd Jeruzalem en de tempel verwoest.

In ballingschap kregen deze Judeeërs de naam Joden. Nu de tempel was verwoest introduceerden deze joden de synagoge als plaats van sociaal contact en onderwijs.

De ballingschap duurde 70 jaar. Vanaf 536 voor Christus mochten de Joden terugkeren naar hun land. Men herbouwde de tempel en Jeruzalem. Deze tweede tempel haalde het niet bij de tempel van Salomo, maar de offerdienst werd weer hersteld.

Profeten

Een profeet is iemand die Gods woord doorgeeft. God zond profeten om het volk vooraf te waarschuwen, dat indien zij zich niet bekeerden Gods oordeel over hen en ballingschap zouden volgen. Maar zij bekeerden zich niet.

Bekende profeten zijn Jesaja, Micha en Daniel die specifieke informatie over de komende Verlosser gaven. Micha profeteerde dat de Verlosser in Bethlehem geboren zou worden in de schaapstalen (de schaapsstal), Jesaja beschreef precies zijn Goddelijke oorsprong en zijn lijden, en Daniel gaf nauwkeurig de periode voor deze Christus/Gezalfde aan.

De meeste mensen verachten de boodschappen van de profeten en weigerden op God te vertrouwen. Valse profeten die het volk vertelden wat men graag wilde horen, waren wel populair.

400 jaar stilte

Rond 400 v. Chr. houdt het Bijbelverhaal op en komt weer tot leven rondom de geboorte van Jezus Christus. In de wereld gebeurde van alles.

De Griekse cultuur met het gedachtegoed van o.a. Plato en de Griekse taal werd door Alexander de Grote door het Midden-Oosten en Egypte verbreid. Deze Griekse hellenistische cultuur werd een statussymbool en zou dat eeuwenlang blijven. Sommige Joden namen deze Griekse cultuur over en combineerden die met hun geloofsopvattingen over God. Zij moesten daarmee wel **delen van de Bijbel laten vallen** als waarheid. Zij werden de **sadduceeën** genoemd.

Ongeveer 200 jaar lang moesten de Joden het hoofd buigen voor deze van origine Griekse bezetting. Maar in 166 v.Chr. kwamen zij met succes in opstand onder leiding van Judas de Makkabeeër. De Joden werden weer een vrij volk. In deze tijd kwam er een partij van Joodse religieuze leiders naar voren, de **farizeeën**. Zij streden tegen de invloed van de Griekse cultuur en hielden vast aan de wetten van Mozes. In hun ijver maakten zij er een beschermende ring van wetten bij om maar niets van Mozes te overtreden. Zij **voegden toe** aan Gods woord.

In 67 v.Chr. veroverde de Romeinse generaal Pompejus Jeruzalem en werd Judea een provincie van Rome. Zij stelden vanaf 37 v.Chr. de ongelooflijk wrede Herodus de Grote (73–1 v.Chr) aan als koning. Onder zijn bewind werd Jezus Christus geboren omstreeks het jaar 2 v.Chr. Het volk snakte naar redding, naar de beloofde Messias. Tweeduizend jaar nadat God Abraham had beloofd dat één van zijn nakomelingen de beloofde Verlosser zou zijn, was die tijd gekomen.

Verwerking

Vragen

1. Het goud en alle materialen voor de tabernakel werden vrijwillig afgestaan door de Israëlieten vanuit hun persoonlijk bezit. Dat was een blijk van hun toewijding aan God; hun geloof is hier bepaald niet theoretisch...
Wat zegt dit over de Israëlieten?
2. De tabernakel was niet zomaar een duur heiligdom van goud.... het was een zichtbaar beeld voor ons van wat nog ging komen.
 - a. Wat bracht het altaar het volk Israël voortdurend in herinnering?
 - b. Kun je hierin iets zien van de rode draad van verlossing door de hele Bijbel heen?
 - c. Waar was de kandelaar voor bedoeld?
 - d. Kunnen wij hiervan iets leren? (zie Matth. 5:14-16 en Joh. 12:46)
 - e. Wat is het verhaal van het voorhangsel?
3. De koperen slang.
 - a. Zou het verhaal van de koperen slang ook op ons leven van toepassing zijn?
 - b. Zo ja, hoe zou jouw reactie zijn op het aanbod naar de koperen slang te kijken?
 - c. Welke toepassing geeft Jezus Zelf aan deze geschiedenis? (zie Johannes 3:15)
4. In het volk Israël zien we een cyclus van afval, ellende, berouw en verlossing.
In hoeverre is dit herkenbaar?
5. In de tijd van de koningen in Israël en Juda waren er ware profeten en valse profeten. Ware profeten houden zich aan Gods woord, valse profeten zeggen wat mensen graag horen.
Zien we in onze tijd hier ook voorbeelden van terug?

Aantekeningen

Avond 8 – Johannes en Jezus (Hoofdstuk 10)

10.1 Elizabeth, Maria en Johannes

De profetieën uit het Oude Testament gaan in vervulling. Wie zou de beloofde Verlosser van Genesis 3 zijn..., de beloofde Overwinnaar van de oude slang (de duivel), en de vervulling van alle offers uit het Oude Testament van de Bijbel? Zijn komst zou koninklijk worden voorbereid. Wat zeggen de profeten?

*Jesaja 40:3 Een stem van iemand die roept in de woestijn: Bereid de weg van **de HEERE**, maak recht in de wildernis een gebaande weg voor onze God.*

*Maleachi 3:1 Zie, Ik zend Mijn engel, die **voor Mij** de weg bereiden zal. Plotseling zal naar Zijn tempel komen die **Heere** Die u aan het zoeken bent, de Engel van het verbond*

*Maleachi 4:5 Zie, Ik zend tot u de profeet Elia, voordat de dag van **de HEERE** komt,*

*Jesaja 7:14 Daarom zal de Heere Zelf u een teken geven: Zie, de maagd zal zwanger worden. Zij zal een Zoon baren en Hem de naam **Immanuel (God met ons)** geven.*

*Jesaja 9:6 Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op Zijn schouder. En men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raadsman, **Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst.***

Elk vers spreekt van de komst van God Zélf! De HEERE! Jahweh zelf!

Dan verschijnt de engel Gabriel aan een oude priester Zacharias, getrouwd met een onvruchtbare oude vrouw Elizabeth. Zij zouden ondanks hun ouderdom en onvruchtbaarheid een kind krijgen, maar de boodschap is nog veel geweldiger. Gabriel brengt Gods boodschap:

*Lukas 1: 16 ... hij zal velen van de Israëlieten bekeren tot de **Heere**, hun God. 17 En hij zal voor **Hem** uitgaan in de geest en de kracht van Elia, om het hart van de vaders te bekeren tot de kinderen en de ongehoorzamen tot de bedachtzaamheid van de rechtvaardigen, om voor **de Heere** een toegerust volk gereed te maken.*

Deze wegbereider zal dus voor God Zélf uitgaan, die zal komen als dé Verlosser. En degenen, die de offers in het Oude Testament hebben begrepen - hoe deze offers vooruitwijzen naar de komende Verlosser - zullen hebben begrepen, dat God Zélf Zijn leven gaat geven om de mensheid weer met Zich te verzoenen. God in mensengedaante... de maagd zal zwanger worden! Niets is te gek voor God. Geen kind uit de zondige lijn van Adam, maar rechtstreeks van God. Zo komt God Zélf tot ons om ons te redden. Dat is pas échte liefde!

Eerst wordt Johannes de Doper geboren, de wegbereider. Johannes betekent "God is genadig". Heel het bergland van Judea spreekt van dit grote wonder: De oude onvruchtbare Elizabeth heeft een kind gekregen en haar man Zacharias heeft een engel gezien. Deze engel kondigde de komst van de Verlosser aan!

Het zindert in de lucht... er gaat iets gebeuren! God ziet naar ons om!

De beloofde Verlosser gaat komen!

Er waren vanaf mei 3 v.Chr. tot december 2 v.Chr. ook grote tekenen in de sterren en planeten. De samenstand van de twee helderste planeten, de koningsplaneet Jupiter en de morgenster Venus bij volle maan op 17 juni 2 v.Chr. was spectaculair. De Romeinse keizer Augustus dacht dat dit ter ere van hem als goddelijke keizer was, maar de wijzen uit het oosten wisten wel beter. 1400 jaar eerder was al voorzeggd door Bileam:

Numeri 24:17 Ik zal hem zien, maar niet nu; ik zal hem aanschouwen, maar niet van nabij. Er zal een ster uit Jakob voortkomen, er zal een scepter uit Israël opkomen...

Een scepter als symbool voor een Koning! De beloofde Verlosser wordt hier aangekondigd. Het zette deze “wijzen uit het oosten” en de wereld in die tijd in rep en roer. Wat zou er gebeuren?

10.2 Geboorte van Jezus

De engel Gabriël verschijnt in de zesde maand van Elisabeths zwangerschap in het stadje Nazareth in het noorden van Israël aan een eenvoudig meisje Maria, dat op het punt staat te trouwen met Jozef, de timmerman. Allebei stamden zij af van David.

Lukas 1: 26-27 In de zesde maand werd de engel Gabriël door God gezonden naar een stad in Galilea, waarvan de naam Nazareth was, naar een maagd die ondertrouwd was met een man, van wie de naam Jozef was, uit het huis van David; en de naam van de maagd was Maria...

31 En zie, u zult zwanger worden en een Zoon baren en u zult Hem de naam Jezus geven...

34-35 Maria zei tegen de engel: Hoe zal dat mogelijk zijn, aangezien ik geen gemeenschap heb met een man? En de engel antwoordde en zei tegen haar: De Heilige Geest zal over u komen en de kracht van de Allerhoogste zal u overschaduwen. Daarom ook zal het Heilige Dat uit u geboren zal worden, Gods Zoon genoemd worden.

Maria zou de moeder van de beloofde Verlosser uit Genesis 3 worden. Het was zover! En als Maria hoort dat haar oude onvruchtbare tante Elisabeth al zes maanden zwanger is van een zoon, begrijpt ze dat het God ernst is. Maria gelooft God en antwoordt:

Lukas 1:38 ... Zie, de dienares van de Heere, laat met mij geschieden overeenkomstig uw woord.

Dat was wat! Het was een schande om ongetrouwd zwanger te zijn. Maria aanvaardde die schande!

In Genesis 3 staat dat de beloofde Verlosser nakomeling van de vrouw Eva zou zijn, en niet van Adam. De engel zegt tegen Maria dat het kind geen menselijke vader zou hebben, maar dat God zelf het kind in haar zou laten groeien. Daarom wordt Jezus ‘Gods Zoon’ genoemd, met de natuur van God en niet de zondige natuur van Adam.

Paulus schrijft hierover in 1 Korinthe 15:

De eerste mens is uit de aarde, stoffelijk, de tweede mens is uit de hemel.

Wat dit betekent is te groots om goed te bevatten: de Schepper van hemel en aarde wordt aan ons gelijk, komt onder ons leven en wonen als mens, en zal als de beloofde Nakomeling van Eva de oude slang satan verslaan, onze schuld betalen en ons verzoenen met God!

Jozef, de verloofde van Maria, schrok zich naar! Maria zwanger? Maar hij had geen gemeenschap (seks) met Maria gehad... had zij hem bedrogen? Hij besloot met pijn in zijn hart in stilte van haar te scheiden. Maar dan verschijnt een engel van God in een droom aan Jozef:

Mattheus 1: 20-23 Jozef, zoon van David, wees niet bevreesd Maria, uw vrouw, bij u te nemen, want wat in haar ontvangen is, is uit de Heilige Geest; en zij zal een Zoon baren, en u zult Hem de naam Jezus geven, want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden. Dit alles is geschied opdat vervuld werd wat door de Heere gesproken is door de profeet, toen hij zei: Zie, de maagd zal zwanger worden en een Zoon baren, en u zult Hem de naam Immanuel geven; vertaald betekent dat: God met ons.

Toen begreep Jozef het. Jesaja had immers 700 jaar eerder al geprofeteerd in Jesaja 7:14

"Zie, de maagd zal zwanger worden. Zij zal een Zoon baren en Hem de naam Immanuel geven."

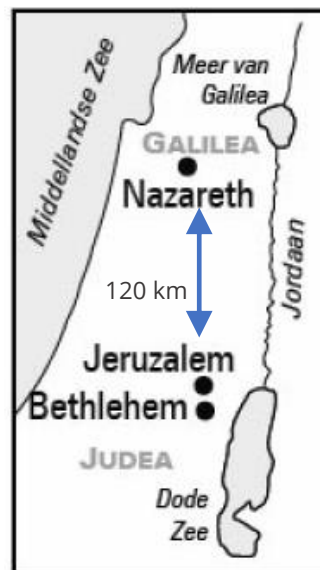
Samen met Maria ging hij voor "de schande" van "de maagd die zwanger is" van Jezus!

Bethlehem

Jozef nam Maria in huis, maar had geen seks met haar. Zij woonden nu in Nazareth, 120 km ten noorden van Bethlehem. Hun voorvader David kwam uit Bethlehem. De profetieën van Micha over Jezus' geboorte noemen Bethlehem als geboorteplaats en zelfs de schaapstoven/stal in Bethlehem-noord. De velden van Efratha waren schapenweiden ten noorden van Bethlehem richting Sion/Jeruzalem. Daar werden de schapen geweid bestemd voor de offerdienst in de tempel te Jeruzalem. Daar werd Jezus geboren als het "lam van God":

Micha 4:8 En u, Schaapstoren, Ofel van de dochter van Sion, naar u zal gaan, ja, naar u zal komen de heerschappij van vroeger, het koningschap van de dochter van Jeruzalem.

Micha 5:1 En u, Bethlehem-Efratha, al bent u klein onder de duizenden van Juda, uit u zal Mij voortkomen Die een Heerser zal zijn in Israël. Zijn oorsprongen zijn van oudsher, van eeuwige dagen af.

Er moest wel wat gebeuren om het kindje Jezus niet in een door Jozef gemaakt leuk wiegje in een babykamertje in Nazareth te laten geboren worden, maar volgens Gods Woord in de schapenstal te Bethlehem-Efratha.

En dat gebeurde ook! Ver weg in Rome vaardigde keizer Augustus het bevel uit dat iedereen moest worden ingeschreven in de stad van zijn voorouders. Maria moest daardoor – hoogzwanger – de 120 km lange reis maken naar Bethlehem, de stad van David. Hoe kwam Augustus op dat idee? ...

Lukas 2:4-12 Ook Jozef ging op weg, van Galilea uit de stad Nazareth naar Judea, naar de stad van David, die Bethlehem heet, omdat hij uit het huis en het geslacht van David was, om ingeschreven te worden met Maria, zijn ondertrouwde vrouw, die zwanger was. En het geschiedde, toen zij daar waren, dat de dagen vervuld werden dat zij baren zou, en zij baarde haar eerstgeboren Zoon, wikkelde Hem in doeken en legde Hem in de kribbe, omdat er voor hen geen plaats was in de herberg.

En er waren herders in diezelfde streek, die zich ophielden in het open veld en 's nachts de wacht hielden over hun kudde. En zie, een engel van de Heere stond bij hen en de heerlijkheid van de Heere omscheen hen en zij werden zeer

bevreesd. En de engel zei tegen hen: Wees niet bevreesd, want zie, ik verkondig u grote blijdschap, die voor heel het volk wezen zal, namelijk dat heden voor u in de stad van David de Zaligmaker geboren is; Hij is Christus, de Heere. En dit zal voor u het teken zijn: u zult het Kindje vinden in doeken gewikkeld en liggend in de kribbe.

Deze herders waren toen de arme mensen in Israël, maatschappelijk onderaan. Maar zij mochten als eersten het Lam van God – de baby Jezus – in de kribbe (voerbak) in hun schapenstal zien. Zij waren immers de tempelherders voor de offerlammeren! En nu zagen zij als eersten waar die offerdienst eigenlijk om ging. Hier was het Lam van God, de vervulling van de offerdienst door de komst van de beloofde Zaligmaker, Christus, de Heere!

Het Griekse woord *Christos* betekent hetzelfde als het Hebreeuwse woord *Masjiach* (Messias), namelijk *Gezalfde*. De engelen zeiden van de beloofde Verlosser/Zaligmaker: Hij is Christus, de HEERE zelf!

10.3 Jezus' jonge jaren

Over Jezus geboorte, de stal, de herders, de wijzen uit het oosten en zaken daaromheen is in de traditie veel onzin als zogenaamde waarheid verteld. Als je de Bijbel systematisch grondig leest zie je bijvoorbeeld dat de wijzen uit het oosten niet naar een stal in Bethlehem, maar naar een huis in Nazareth gingen. In bijlage 2 kan je daar meer over lezen.

In het kort komt het hierop neer:

- Jezus wordt geboren in Bethlehem-Efratha en gelegd in de kribbe, welbekend bij de herders in de velden van Efratha die de offerschapen voor de tempel in Jeruzalem weidden. Ephrat betekent vruchtbaar. Bethlehem betekent "broodhuis". Rondom Bethlehem teelde men granen, maar het gebied tussen Bethlehem en Jeruzalem waren weiden voor de offerschapen voor de tempel te Jeruzalem.
- Op de achtste dag wordt Jezus besneden, waarschijnlijk door Jozef zelf in de schaapsstal, omdat Maria nog ritueel onrein was.
- Op de veertigste dag mag ook Maria ritueel weer reizen en gaan ze naar Jeruzalem om daar het offer van de arme mensen voor de geboorte van een jongen te brengen, namelijk twee tortelduiven. De voorschriften hiervoor staan in Leviticus.
- Daarna gaan Jozef en Maria met Jezus terug naar hun huis in Nazareth.
- Na verloop van tijd komen er wijzen uit het oosten op bezoek in Nazareth, of misschien zijn Jozef en Maria inmiddels verhuisd naar Bethlehem. Waarschijnlijk is Jezus dan al ongeveer een jaar oud. De wijzen geven geschenken: goud en kostbare wierook en mirre.
- Met deze rijkdom vlucht Jozef (door een engel gewaarschuwd) met zijn jonge gezin naar Egypte, omdat de koning Herodus Jezus probeert te doden en daartoe eerst de jongens onder de twee jaar in Bethlehem ombrengt.
- Na de dood van Herodus komen Jozef, Maria en Jezus terug uit Egypte en gaan weer in Nazareth in Galilea wonen. Hier groeit Jezus op totdat hij zijn publieke bediening begint als hij ongeveer 30 jaar oud is.

10.4 De doop – Jezus neemt onze plaats in

Lukas vertelt heel precies wanneer Johannes de Doper zijn bediening begon, namelijk in het 15^e jaar van Tiberius die in september van het jaar 14 keizer werd. Het was dus het jaar AD 29.

Lukas 3: 1-4 In het vijftiende jaar van de regering van keizer Tiberius, toen Pontius Pilatus stadhouder was over Judea, Herodes viervorst over Galilea, zijn broer Filippus viervorst over Iturea en over het land Trachonitis, en Lysanias viervorst over Abilene, onder de hogepriesters Annas en Kajafas, geschiedde het woord van God tot Johannes, de zoon van Zacharias, in de woestijn. En hij kwam in heel de omgeving van de Jordaan en predikte een doop van bekering tot vergeving van zonden, zoals geschreven staat in het boek van de woorden van de profeet Jesaja: De stem van een die roept in de woestijn: Maak de weg van de Heere gereed, maak Zijn paden recht.

Hij predikte volgens het Woord van God (vers 2) een doop van bekering tot vergeving van zonden. Het woord doop (baptizo) betekent niet alleen onderdompelen, maar fundamenteel veranderen. Dus niet zwemmen, maar verdrinken. Breken met het oude bekende en je overgeven aan God. Zo bereidde Johannes de Doper de weg voor Jezus.

De mensen die zich lieten dopen behoorden formeel al tot het volk van God, het waren Joden. De mannen onder hen waren ook al besneden. Maar deze doop van Johannes was iets heel nieuws. (Ten onrechte wordt beweerd dat de doop al bekend was als proselietendoop, maar dit is niet juist. Johannes voerde deze doop door onderdompeling in wat zijn naam ook weergeeft: De Doper!). Het revolutionaire was dat de vergeving van zonden dus niet inherent was aan je geboorte als Jood met alle ceremoniën en de offerdienst die daarbij hoorden. Nee, het gaat om je hart: bekering! Het Griekse woord metanoia voor bekering betekent een verandering in je denken, in je wezen! Je geeft je over aan God in geloof en gehoorzaamheid. Daarop volgt vergeving van zonden. De doop op zich heeft geen kracht, maar is een uiterlijk teken van wat er van binnen gebeurt! (Later zou de doop onze vereenzelving met Jezus gaan betekenen)

Mattheus 3: 13 Toen kwam Jezus van Galilea naar de Jordaan, naar Johannes, om door hem gedoopt te worden. 14 Maar Johannes wilde Hem hiervan weerhouden en zei: Ik heb het nodig door U gedoopt te worden, en komt U naar mij? 15 Maar Jezus antwoordde hem en zei: Laat het nu gebeuren, want op deze wijze past het ons alle gerechtigheid te vervullen. Toen liet hij het Hem toe.

Hier begint de officiële bediening van Jezus, God met ons. Hij nam onze plaats in, Met Zijn doop liet Hij zien dat Hij onze schuld op zich nam en Zich vereenzelvigde met ons mensen. Hij werd terecht **"Zoon des mensen"** genoemd, een van ons. Hoewel Hij Zich nergens van behoefde te bekeren. Hij was volmaakt.

Net zoals bij alle offers in het oude testament de hand van de schuldige mens op de kop van het offerdier werd gelegd om uit te beelden "dit dier sterft vanwege mijn zonden", zo nam Jezus hier de rol van het Lam van God op.

Johannes 1:29-34 De volgende dag zag Johannes Jezus naar zich toe komen en hij zei: Zie het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt!

10.5 De Zoon van God – Is Jezus God?

Johannes de Doper gaat verder om de grootheid van Jezus weer te geven:

30 Hij is het van Wie ik gezegd heb: Na mij komt een Man Die voor mij geworden is, want Hij was er eerder dan ik. 31 En ik kende Hem niet, maar opdat Hij aan Israël geopenbaard zou worden, daarom ben ik gekomen om te dopen met het water.

32 En Johannes getuigde: Ik heb de Geest zien neerdalen uit de hemel als een duif, en Hij bleef op Hem. 33 En ik kende Hem niet, maar Hij Die mij gezonden heeft om te dopen met water, Die had tegen mij gezegd: Op Wie u de Geest zult zien neerdalen en op Hem blijven, Die is het Die met de Heilige Geest doopt. 34 En ik heb gezien en getuigd dat Hij de Zoon van God is.

De Zoon van God betekent niet letterlijk Zoon, maar is een uitdrukking van je wezen, waarmee of met wie ben je verbonden. Zo kennen we de uitdrukking "Hij is een echte zoon van de polder" om iemand aan te duiden die daarvandaan komt, erin leeft... er één mee is! Zo werd Jezus één met ons mensen en we noemen Hem Zoon des mensen. Maar zo is Jezus ook God Zelf die onder ons mens is geworden en Johannes noemt Jezus terecht: Zoon van God!

Jesaja profeteert al van Jezus als sterke God en eeuwige Vader, Vredevorst:

Jesaja 9: 6 Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op Zijn schouder. En men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst.

En in het nieuwe testament wordt Jezus goddelijkheid vele malen benadrukt. Johannes begint zijn evangelie met de omschrijving van Jezus als het mens-geworden Woord van God:

Johannes 1:1 In het begin was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God. 2 Dit was in het begin bij God. 3 Alle dingen zijn door het Woord gemaakt, en zonder dit Woord is geen ding gemaakt dat gemaakt is. 4 In het Woord was het leven en het leven was het licht van de mensen. 5 En het licht schijnt in de duisternis, en de duisternis heeft het niet begrepen.

9 Dit was het waarachtige licht, dat in de wereld komt en ieder mens verlicht. 10 Hij was in de wereld en de wereld is door Hem ontstaan en de wereld heeft Hem niet gekend. 11 Hij kwam tot het Zijne, maar de Zijnen hebben Hem niet aangenomen.

Het Woord Jezus "was God", zegt Johannes in vers 1 en in vers 2 en 10 is Jezus de Schepper!

Paulus schrijft in zijn brief aan de Colossenzen:

Colossenzen 1:16-17 Want door Hem zijn alle dingen geschapen die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zichtbaar en die onzichtbaar zijn: tronen, heerschappijen, overheden of machten; alle dingen zijn door Hem en voor Hem geschapen. En Hij is vóór alle dingen, en alle dingen bestaan tezamen door Hem.

Moet het nog duidelijker? Door Jezus zijn alle dingen geschapen! In de brief aan de Hebreëën staat over Gods Zoon Jezus:

Hebreëën 1:1-2 Nadat God voorheen vele malen en op vele wijzen tot de vaderen gesproken had door de profeten, heeft Hij in deze laatste dagen tot ons gesproken door de Zoon, Die Hij Erfgenaam gemaakt heeft van alles, door Wie Hij ook de wereld gemaakt heeft.

Vanaf het eerste vers in de Bijbel staat de naam van God al in het enkelvoud én meervoud:

Genesis :1:1 In het begin schiep God de hemel en de aarde.

Het woord "schiep" (Hebreeuws ברא bara) wijst hier op een enkelvoud: één God, terwijl het woord "God" (Hebreeuws אלהים 'elohiyim) hier een meervoud van drie betekent. God is één God staat duidelijk in de Bijbel, toch zien wij meerdere verschijningsvormen van deze God.

Dat zien we ook in het taalgebruik dat God over Zichzelf spreekt als “wij” en “ons” zoals in

Genesis 1:26 En God zei: Laten Wij mensen maken naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis

Ons denkraam is wellicht te klein om de grootheid van God te begrijpen. Wij zijn als mensen die alleen de oppervlakte van de zee kunnen zien en dan bij het volgende plaatje niet verder komen dan te denken dat er drie afzonderlijke eilandjes zijn:

De eilandjes zijn uitdrukking van iets veel grootsers. Dat krijg je door als je onderwater kijkt en ziet dat de drie eilandjes één met de hele aarde zijn! Zo is onze Schepper God ook veel grootser dan wij – schepselen - kunnen bevatten.

De Bijbel zegt:

Deuteronomium 29:29 De verborgen dingen zijn voor de HEERE, onze God, maar de geopenbaarde dingen zijn voor ons en onze kinderen.

Verwerking

Vragen

1. Maria begreep dat haar Zoon niet de zoon van Jozef zou zijn.
Waarom is dat zo belangrijk?
2. a. Waaruit blijkt het geloof van Maria, Jozef en Johannes?
b. Wat kunnen wij hiervan leren?
3. In Jesaja 9:5 lezen we een aantal omschrijvingen/namen van Jezus.
Welke spreekt je aan en waarom?
4. Rond de geboorte van Jezus worden heel wat profetieën uit het Oude Testament vervuld.
a. Wat zegt dat jou?
b. Welke vind je erg opvallend?
5. Johannes wijst op Jezus en zegt: "Zie het Lam van God dat de zonde van de wereld wegneemt".
a. Hebben de Joden dit begrepen?
b. Aan welke delen uit het O.T. zullen ze gedacht hebben?
c. Wat is jouw reactie op deze woorden van Johannes?
6. a. Zie je bij de doop van Jezus iets van de Drie-eenheid?
b. Kun je dat uitleggen?

Aantekeningen

Avond 9 – Jezus bediening (Hoofdstuk 11)

11.1 De verzoeking

In Mattheus 4 staat hoe satan Jezus wil verleiden om te doen wat hij wil. Satan wilde vanaf het paradijs Gods positie innemen. Toen werd hij verwijderd van Gods nabijheid. En nu? Jezus lijkt kwetsbaar nadat hij 40 dagen heeft gevast, het maximum dat een mens zonder grote schade kan verdragen. Zou satan Jezus kunnen verleiden hem te gehoorzamen?

Satan begint: "Als U Gods Zoon bent, zeg dan dat deze stenen broden worden." De mensen zouden het later honend over nemen: "Als U de Zoon van God bent, kom dan van het kruis af!"

Jezus leek een gemakkelijke prooi na 40 dagen vasten. Zou Hij satan gehoorzamen en het zeggen.... "Stenen wordt brood!" Het zou heel begrijpelijk zijn. Maar Jezus' missie en daarmee onze verlossing hing hier aan een zijden draadje! Zou Jezus doorslaan en doen wat satan wilde?

Dan overwint Jezus door het Woord van God bóven Zijn lichamelijke welzijn te stellen: "Er staat geschreven: De mens zal niet alleen van brood leven, maar van elk Woord dat uit de mond van God komt." Het welvaartsevangelie dat tegenwoordig opgang doet, vind juist ons aardse welzijn het belangrijkste. Maar Jezus stelt dat het luisteren naar en gehoorzamen van God boven alles gaat!

De satan gaat door. Hij voert Jezus naar het dak van de tempel en zegt: "Als U de zoon van God bent, werp uzelf dan naar beneden, want er staat geschreven, dat Hij Zijn engelen voor U bevel zal geven en dat zij U op de handen zullen dragen..." "De satan citeert hier psalm 91, maar daar staat dit in een heel ánder verband. Het citeren van de Bijbel is geliefd bij satan, maar hij trekt alleen alles uit het verband voor zijn eigen doeleinden en brengt daarmee mensen die het Woord van God niet kennen in de war. Jezus citeert de Bijbel wél heel nauwkeurig in Zijn antwoord om deze verzoeking het hoofd te bieden: "Er staat geschreven: U zult de Heere uw God niet verzoeken!"

Tenslotte biedt satan Jezus alle landen van de wereld aan als Jezus satan zou aanbidden. Weer antwoordt Jezus met het Woord van God (voor ons de Bijbel) en zegt: "De Heere uw God zult u aanbidden en Hem alleen dienen!"

Toen liet satan Jezus met rust. Jezus liet zich niet verleiden hoe zwak Hij zich ook moet hebben gevoeld na 40 dagen vasten. Doe het maar eens na!

De Bijbel leert ons dat Jezus totaal zonder enige zonde was en bleef. Petrus, die zo intens met Jezus had opgetrokken en wel zo'n beetje wist hoe Jezus was, zegt hierover:

1 Petrus 2:22: "Die geen zonde gedaan heeft en in Wiens mond geen bedrog gevonden is.

Hebreeën 4: 14 Nu wij dan een grote Hogepriester hebben, Die de hemelen is doorgegaan, namelijk Jezus, de Zoon van God, ... 15 ... Die in alles op dezelfde wijze als wij is verzocht, maar zonder zonde.

Jezus kent de sterke verleiding om de gemakkelijke weg te kiezen, maar zondigde niet!

11.2 Macht en roem

Jezus kwam niet met pracht en praal, met goud en een leger, maar in een stal. Verachte herders waren de eersten die Hem bekendmaakten. Hij streed niet met een leger, maar sprak tot het hart: "Bekeer je, want het Koninkrijk van God is nabij!" Dat Koninkrijk van Jezus begint in de harten van mensen. "Bekeer je!" Jezus' heerschappij begint in je hart. In de film Ben Hur vraagt een Romeins stadhouder, die met zijn Romeins leger het hart van de Joden niet kon winnen: "Hoe bestrijd je een idee?" Het antwoord was: "... met een beter idee!" Zo kwam Jezus zonder pracht en praal, maar met het goddelijke gezag: Bekeer je, want het Koninkrijk van God is nabij! Erken je hopeloze staat, laat je verlossen! De mensen kregen het wel door:

Mattheus 7: 28-29 ... de menigte stond versteld van Zijn onderricht, want Hij onderwees hen als gezaghebbende en niet zoals de schriftgeleerden.

De hoogst bijzondere tekenen en wonderen onderstreepten Jezus' gezag op elk terrein van leven en dood, de natuur, de bozen geesten.... alles moest Hem gehoorzamen.'

Mattheüs 11:5 ... blinden worden ziende en kreupelen kunnen lopen; melaatsen worden gereinigd en doven kunnen horen; doden worden opgewekt en aan armen wordt het Evangelie verkondigd;

Dit alles deed Jezus niet om er een grootse show van te maken, nee ... Jezus was met ontferming bewogen over verloren mensen. Hij was gekomen om Zijn leven te geven, om iedereen die in Hem gelooft te verzoenen met God en eeuwig leven te geven!

11.3 Nicodemus

Het evangelie van Johannes laat direct vanaf het begin zien wat echt belangrijk is. Religie en eigen inspanning kunnen je niet redden, hoe belangrijk je ook bent, maar ... aanvaardt Jezus Christus! Hij is de enige weg tot God.

Johannes 1:11-13 Hij kwam tot het Zijne, maar de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Maar allen die Hem aangenomen hebben, hun heeft Hij macht gegeven kinderen van God te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven; die niet uit bloed, niet uit de wil van vlees en ook niet uit de wil van een man, maar uit God geboren zijn.

Het gaat dus niet om je geboorte als Jood of kerkmens, of om je maatschappelijke status, maar ben je opnieuw geboren als kind van God!

Johannes 3 beschrijft het nachtelijke bezoek van Nicodemus aan Jezus. Nicodemus was een belangrijk man. Hij was lid van het Sanhedrin, de Joodse bestuursraad die de Romeinen adviseerde. Als Farizeeër hield hij zich stipt aan de wet van Mozes. Als Jood en afstammeling van Abraham behoorde Nicodemus tot het volk dat God voor Zich had uitverkoren. Wij zouden zeggen: van jongs af aan

christelijk en zijn leven lang vooraanstaand lid van de kerk...alles in orde. Maar Jezus vond van niet

Johannes 3:1-3 En er was een mens uit de farizeeën; zijn naam was Nicodemus, een leider van de Joden. Deze kwam 's nachts naar Jezus en zei tegen Hem: Rabbi (=leraar), wij weten dat U van God gekomen bent als leraar, want niemand kan deze tekenen doen die U doet, als God niet met hem is. Jezus antwoordde en zei tegen hem: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Als iemand niet opnieuw geboren wordt, kan hij het Koninkrijk van God niet zien.

Johannes 3:4-7 Nicodemus zei tegen Hem: Hoe kan een mens geboren worden als hij oud is? Hij kan toch niet voor de tweede keer in de schoot van zijn moeder ingaan en geboren worden? Jezus antwoordde: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Als iemand niet geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk van God niet binnengaan. Wat uit het vlees geboren is, is vlees; en wat uit de Geest geboren is, is geest. Verwonder u niet dat Ik tegen u gezegd heb: U moet opnieuw geboren worden.

Je moet dus geestelijk opnieuw geboren worden. Dat was het dus. Om naar de hemel te kunnen gaan had je niet alleen een fysieke geboorte nodig, maar je moest nog een tweede keer geboren worden, een geestelijke geboorte. Maar hoe kon je nu geestelijk geboren worden?

Om opnieuw geboren te worden moet er in je wezen iets veranderen. Ook Nicodemus moest niet denken dat zijn afkomst, zijn status en zijn goede manier van leven hem voor God acceptabel maakten. In plaats daarvan moest hij erop vertrouwen dat Jezus een manier bood om door God geaccepteerd te worden. Als hij in Jezus zou geloven, zou de HEERE Nicodemus eeuwig leven schenken. Het sleutelwoord is dus GELOOF! De Bijbelse betekenis van "geloven" is een daad van onze wil en staat gelijk met erkennen en vertrouwen. God vertrouwen, zoals Abraham deed. God houdt Zich aan Zijn Woord. Dat hebben we in de studie van het Oude Testament gezien. Jezus zegt dan tegen Nicodemus:

Johannes 3:16 Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.

Jezus belooft eeuwig leven, niet alleen aan Nicodemus, maar aan ieder die in Hem gelooft! Die Hem vertrouwt en Gods Woord aanvaardt. De naam Jezus betekent 'de HEERE is onze REDDER'. Jezus zegt hier tegen Nicodemus dat Hij, Jezus, de mens die Hem aanneemt van de gevolgen van de zonde zou bevrijden, van de eeuwige straf in de poel van vuur. Wat een prachtig nieuws!

Johannes 3:17 Want God heeft Zijn Zoon niet in de wereld gezonden opdat Hij de wereld zou veroordelen, maar opdat de wereld door Hem behouden zou worden.

Jezus kwam om de wereld te redden, niet om haar te veroordelen. Wij leven in een tijd van genade. Wij krijgen in ons leven het aanbod om niet veroordeeld te worden. Pak het aan! Het oordeel komt. Onze wereld stevent af op Gods eindoordeel. Laat je niets wijsmaken dat het niet zo zou zijn en dat er geen God zou bestaan. Wie Jezus aanvaardt, wordt gered!

Johannes 3:18-19 Wie in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld, maar wie niet gelooft, is al veroordeeld, omdat hij niet geloofd heeft in de Naam van de eniggeboren Zoon van God. En dit is het oordeel, dat het licht in de wereld gekomen is, en de mensen hebben de duisternis liefgehad, meer dan het licht, want hun werken waren slecht.

De tragiek is dat velen dit aanbod van God verwerpen. Wie niet gelooft is al veroordeeld. Er is geen middenweg.

Je moet ervoor kiezen om te geloven, anders blijf je een ongelovige. Geen keus maken is in feite ook een keus. Je hoeft ook niet tot je dood te wachten om erachter te komen wat je eeuwige bestemming is. Jezus zegt het heel zwart-wit: een mens ligt onder het oordeel, is op weg naar de poel van vuur, zolang hij zijn vertrouwen niet op Jezus heeft gesteld. Pas dan ontvang je eeuwig leven.

Johannes 5:24 Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie Mijn woord hoort en Hem gelooft Die Mij gezonden heeft, die heeft eeuwig leven en komt niet in de verdoemenis, maar is uit de dood overgegaan in het leven.

Het verhaal is duidelijk, maar de praktijk weerbarstig. Jezus trok massa's mensen door de onvoorstelbare wonderen die Hij deed en door de gezaghebbende woorden die Hij sprak! Dit stak de Joodse leiders. Met name de sadduceeën, farizeeën en schriftgeleerden ergerden zich aan Jezus. Wat verbeeldt die knaap zich! Hij doet alsof hij God Zelf is (en dat was ook zo). Straks krijgen we nog last met de Romeinse overheersers.

De *sadduceeën* waren in Jezus' tijd vooral de hooggeplaatsten, zoals de hogepriester en andere notabelen. Zij geloofden niet in een leven na de dood, of dat God zich met het dagelijks leven bemoeide. Zij waren vooral praktisch politiek georiënteerd en weinig geïnteresseerd in Jezus boodschap.

De *farizeeën* waren godsdienstige ijverars, die dachten dat ze leefden volgens het oude testament, maar dan star volgens de regels. Om dit zo goed mogelijk te doen – vaak tot hun eigen eer – hadden zij er een heel aantal regels bijgemaakt, hun eigen tradities.

De farizeeën waren rivalen van de sadduceeën, maar bij het proces tegen Jezus verenigden zij zich om Christus ter dood te brengen.

De *schriftgeleerden* waren mannen die grondige studie maakten van de Joodse Bijbel, in het bijzonder de wet van Mozes. Zij onderwezen het volk en gaven antwoord op praktische levensvragen. In Jezus' tijd waren ze een aparte stand. Zij worden samen met de farizeeën genoemd als tegenstanders van Jezus.

11.4 Verworpen

Deze drie groepen in de Joodse maatschappij zien we steeds als degenen die Jezus verwerpen. Een bekend voorbeeld vinden we zowel in het evangelie naar Mattheus, Markus en Lukas. Een verlamde man wordt door 4 vrienden liggend op zijn "bed" door een opening in een dak (vanwege de drukte) neergelaten tot voor de voeten van Jezus.

Lukas 5:20 En toen Hij hun geloof zag, zei Hij tegen hem: Man, uw zonden zijn u vergeven.

Het gaat Jezus om je hart. Daar zit het echte probleem. Daarvoor was Hij gekomen, om ons te verzoenen met God! Maar Jezus' woorden "Uw zonden zijn u vergeven" waren voor sommigen van de aanwezige farizeeën en schriftgeleerden moeilijk te verteren. Zij zeiden wel niets hardop, maar in gedachten stelden zij zich vijandig op.

Lukas 5:21 En de schriftgeleerden en de farizeeën begonnen te overleggen: Wie is deze Man Die godslastering spreekt? Wie kan zonden vergeven dan God alleen?

Zij hadden groot gelijk: alleen God kan zonden vergeven! Jezus wist wat ze in hun hart dachten en zei dat ook tegen hen, met een vraag:

Lukas 5:22-23 Maar Jezus, Die hun overwegingen kende, antwoordde en zei tegen hen: Wat overlegt u in uw hart? Wat is gemakkelijker, te zeggen: Uw zonden zijn u vergeven, of te zeggen: Sta op en ga lopen?

Dit was een beladen vraag voor hen. De man was duidelijk verlamd. De verlamming genezen en revalideren zodat je weer kan lopen... dat kan alleen God. Zou God zo naar de aarde komen en zo een armoedzaaier als Jezus worden? Deze Jezus leefde ergens in een stoffige uithoek van het rijk. Wat een brutaliteit om zo'n beladen vraag te stellen! Wie dacht Hij, dat Hij was? God!?"

Maar Jezus ging door:

Lukas 5:24-26 Maar opdat u zult weten dat de Zoon des mensen macht heeft op de aarde om zonden te vergeven (zei Hij tegen de verlamde): Ik zeg u, sta op, neem uw bed op en ga naar uw huis.

En hij stond onmiddellijk voor hun ogen op, en nadat hij datgene opgenomen had waarop hij gelegen had, ging hij naar zijn huis, terwijl hij God verheerlijkte. En ontsteltenis greep hen allen aan en zij verheerlijkten God, en werden vervuld met vrees en zeiden: Wij hebben vandaag ongelooflijke dingen gezien.

De wonderen bevestigden dat Jezus was wie Hij beweerde te zijn – dat Hij God was. Maar de meeste farizeeën en schriftgeleerden hadden hun hart afgesloten voor die mogelijkheid. De confrontaties tussen hen en Jezus werden steeds grimmiger. Zo kan het gaan in mensenlevens.

Het was ook een doorn in het oog van deze geestelijke leiders dat Jezus omging met verachte mensen, hoeren en tollenaars. De tollenaars waren de gehate corrupte belasting-inners voor de Romeinen, die veel extra geld eisten om hun eigen zak te spekken. Een gehaat incassobureau.

Maar dan gebeurt dit:

Lukas 5:27-29 En hierna ging Hij weg, en Hij zag een tollenaar, van wie de naam Levi was, in het tolhuis zitten en Hij zei tegen hem: Volg Mij! En hij stond op, liet alles achter en volgde Hem. En Levi bereidde voor Hem een grote maaltijd in zijn huis en er was een grote menigte van tollenaars en van anderen die met hen aanlagen.

Levi liet alles achter zich en volgde Jezus! Dat is bekering! Maar deze innerlijke verandering ontging de schriftgeleerden en farizeeën. Zij waren gericht op uiterlijk vertoon, om zelf goed genoeg voor God te zijn, en hadden geen besef van het wezenlijke probleem van ons mensen, onze eigen ónbetaalbare schuld voor God.

Lukas 5:30-32 En hun schriftgeleerden en de farizeeën morden tegen Zijn discipelen en zeiden: Waarom eet en drinkt u met tollenaars en zondaars? Maar Jezus antwoordde en zei tegen hen: Wie gezond zijn, hebben geen dokter nodig, maar wie ziek zijn. Ik ben niet gekomen om rechtvaardigen tot bekering te roepen, maar zondaars.

Jezus kan alleen hen helpen, die hun eigen verlorenheid inzien! Jezus was gekomen om zondaars tot bekering te roepen.

De tollenaar Levi was een van de velen die wel wisten dat ze verloren waren en hij ging Jezus volgen. Hij werd zelfs één van de twaalf discipelen van Jezus. Deze Levi was dezelfde als de Mattheus, die wij kennen als de schrijver van het eerste evangelie.

De discipelen die Jezus koos om speciaal met Hem op te trekken waren een bont gezelschap van o.a. vissers, een door de Romeinen aangestelde tollenaar en een zeloot die juist had gezworen de Romeinen te verjagen. Mannen die Jezus door dik en dun zouden volgen. Op één na.

Mattheus 10:2-4 De namen nu van de twaalf apostelen zijn deze: de eerste, Simon die Petrus genoemd werd, en Andreas, zijn broer; Jakobus, de zoon van Zebedeus, en Johannes, zijn broer; Filippus en Bartholomeus; Thomas en Mattheus, de tollenaar; Jakobus, de zoon van Alfeus, en Lebbes, die ook Thaddeus genoemd werd; Simon Kananites en Judas Iskariot, die Hem ook verraden heeft.

11.5 Het Brood des Levens

Jezus laat in Johannes 6 nog eens duidelijk zien Wie Hij eigenlijk is en waarvoor Hij kwam.

Johannes 6:1-6 Hierna vertrok Jezus naar de overkant van de zee van Galilea, ofwel van Tiberias. En een grote menigte volgde Hem, omdat zij Zijn tekenen zagen, die Hij deed aan de zieken. En Jezus ging de berg op en ging daar zitten met Zijn discipelen. En het Pascha, het feest van de Joden, was nabij. Toen Jezus dan de ogen opsloeg en zag dat een grote menigte naar Hem toe kwam, zei Hij tegen Filippus: Waar zullen wij broden kopen, opdat deze mensen kunnen eten? (Maar dit zei Hij om hem op de proef te stellen, want Hij wist Zelf wat Hij zou gaan doen.)

Jezus stelt deze vraag. Hij weet heel goed wat Hij gaat doen en heeft de regie in handen.

Het blijkt te gaan om vijfduizend man! En er blijken slechts vijf broden en twee visjes te zijn. Een onmogelijke situatie!

Johannes 6:9-14 Hier is een jongetje dat vijf gerstebroden en twee visjes heeft, maar wat betekenen die voor zovelen? En Jezus zei: Laat de mensen gaan zitten. En er was veel gras op die plaats. Dus gingen de mannen zitten, ongeveer vijfduizend in getal. En Jezus nam de broden, en nadat Hij gedankt had, deelde Hij ze uit aan de discipelen, en de discipelen aan hen die daar zaten; op dezelfde manier werden ook de visjes uit gedeeld, zoveel zij wilden. En toen zij verzadigd waren, zei Hij tegen Zijn discipelen: Verzamel de overgebleven stukken, zodat er niets verloren gaat. Zij verzamelden ze nu en vulden twaalf manden met stukken

*van de vijf gerstebroden die overgebleven waren bij hen die gegeten hadden.
Toen de mensen dan het teken dat Jezus gedaan had, gezien hadden, zeiden zij:
Hij is werkelijk de Profeet, Die in de wereld komen zou.*

Hier was iets ongelooflijks gebeurd! De mensen waren dan ook diep onder de indruk, maar dat bleek vooral te gaan om de gemakkelijk grijpbare welvaart die deze Jezus leek te geven. Net als met de schriftgeleerden en farizeeën dachten zij aan de uiterlijke dingen en niet aan het probleem van hun schuld aan God en hun zondige wezen. Men wilde Jezus met geweld meenemen om Hem koning te maken.

Johannes 6:15 Omdat Jezus nu wist dat zij zouden komen en Hem met geweld mee zouden nemen om Hem koning te maken, trok Hij Zich opnieuw terug op de berg, Hij Zelf alleen.

Na wat omzwervingen vinden zij Jezus terug en dan prikt Jezus door hun welvaartsgedachten heen en zegt waarom het echt gaat:

Johannes 6:26-27 Jezus antwoordde hun en zei: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: U zoekt Mij, niet omdat u tekenen gezien hebt, maar omdat u van de broden gegeten hebt en verzadigd bent. Werk niet om het voedsel dat vergaat, maar om het voedsel dat blijft tot in het eeuwige leven, dat de Zoon des mensen u geven zal; want Hem heeft God de Vader verzegeld.

Het dringt maar moeilijk tot ons door dat het niet gaat om ons mooie huis, onze goed baan, onze dikke bankrekening, onze mooie auto en de barbecue. Deze zaken nemen we niet mee als we sterven. Niet deze zaken die vergaan zijn belangrijk, maar wat blijft tot in het eeuwige leven.

Johannes 6:28-29 Zij zeiden dan tegen Hem: Wat moeten wij doen, opdat wij de werken van God mogen verrichten? Jezus antwoordde en zei tegen hen: Dit is het werk van God: dat u gelooft in Hem Die Hij gezonden heeft.

Hier is het weer: GELOOF. Van Abraham lazen we al dat hij God gelóofde en dat werd hem tot gerechtigheid gerekend! Voor ons is dat niet anders. Geloof in Jezus Christus! Johannes begon er zijn evangelie mee.

Johannes 1:12 Maar allen die Hem aangenomen hebben, hun heeft Hij macht gegeven kinderen van God te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven.

Alleen door het geloof wordt de gerechtigheid van Jezus ons toegerekend en gebeurt wat Jezus zegt.

Johannes 6:35-40 En Jezus zei tegen hen: Ik ben het Brood des levens; wie tot Mij komt, zal beslist geen honger hebben, en wie in Mij gelooft, zal nooit meer dorst hebben. Maar Ik heb u gezegd dat u Mij wel gezien hebt, en toch gelooft u niet. Alles wat de Vader Mij geeft, zal tot Mij komen; en wie tot Mij komt, zal Ik beslist niet uitwerpen. Want Ik ben uit de hemel neergedaald, niet opdat Ik Mijn wil zou doen, maar de wil van Hem Die Mij gezonden heeft. En dit is de wil van de Vader, Die Mij gezonden heeft, dat Ik van alles wat Hij Mij gegeven heeft, niets verloren laat gaan, maar het doe opstaan op de laatste dag. En dit is de wil van Hem Die Mij gezonden heeft, dat ieder die de Zoon ziet en in Hem gelooft, eeuwig leven heeft, en Ik zal hem doen opstaan op de laatste dag.

Verwerking

Vragen

1. Satan deed Jezus redelijke voorstellen en citeerde zelfs uit de Bijbel.
Welke les kunnen we hiervan leren?
2. Jezus kwam niet met een leger, maar spreekt tot je hart: "Bekeer je, want het Koninkrijk van God is nabij!"
 - a. Wat betekent deze boodschap?
 - b. Wat gebeurt er met je wanneer je deze boodschap gaat geloven?
3. Jezus rekent af met elke aanspraak op basis van geboorte: in een kerk geboren worden maakt je geen kind van God, net zomin als in een ziekenhuis geboren worden je een verloskundige maakt. Wat bedoelt Jezus met "Je moet opnieuw geboren worden"?
4. Jezus woord in Johannes 3:18 schetst een dramatische situatie vol hoop: "Wie in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld, maar wie niet gelooft, is al veroordeeld, omdat hij niet geloofd heeft in de Naam van de eniggeboren Zoon van God." Er is dus geen middenweg, geen grijs gebied.
Wat vind je hiervan?
5. Vier mannen brengen hun verlamde vriend bij Jezus.
 - a. Wat zegt dit over deze mannen en wat zegt dit over de verlamde man?
 - b. Wat spreekt je aan in deze geschiedenis en wat vind je van de afloop?
6. Jezus zegt in het huis van de tollenaar Levi: "Ik ben niet gekomen om rechtvaardigen tot bekering te roepen, maar zondaars!"
Wat vind je ervan dat Jezus is gekomen voor mensen die hun zondigheid inzien?
7. Jezus zegt: "Ik ben het Brood des Levens".
Wat betekent dat voor jou?
8. Jezus heeft op vele manieren getoond dat Hij God is. Toch geloofde men Hem niet.
Wat heb jij nodig om te geloven dat Jezus de Zoon van God, God Zélf, is?

Aantekeningen

Avond 10 – Jezus onderwijs en het verraad

(Hoofdstuk 12)

12.1 Ben je goed genoeg?

Wij mensen willen graag zelf goed genoeg zijn voor God. We vinden dat wij of anderen "de hemel verdienen". Of "als die of die niet naar de hemel gaat, dan mankeert er wat aan God!" Het dringt maar moeilijk door wat er aan ons mankeert. Hoe weinig beseffen we de ernst van onze situatie namelijk dat we nooit kunnen betalen voor onze schuld. Bedenk dat iedereen verantwoordelijk is voor de keuzes die hij of zij maakt. Als je jezelf kent weet je het: geen been om op te staan!

Jezus vertelde hierover het verhaal van de farizeeër en de tollenaar, de twee uitersten uit de Joodse samenleving, van geëerd tot veracht. De farizeeër vertrouwde erop dat zijn - in zijn ogen goede - levenswijze hem voor God rechtvaardigde, maar de tollenaar durfde zelfs niet omhoog te kijken naar de hemel.

Lukas 18:11-13 De farizeeër stond daar en bad dit bij zichzelf: O God, ik dank U dat ik niet ben zoals de andere mensen: rovers, onrechtvaardigen, overspelers of ook als deze tollenaar. Ik vast tweemaal per week. Ik geef tienden van alles wat ik bezit.

En de tollenaar bleef op een afstand staan en wilde ook zelfs zijn ogen niet naar de hemel opheffen, maar sloeg op zijn borst en zei: O God, wees mij, de zondaar, genadig.

De tollenaar was overweldigd door het besef dat hij een zondaar was en dat hij Gods genade zeer dringend nodig had. Hij sméekte God om genade. Hij vroeg God of hij mocht ontkomen aan de terechte straf voor zijn zonde. En dat gebeurde, want Jezus zegt van hem:

Lukas 18:14 Ik zeg u: Deze man ging gerechtvaardigd² terug naar zijn huis, in tegenstelling tot die andere. Want ieder die zichzelf verhoogt, zal vernederd worden en wie zichzelf vernedert, zal verhoogd worden.

Let er maar eens op dat nederigheid een sleutelwoord is in onze door God geschapen wereld. Trots en hoogmoed breken vanaf het paradijs alles af, ook in onze omgeving. En het is trots die ons ervan weerhoudt om toe te geven dat we zondaar zijn en geloofsvertrouwen op God nodig hebben. We zijn soms zo trots dat we blind zijn voor onze eigen nood. Maar nederigheid is naar Gods hart en leidt tot genade en zegen.

Het is interessant dat Jezus het berouw van de tollenaar met nederigheid in verband bracht. Alleen als we ons vernederen en erkennen dat we niets hebben in te brengen dan ons verlangen naar genade, is er hoop!

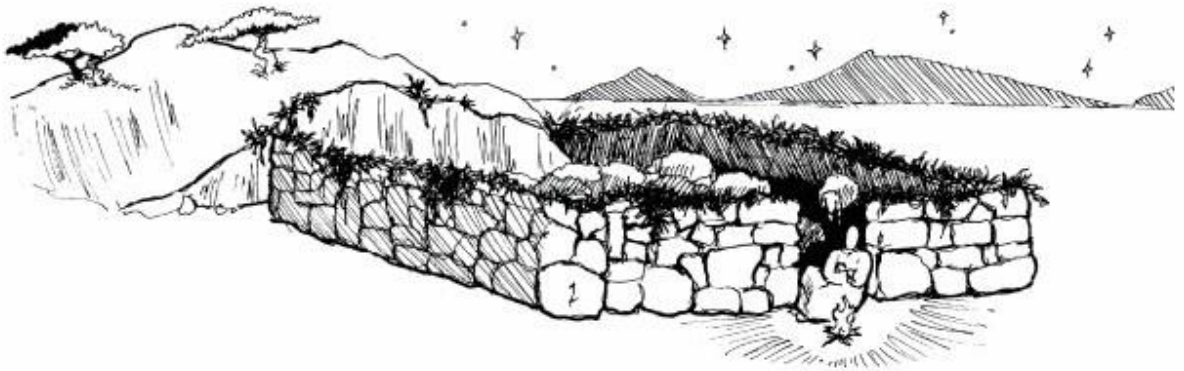
De Bijbel is duidelijk op dit punt: met goede werken kunnen we geen juiste positie voor God verdienen. Er staat zelfs:

Jesaja 64:6 ...al onze rechtvaardige daden zijn als een bezoedeld klee...

12.2 Er is maar één toegang tot God!

Jezus gebruikte in Zijn onderwijs herkenbare alledaagse taferelen uit het leven van Zijn tijd. Zo vergeleek Hij de redding van de mensen voor de eeuwigheid met de veiligheid van een omheinde schaapskooi met maar één deur waar de Herder waakte.

Johannes 10:9 Ik ben de Deur; als iemand door Mij naar binnen gaat, zal hij behouden worden

Even verder spreekt Jezus over wat we verloren zijn: het leven, de waarheid, de weg tot God en Hij zegt:

Johannes 14:6 Jezus zei tegen hem: Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij.

Duidelijk!

Jezus noemt hen die een ander verhaal vertellen en daarmee mensen op een dwaalspoor brengen dieven. Deze dwaalleraars gebruiken de Bijbel vaak om

² Gerechtvaardigd betekent rechtvaardig verklaard

zichzelf macht toe te kennen of om hun portemonnee te spekken. Mensen worden aangetrokken door hun woorden om een gelukkig en gezegend leven te hebben of zelfs om eeuwig leven te verdienen, een manier die best goed lijkt, maar wel altijd met de geestelijke dood eindigt. Het Bijbelboek Spreuken waarschuwt:

Spreuken 14:12 Er is soms een weg die iemand recht schijnt, maar het einde ervan zijn wegen van de dood.

Jezus benadrukte dat geen mens op een andere manier tot God kan komen:

- ...dat Hij de enige **weg** tot God is;
- ...dat Zijn Woord de enige **waarheid** is;
- ...dat eeuwig **leven** *alleen* in Hem te vinden is.

Deze majesteitlijke autoriteit van Jezus als de Weg tot God, de enige Waarheid en het eeuwige leven wordt o.a. duidelijk onderstreept waar Jezus mensen opwekt uit de dood, zoals Lazarus.

12.3 Lazarus – Jezus heeft macht over de dood

Het verhaal van Lazarus staat in het evangelie naar Johannes hoofdstuk 11. Lazarus en zijn zusters Martha en Maria wonen in Bethanië, een paar kilometer ten oosten van Jeruzalem. Het zijn vrienden van Jezus, maar als Lazarus zo ziek is dat hij gaat sterven, komt Jezus - die zoveel zieken genas - bewust te laat. Hij zegt daarover tegen zijn discipelen:

Johannes 11:14-15 Toen zei Jezus dan openlijk tegen hen: Lazarus is gestorven. En ik ben blij voor u dat ik daar niet was, opdat u gelooft; maar laten wij naar hem toe gaan....
17 Toen Jezus dan gekomen was, bleek dat hij al vier dagen in het graf lag.

Martha komt hem tegemoet en spreekt de opmerkelijke woorden:

Johannes 11:21-22 Martha nu zei tegen Jezus: Heere, als U hier geweest was, zou mijn broer niet gestorven zijn, maar ook nu weet ik dat God U alles wat U van God vraagt, geven zal.

“Maar ook nu weet ik dat God U alles wat U van God vraagt, geven zal”... waar denkt Martha aan? Overweegt ze dat Jezus Lazarus weer levend kan maken, zelfs na 4 dagen in het graf, waar het lijk al stinkt omdat de ontbinding begint? In ieder geval... Martha heeft geloof in Jezus!

Het intermezzo dat volgt is belangrijk voor ons:

Johannes 11: 23 -24 Jezus zei tegen haar: Uw broer zal weer opstaan. Martha zei tegen Hem: Ik weet dat hij zal opstaan bij de opstanding op de laatste dag.

Hier wordt tussen de regels door afgerekend met de dwaalleer van reïncarnatie of extra kansen. Er is één opstanding op de laatste dag aan het einde van deze wereld als Jezus terugkomt. Voor hen die Jezus aanvaarden en in Hem geloven is dat geen dag van angst maar van léven:

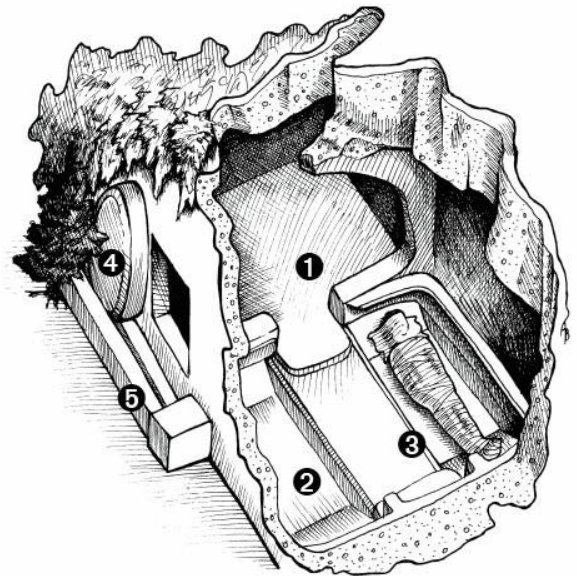
Johannes 11:25-27 Jezus zei tegen haar: Ik ben de Opstanding en het Leven; wie in Mij gelooft, zal leven, ook al was hij gestorven, en ieder die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid. Geloof u dat? Zij zei tegen Hem: Ja, Heere, ik geloof dat U de Christus bent, de Zoon van God, Die in de wereld komen zou.

En dan blijkt dat dit geen loze praatjes zijn van Jezus Christus, de beloofde Verlosser. Jezus gaat naar het graf van Lazarus. Maria, de andere zus van Lazarus, is er inmiddels ook bij en vele Joden die gekomen waren om Martha en Maria te troosten in hun verdriet.

Johannes 11:38-40 Jezus dan, opnieuw heftig bewogen in Zichzelf, kwam bij het graf. Het was een grot, en er was een steen op gelegd. Jezus zei: Neem de steen weg. Martha, de zuster van de gestorvene, zei tegen Hem: Heere, hij ruikt al, want hij ligt hier al voor de vierde dag. Jezus zei tegen haar: Heb Ik u niet gezegd dat u, als u gelooft, de heerlijkheid van God zult zien?

Het was dus een grot met een afsluitende steen. Zo'n Joods graf in een grot zag er ongeveer zo uit:

- 1) een rouwkamer waarin je rechtop kon staan
- 2) en 3) meerdere ligplaatsen uitgehakt voor meerdere overledenen
- 4) een grote ronde steen om het graf af te sluiten
- 5) een gleuf om de steen in te rollen met een holte voor de ingang

En in die situatie daar in Bethanië gebeurt het.

Johannes 11:41-44 Zij namen dan de steen weg waar de gestorvene lag. En Jezus hief de ogen omhoog en zei: Vader, Ik dank U dat U Mij verhoord hebt. En Ik wist dat U Mij altijd verhoort, maar ter wille van de menigte die om Mij heen staat, heb Ik dit gezegd, opdat zij geloven dat U Mij gezonden hebt. En toen Hij dit gezegd had, riep Hij met een luide stem: Lazarus, kom naar buiten! En de gestorvene kwam naar buiten, gebonden aan handen en voeten met grafdoeken, en zijn gezicht was omwonden met een zweetdoek. Jezus zei tegen hen: Maak hem los en laat hem weggaan.

Hier was een onmogelijk wonder verricht! "Opdat zij geloven dat U Mij gezonden hebt!" En velen kwamen hierdoor tot geloof, maar anderen verhardden zich:

Johannes 11:45-48 Velen dan van de Joden die naar Maria toe gekomen waren en gezien hadden wat Jezus gedaan had, geloofden in Hem. Maar sommigen van hen gingen naar de farizeeën en zeiden tegen hen wat Jezus gedaan had. De overpriesters dan en de farizeeën riepen de Raad bijeen en zeiden: Wat doen we? Want deze Mens doet vele tekenen. Als wij Hem zo laten begaan, zullen allen in Hem geloven, en de Romeinen zullen komen en onze plaats en onze natie van ons wegnemen.

Hierin blijkt dat hun gezichtsverlies belangrijker voor hen was dan de waarheid en het Léven dat Jezus ons wil geven. Jezus was ook voor hen gekomen om hen te redden, maar zij hebben niet gewild.

Johannes 11:49-53 Maar een van hen, Kajafas, die de hogepriester van dat jaar was, zei tegen hen: U weet niets, en u overweegt niet dat het nuttig voor ons is dat één mens sterft voor het volk, en niet heel het volk verloren gaat. Dit zei hij echter niet uit zichzelf, maar als hogepriester van dat jaar profeteerde hij dat Jezus sterven zou voor het volk, en niet alleen voor het volk, maar ook om de kinderen van God, overal verspreid, bijeen te brengen. Vanaf die dag dan waren zij vastbesloten om Hem te doden.

In plaats van een groots feest van dankbaarheid met de erkenning van Jezus als de beloofde Verlosser – de Messias – werd deze dag het voorspel van Jezus' kruisiging. De straf die ons de vrede met God brengt, zou op Jezus gelegd worden, geheel naar de beloften en profetieën die God eerder had gegeven. Jezus moest dood! "... niet alleen voor het volk (de Joden), maar ook om de kinderen van God, overal verspreid, bijeen te brengen." Ook ons in Nederland!

12.4 De Hel

Het woord "hel" wordt met name door Jezus gebruikt ter waarschuwing voor onze toekomst in het komende oordeel. Het is van Hebreeuwse oorsprong waar het "Gehenna" of "Gehenna van vuur" wordt genoemd. Dit duidt oorspronkelijk op het dal van Hinnom, ten zuiden van Jeruzalem, waar het afval en de dode dieren van de stad werden verbrand; een passend symbool voor het komende oordeel. We hebben al gezien dat de eeuwige straf voor ons verwerpen van onze Schepper en God voor ieder mens onontkoombaar is, tenzij ... God ingrijpt om ons mensen daaruit te redden. Dat is nu juist de rode draad in heel de Bijbel vanaf de moederbelofte in het paradijs in Genesis 3. Er zal een Verlosser komen, de nakomeling van de vrouw. Bij Zijn komst in onze wereld zegt deze Verlosser – Jezus Christus:

Johannes 3:16-18 Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft. Want God heeft Zijn Zoon niet in de wereld gezonden opdat Hij de wereld zou veroordelen, maar opdat de wereld door Hem behouden zou worden. Wie in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld, maar wie niet gelooft, is al veroordeeld, omdat hij niet geloofd heeft in de Naam van de eniggeboren Zoon van God.

Wie in Hem gelooft wordt niet veroordeeld. De Bijbel leert dat je dan in "het boek des levens" staat. Dan hoor je bij God, net als Abraham!

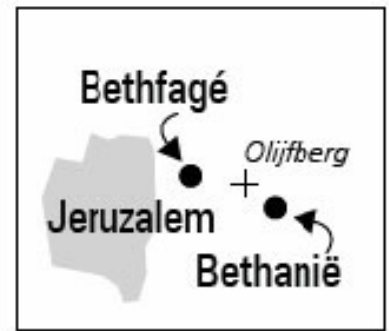
De hel is de andere kant. Deze plek is voor allen die God verwerpen. In het laatste Bijbelboek Openbaring staat over het laatste oordeel:

Openbaring 20:15 En als iemand niet bleek ingeschreven te zijn in het boek des levens, werd hij in de poel van vuur geworpen.

12.5 Jezus – Koning en het Lam van God

De intocht in Jeruzalem

Vlak voor Jezus' laatste paasfeest op aarde, gaat Hij - wetend wat gaat gebeuren - naar Jeruzalem, waar Hij zou worden gekruisigd. De stemming is zeker na de opwekking van Lazarus verwachtingsvol: zou Jezus hen verlossen van de Romeinen? De stad was vol mensen vanwege het komende paasfeest. In alle evangeliën wordt beschreven wat er gebeurt als Jezus – het Lam van God – Jeruzalem binnengaat. Wij vieren deze dag nog steeds als palmzondag, de week voor Pasen. Markus beschrijft het zo:

Markus 11:1-5 En toen zij Jeruzalem naderden en in Bethfagé bij de Olijfberg gekomen waren, zond Jezus twee discipelen uit en zei tegen hen: Ga het dorp in dat voor u ligt, en u zult meteen een ezelin vinden die vastgebonden is, en een veulen bij haar; maak ze los en breng ze bij Mij. En als iemand iets tegen u zegt, moet u zeggen dat de Heere ze nodig heeft, en hij zal ze meteen sturen. Dit alles is gebeurd opdat vervuld zou worden wat gesproken is door de profeet, toen hij zei: Zeg tegen de dochter van Sion: Zie, uw Koning komt tot u, zachtmoedig en gezeten op een ezelin en een veulen dat een jong van een jukdragende ezelin is.

De laatste zin komt uit een profetie van Zacharia, bijna vijfhonderd jaar eerder voorgezegd!

Zacharias 9:9 Verheug u zeer, dochter van Sion! Juich, dochter van Jeruzalem! Zie, uw Koning zal tot u komen, rechtvaardig, en Hij is een Heiland, arm, en rijdend op een ezel, op een ezelsveulen, het jong van een ezelin.

En zo gebeurt het:

Markus 11:7-10 zij brachten de ezelin en het veulen, en zij legden hun kleren erop en zetten Hem daarop. En het grootste deel van de menigte spreidde hun kleren uit op de weg en anderen hakten takken van de bomen en spreidden ze uit op de weg. De menigte die vooropliep en die volgde, riep: Hosanna, de Zoon van David! Gezegend Hij Die komt in de Naam van de Heere!

Het woord Hosanna is eigenlijk een heel dwingend woord, het betekent: "Red ons nu!" of "Bevrijd ons nu!" Geen uitstel, maar nu! Men verwachtte dat Jezus nu zou laten zien dat Hij de ware Koning is en dat Hij de Romeinen zou verdrijven. In plaats daarvan gaat Jezus de tempel binnen en verdrijft er de handelaars en geldwisselaars die de tempel van God ontheiligden. Dat was een teleurstelling. Een paar dagen later zou men roepen "Kruisig Hem!"

Het Lam van God

Jezus eerste komst was nog niet als de overwinnende Koning, maar, zoals Johannes de Doper al zei

"Het Lam van God, dat de zonden van de wereld wegneemt".

Op het Joodse paasfeest zouden duizenden lammetjes geslacht worden, als herinnering aan het bloed van het lam dat ten tijde van de Exodus aan de deurpost van de Israëlieten werd aangebracht waardoor de verderfengel aan het

voorbij zou gaan. Aan deze lammetjes mocht niets mankeren. De 10^e van de maand Nissan moest men het lam in huis nemen tot de 14^e Nissan. Vier dagen om eigen te worden met het lam, waarna het geslacht zou worden om het gezin te redden.

Opmerkelijk is dat

1. Jezus is geboren in de tempelweiden bij Bethlehem waar de lammeren voor de tempeldienst werden geboren en
2. Jezus Jeruzalem binnenkwam ook vier dagen voor Hij - het Lam van God - "geslacht" zou worden. Vier dagen lang was Hij in Jeruzalem onder de mensen die Hem zouden kruisigen.

De data van de gebeurtenissen in deze laatste week na de intocht in Jeruzalem zijn niet met westerse precisie opgeschreven. Historisch is de vrijdag ingeslopen als de "goede vrijdag" waarop Jezus zou zijn gekruisigd. Waarschijnlijker is het schema van de gebeurtenissen van bijlage 3.

Jezus werd van palmzondag tot woensdag – vier dagen - in Jeruzalem getest door farizeeën en Schriftgeleerden. Er bleek niets op Hem aan te merken. Het Lam van God bleek onschuldig, rechtvaardig en zuiver! Volmaakt!

De Paasmaaltijd

De Joden zouden die week op donderdagmiddag hun paaslam slachten en die donderdagavond hun Pesach vieren. Jezus vierde het met zijn discipelen op woensdagavond.³

Direct aan het begin van de maaltijd vertelt Jezus Zijn discipelen dat één van hen Hem verraden zou:

Markus 14:18-20 En toen zij aanlagen en aten, zei Jezus: Voorwaar, Ik zeg u dat een van u, die met Mij eet, Mij verraden zal. En zij begonnen bedroefd te worden en de een na de ander tegen Hem te zeggen: Ik ben het toch niet? En weer een ander: Ik ben het toch niet? Maar Hij antwoordde hun: Het is een uit de twaalf, die met Mij in de schotel indoopt.

Jezus wist wie het was: Judas Iskariot. Deze Judas beheerde het geld van de groep volgelingen van Jezus. Hij was een dief. Het tragische was dat hij Jezus ging verraden.... en dit was de deal:

Mattheüs 26:15 Wat wilt u mij geven, als ik Hem aan u overlever? En zij kenden hem dertig zilveren penningen toe.

Mattheus verhaalt later hoe Judas spijt krijgt nu hij een onschuldige heeft verraden, en het geld de tempel in gooit, waar de overpriesters het oprapen en er de akker van de pottenbakker voor kopen als begraafplaats voor de vreemdelingen. Zo ging de oude profetie van Zacharia van omstreeks 520 BC. in vervulling:

³Calvijn noemt als mogelijke reden, dat de (overige) Joden toen afweken van de datum voorgeschreven in de wet om niet teveel sabbatten na elkaar te krijgen. Jezus hield het Pesach geheel volgens de wet.

De Essenen vierden het Pesach ook een dag eerder dan de rest van de Joden.

Zacharia 11:13 Maar de HEERE zei tegen Mij: Werp dat de pottenbakker toe - een mooie prijs waarop Ik door hen geschat ben! Daarop nam Ik de dertig zilverstukken en wierp ze in het huis van de HEERE de pottenbakker toe.

Als Judas weg is gegaan van de paasmaaltijd gaat Jezus verder met het uitleggen van de finale betekenis van Pasen. Dit is een ongelooflijk belangrijk moment. De ontknoping van het hele Oude Testament in de Bijbel voor de oren van de discipelen. Jezus legt uit dat het breken van het brood staat voor het breken (kruisigen) van Zijn lichaam, en dat het drinken van de beker wijn staat voor Zijn bloed dat zal vloeien als bedekking en vereffening van onze schuld bij God.

Mattheus 26:26-30 En terwijl zij aten, nam Jezus het brood en toen Hij het gezegend had, brak Hij het en gaf het aan de discipelen en Hij zei: Neem, eet, dit is Mijn lichaam.

Hij nam ook de drinkbeker en nadat Hij gedankt had, gaf Hij hun die, en zei: Drink allen daaruit, want dit is Mijn bloed, het bloed van het nieuwe verbond, dat voor velen vergoten wordt tot vergeving van zonden.

Ik zeg u dat Ik van nu aan van de vrucht van de wijnstok niet zal drinken tot op de dag wanneer Ik die met u nieuw zal drinken in het Koninkrijk van Mijn Vader. En toen zij de lofzang gezongen hadden, vertrokken zij naar de Olijfberg.

Dat was woensdagavond laat. De realiteit van Jezus woorden drong nog niet tot de discipelen door. Dat zouden zij later die nacht en de volgende dag wel merken. Daar op de Olijfberg lag de hof van Getsémané, waar Jezus die nacht verraden en overgeleverd zou worden.

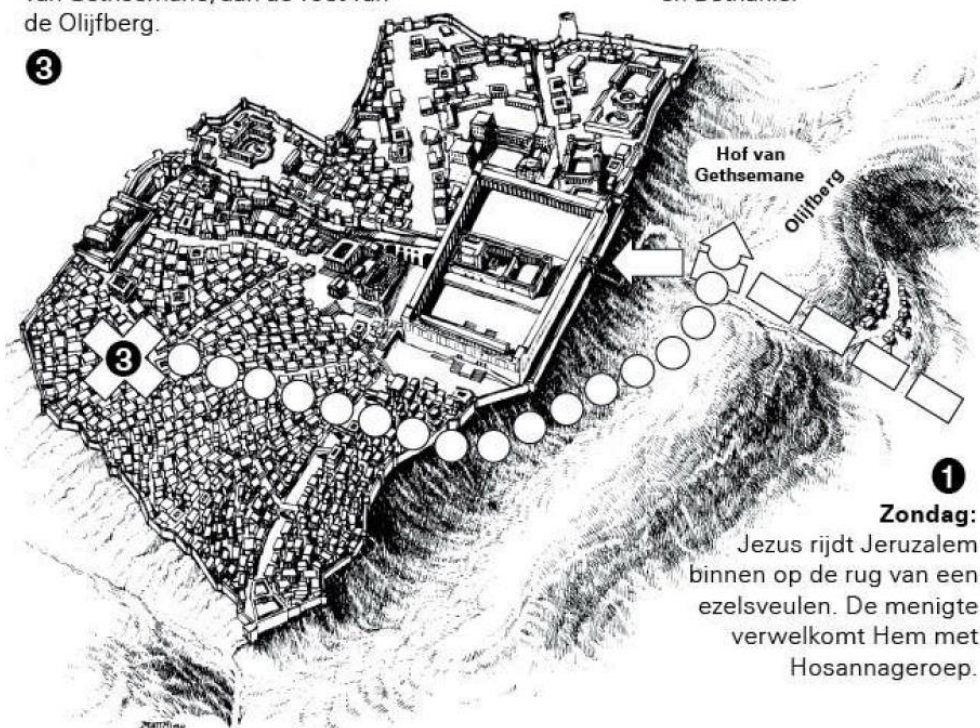
Woensdagavond

Jezus en Zijn discipelen vieren het Pascha. Na het zingen van de lofzang vertrekken zij naar de Hof van Gethsemane, aan de voet van de Olijfberg.

③

② Zondag tot woensdag

Jezus en Zijn twaalf discipelen verblijven in en rond Jeruzalem en Bethanië.

Verwerking

Vragen

1. De Farizeeër en de tollenaar bidden beiden tot God.
Wat is het verschil in hun gezindheid?
2. Soms voel je je te slecht om te bidden.
Is zo'n gevoel terecht?
3. Er zijn geestelijke stromingen die beweren dat alle godsdiensten (Islam, Boeddhisme, Hindoeïsme, Christendom enz.) hetzelfde zijn en dat het dus niet uitmaakt wat en in wie je gelooft.
 - a. Wat vind je daarvan?
 - b. Wat zegt Jezus in dit verband in Joh. 10: 9,10 en 14:6 over Zichzelf?
4. Als je nog eens kijkt naar Joh. 14:6 wat kun je dan zeggen over het belang van "goede werken" om in de hemel te komen. Lees ook Efeze 2: 8-10
5. Lazarus was 4 dagen dood toen Jezus buiten zijn graftombe bad:
"Vader, ... terwille van de menigte die om Mij heen staat, heb Ik dit gezegd, opdat zij geloven dat U Mij gezonden hebt."
En Lazarus kwam op Jezus' woord uit de dood terug! Dit was nog maar een voorproefje van wat komen ging!
 - a. Wat zegt dit over Jezus?
 - b. Wat ging namelijk nog komen?
 - c. Zou dit wonder een beeld van de wedergeboorte kunnen zijn?
Waarom wel / niet?
 - d. Wat zegt het jou dat Jezus Lazarus bij zijn naam uit het graf roept?
6. Men zegt wel eens dat je krijgt waar je nú voor kiest: Kies je voor Jezus, dat is eeuwig leven in Gods volmaakte stijl. Kies je om niet te geloven, dan kies je feitelijk om zonder God de eeuwigheid door te brengen. De plaats daarvoor is de hel.
Is het rechtvaardig van God dat er mensen naar de hel gaan?

Aantekeningen

Avond 11 – Dood en opstanding (Hoofdstuk 13)

13.1 Verraden en beschuldigd

Markus 14:32-33 En zij kwamen op een plaats waarvan de naam Gethsémané was, en Hij zei tegen Zijn discipelen: Ga hier zitten totdat Ik gebeden zal hebben. En Hij nam Petrus, Jakobus en Johannes met Zich mee en begon ontgaan en zeer angstig te worden.

Hier zien we dat Jezus de ménsge worden God is. Hij wist als God precies wat Hem te wachten stond: de vreselijke foltering en de afschuwelijk wrede kruisdood. Als mens kende en voelde Hij pijn en was ontgaan en zeer angstig voor wat Hem te wachten stond. In de geseling zou het vlees van zijn lijf afgeslagen worden, en de kruisdood was vreselijk!

Markus 14:36 En Hij zei: Abba, Vader, alle dingen zijn mogelijk voor U; neem deze drinkbeker van Mij weg, maar niet wat Ik wil, maar wat U wilt.

Abba is eigenlijk een intiem woord zoals “papa”. Zo gehoorzaamt Jezus als mens Zijn hemelse Vader, wetend dat Zijn verrader Judas dichtbij is om Jezus gevangen te nemen.

Johannes 18:3 Judas dan kwam daar, die een afdeling soldaten tot zijn beschikking had gekregen en dienaars van de overpriesters en de farizeeën, voorzien van lantaarns, fakkels en wapenen.

Zie het voor je: een afdeling soldaten bestond uit 300 tot 600 man! Tel daarbij de overpriesters en farizeeën met hun dienaren. Wat een enorme menigte om de éne mens Jezus definitief uit de weg te ruimen.

Johannes 18:4-6 Jezus dan, Die alles wist wat er over Hem komen zou, trad naar voren en zei tegen hen: Wie zoekt u? Zij antwoordden Hem: Jezus de Nazarener. Jezus zei tegen hen: Ik ben het. En Judas, die Hem verraadde, stond ook bij hen. Toen Hij dan tegen hen zei: Ik ben het, deinsden zij terug en vielen op de grond.

In de grondtekst staat niet “Ik ben het”, maar “Ik ben” – de naam van God: “JHWH”. Eigenlijk openbaart Jezus hier Zijn ware aard en het resultaat is ontstellend: de hele menigte deinst achteruit en valt op de grond. Hier blijkt Wie de macht in handen heeft. Maar Jezus geeft Zich vrijwillig over met de woorden...

Johannes 18:11-12 De drinkbeker die de Vader Mij gegeven heeft, zal Ik die niet drinken? De afdeling soldaten dan en de overste over duizend en de dienaars van de Joden namen Jezus gevangen en boeiden Hem.

De discipelen vluchtten allemaal uit angst voor hun leven de nacht in. Jezus bleef alleen achter met de honderden soldaten, overpriesters en farizeeën met hun dienaren en liet Zich meenemen. Satan zal zich in de handen gewreven hebben met zijn schijnbare succes, dat juist zijn ondergang zou worden.

De processen

En dan volgen de processen bij de hogepriester, het Sanhedrin, Pilatus, Herodes en weer terug naar Pilatus. De processen hangen aan elkaar van

onregelmatigheden, leugens en bedrog. Niemand kon Jezus ergens van beschuldigen.

Uiteindelijk vroeg de hogepriester Jezus rechtstreeks of Hij God was:

Markus 14: 60-64 En de hogepriester, die in het midden opstond, vroeg Jezus: Antwoordt U niets? Wat getuigen deze mensen tegen U? Maar Hij zweeg en antwoordde niets. Opnieuw stelde de hogepriester Hem een vraag, en zei tegen Hem: Bent U de Christus, de Zoon van de Gezegende? En Jezus zei: Ik ben het. En u zult de Zoon des mensen zien zitten aan de rechterhand van de kracht van God en zien komen met de wolken van de hemel. Toen scheurde de hogepriester zijn kleren en zei: Waar hebben wij nog getuigen voor nodig? U hebt de godslastering gehoord. Wat is uw mening? En zij allen oordeelden over Hem dat Hij schuldig was en de dood verdiende.

Wat tragisch dat God Zelf kwam om ons mensen te redden, maar dat men God - die mens werd - van godslastering beschuldigde en wilde doden.

Het Sanhedrin had echter geen bevoegdheid dit vonnis uit te voeren. Daarvoor moest men toestemming van Pilatus hebben.

Pontius Pilatus moest oppassen voor zijn positie als Romeins gouverneur van Judea. Zijn positie was twee jaar eerder - in het jaar 31 - verzwakt, omdat zijn vriend Lucius Aelius Seianus een complot tegen keizer Tiberius had gesmeed. Pilatus moest nu zelf alle verdenking van ontrouw aan de keizer van zich afschudden. Het was daarom heel geraffineerd van de Joden om met de leugens te komen, dat Jezus afval van de keizer wilde en geen belasting wilde betalen, terwijl Jezus juist zei: "Geef de keizer wat van de keizer is". Het kwam hen wel goed uit, dat Jezus Zelf duidelijk maakte dat Hij de Gezalfde, de Messias en Koning was. Daar moest Pilatus iets mee!

Lukas 23:1-2 En de hele menigte van hen stond op en leidde Hem naar Pilatus. En zij begonnen Hem te beschuldigen en zeiden: Wij hebben ontdekt dat Deze het volk afvallig maakt, en dat Hij verbiedt belasting te betalen aan de keizer en dat Hij van Zichzelf zegt dat Hij Christus, de Koning, is.

Pilatus vroeg Jezus: "U bent de Koning van de Joden?"

Johannes 18:36 Jezus antwoordde: Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld. Als Mijn Koninkrijk van deze wereld was, zouden Mijn dienaars gestreden hebben, opdat Ik niet aan de Joden overgeleverd zou worden, maar nu is Mijn Koninkrijk niet van hier.

Jezus had geen politieke ambities, maar was uit op geloof, op redding van mensen! Hij was vol van genade en waarheid... de waarheid over onze situatie en mogelijke verzoening met God!

Johannes 18:37-38 Pilatus dan zei tegen Hem: U bent dus toch een koning? Jezus antwoordde: U zegt dat Ik een Koning ben. Hiervoor ben Ik geboren en hiervoor ben Ik in de wereld gekomen: om voor de waarheid te getuigen. Iedereen die uit de waarheid is, geeft aan Mijn stem gehoor. Pilatus zei tegen Hem: Wat is waarheid? En nadat hij dat gezegd had, ging hij opnieuw naar buiten naar de Joden, en zei tegen hen: Ik vind geen schuld in Hem.

Pilatus had de vraag, zoals zovelen: "Wat is waarheid?" Jezus was het antwoord! Maar Pilatus neemt Jezus totaal niet serieus en laat zijn kans – oog in oog met Jezus - voorbij gaan... zoals zovelen ook in onze tijd!

Pilatus gaat daarentegen naar buiten en bekent: "Ik vind geen schuld in Hem". Jezus is onschuldig!

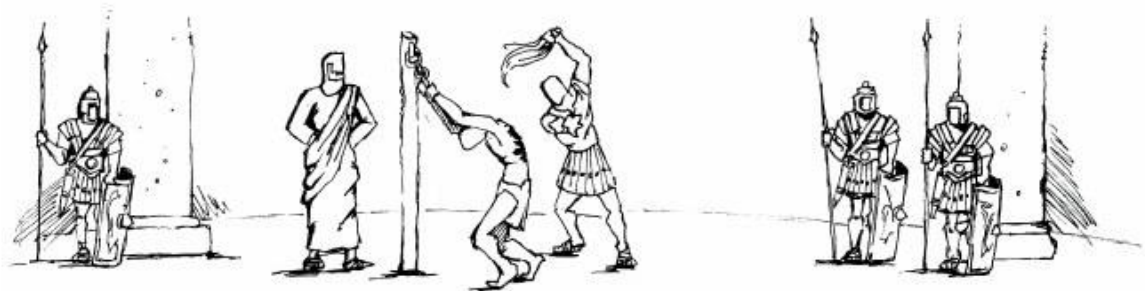
Maar Jezus werd wel beschuldigd van aanzetten tot rebellie tegen de keizer. Dat was heel tricky voor Pilatus. Maar ... toevallig was Herodes Antipas – heerser over Galilea – in Jeruzalem voor het paasfeest. Pilatus stuurde Jezus – die immers uit Galilea kwam – naar deze Herodes. Laat die het proces tegen Jezus maar voeren en de verantwoordelijkheid dragen. Jezus zegt niets tegen deze Herodes, die alleen hoopte op een wonderteken, en Jezus vervolgens hoont en bespot:

Lukas 23:10-11 En de overpriesters en de schriftgeleerden stonden Hem heftig te beschuldigen. En toen Herodes, samen met zijn soldaten, Hem gehoord en bespot had, deed hij Hem een sierlijk gewaad om en stuurde Hem terug naar Pilatus.

De spanning in Jeruzalem is inmiddels opgelopen. Pilatus zoekt naar een manier om Jezus vrij te laten en komt met een slap compromis: Jezus zal worden geselsd en dan worden vrijgelaten.

Lukas 23:14-17 Ik heb in deze Mens niets gevonden dat Hem schuldig maakt aan die dingen waarvan u Hem beschuldigt. Ja, ook Herodes niet, want ik heb u naar hem toe gestuurd en zie, er is door Hem niets gedaan wat de dood verdient. Ik zal Hem dan straffen en loslaten. Hij was immers verplicht op het feest voor hen iemand los te laten.

Johannes 19:1 Toen nam Pilatus dan Jezus en geselde Hem.

Om te worden geselsd moest je eerst schuldig worden verklaard. Dat was Jezus niet, dus de geseling was volstrekt illegaal! Het was een vreselijke straf waarbij een zweep met scherpe stukjes bot en metaal eraan het vel van je rug zo ernstig verwondde, dat dit vaak leidde tot bewusteloosheid en soms tot de dood.

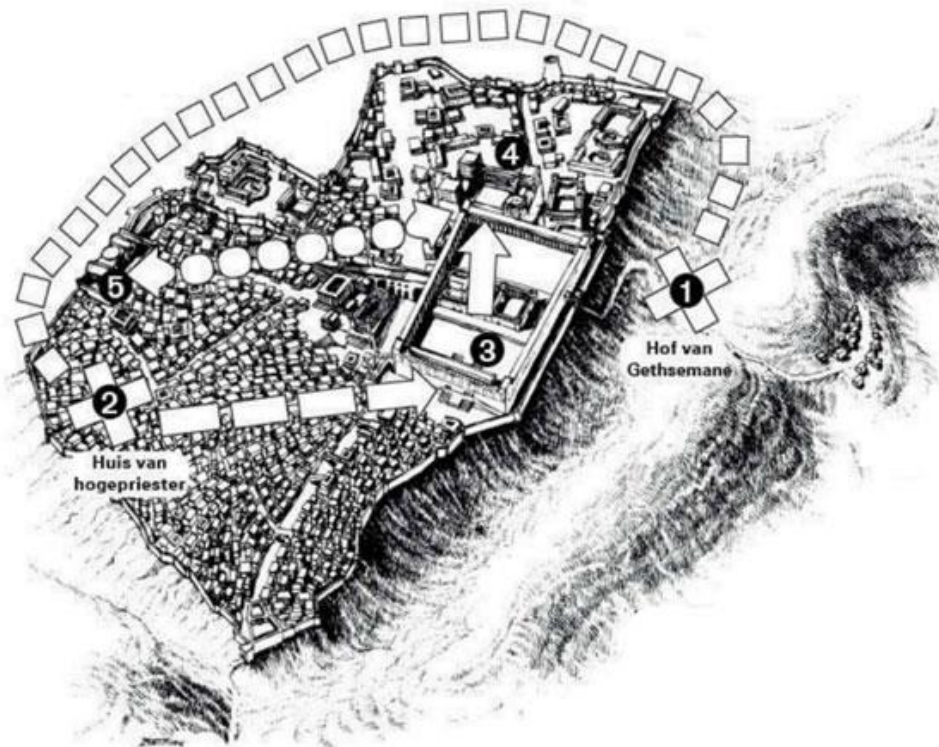
De vernedering van Jezus gaat verder en verder. Jezus werd ook nog door de Romeinse soldaten in elkaar geslagen, en Jezus' hoofd werd doorboord met een kroon van scherpe dorens.

Johannes 19:2-3 En de soldaten vlochten een kroon van doornen en zetten die op Zijn hoofd, en zij deden Hem een purperen bovenkleed om, en zeiden: Gegroet, Koning van de Joden! En zij gaven Hem slagen in het gezicht.

Jesaja had dit 700 jaar eerder al geprofeteerd:

Jesaja 53:3 Hij was veracht, de onwaardigste onder de mensen, een Man van smarten, bekend met ziekte, en als iemand voor wie men het gezicht verbergt; Hij was veracht en wij hebben Hem niet geacht.

Voorwaar, onze ziekten heeft Hij op Zich genomen, ons leed heeft Hij gedragen. Wij hielden Hem echter voor een geplaagde, door God geslagen en verdrukt. Maar Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden verbrijzeld. De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is er voor ons genezing gekomen.

(1)(2) Woensdagnacht laat: Jezus in de Hof van Gethsémané gearresteerd en naar het huis van de hogepriester gebracht. Men neemt aan dat zij buitenom de noordelijke muur zijn gegaan om tempelgangers te mijden.

(2)(3) Donderdag zonsopgang: Na midden in de nacht voor Annas, hogepriester Kajafas en het Sanhedrin verschenen te zijn wordt Jezus naar de tempel gebracht voor een snelle rechtszitting van het Sanhedrin om de beschuldigingen te formaliseren.

(3)(4) Donderdagmorgen vroeg: Jezus naar de Romeinse burcht gebracht om voor Pontius Pilatus te verschijnen.

(4)(5)(4) Donderdagochtend: Pilatus stuurt Jezus naar Herodes, die Hem naar Pilatus terugstuurt.

Dan brengt Pilatus Jezus weer voor het volk. De man die dagelijks hun zieken genas en hen leerde als gezaghebbende, staat nu onschuldig voor hen, en wat zeggen ze?

Johannes 19:4-6 Pilatus dan kwam weer naar buiten en zei tegen hen: Zie, ik breng Hem tot u naar buiten, opdat u weet dat ik geen schuld in Hem vind. Jezus dan kwam naar buiten met de doornenkroon op en het purperen bovenkleed aan. En Pilatus zei tegen hen: Zie, de Mens! Toen dan de overpriesters en de dienaars Hem zagen, schreeuwden zij: Kruisig Hem, Kruisig Hem! Pilatus zei tegen hen: Neemt u Hem en kruisig Hem, want ik vind in Hem geen schuld.

Kruisig hem, want ik vind geen schuld in Hem. Je verstand staat stil bij deze logica. Maar zo moest het gebeuren om Gods gerechtigheid te vervullen, om de prijs te betalen voor onze schuld.

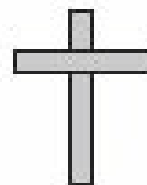
13.2 De kruisiging

Voor de kruisdood als straf werd soms een boom gebruikt, of een enkele paal, of twee gekruiste palen als X. Het meest werden echter twee balken in de vorm van een T gebruikt.

De **†**-vorm werd gereserveerd voor ernstige criminelen.

Bovenaan het kruis spijkerde men dan een bord met de misdaad van de betrokkene erop vermeld. Aan dit type kruis werd Jezus gekruisigd. Het slachtoffer werd meestal naakt uitgerekt. De handen en voeten werden op hun plaats gehouden door spijkers die door de polsen en de enkels werden geslagen. Het is een hels lijden van uren tot dagen, totdat de gekruisigde van uitputting stikt, of hart en longen het eerder opgeven. De kruisiging als straf is waarschijnlijk in de vierde eeuw voor Christus door de Perzen geïntroduceerd, maar werd vooral onder de Romeinen populair in de tweede eeuw voor Christus tot 313 na Christus toen keizer Constantijn de Grote de kruisdood afschafte uit eerbied voor Jezus.

Lang voor de "uitvinding" van de kruisdood stond al in de Bijbel geschreven:

Deuteronomium 21:23 Een gehangene is namelijk door God vervloekt.

Waarom? Hier werd al vooruitgekeken naar de vloek die Jezus voor ons zou dragen. En David schrijft ruim 1000 jaar voor Christus in Psalm 22, die veel van Jezus lijden profeteert, over de spijkers die Jezus aan het kruis door handen en voeten kreeg:

Psalm 22:16 Zij hebben mijn handen en mijn voeten doorboord.

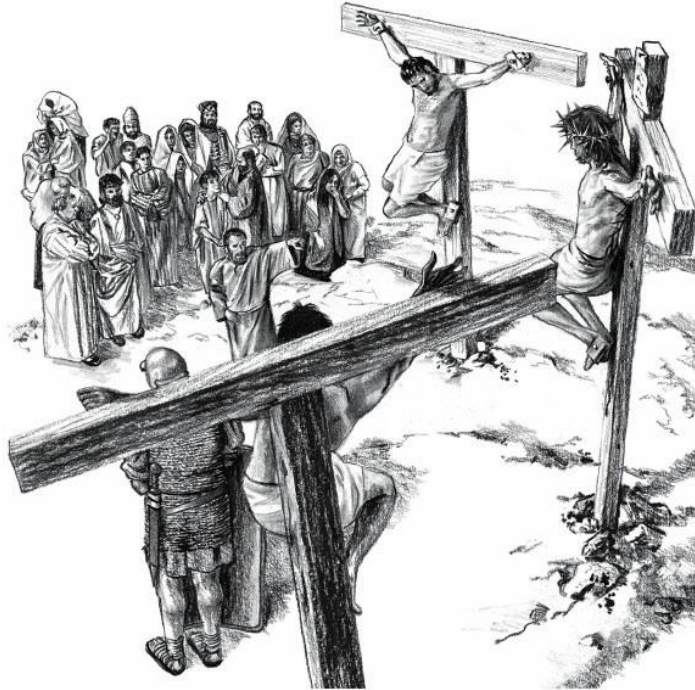
Jezus moest zelf de zware dwarsbalk van het kruis dragen van ongeveer 50 kg.

Johannes 19:17-22 En terwijl Hij Zijn kruis droeg, ging Hij op weg naar de plaats die Schedelplaats genoemd wordt en in het Hebreeuws Golgotha.

Daar kruisigden zij Hem en met Hem twee anderen, aan elke kant één, en Jezus in het midden.

En Pilatus schreef ook een opschrift en zette dat op het kruis; en er was geschreven: JEZUS DE NAZARENER, DE KONING VAN DE JODEN. Dit opschrift dan lazen velen van de Joden, want de plaats waar Jezus gekruisigd werd, was dicht bij de stad; en het was geschreven in het Hebreeuws, in het Grieks en in het Latijn.

De overpriesters van de Joden dan zeiden tegen Pilatus: Schrijf niet: De Koning van de Joden, maar dat Hij gezegd heeft: Ik ben de Koning van de Joden. Pilatus antwoordde: Wat ik geschreven heb, heb ik geschreven.

Die morgen werd Jezus aan het kruis geslagen tussen twee misdadigers. Zijn beschuldiging stond op een bordje bovenaan zijn kruis in drie talen. Grieks: INBI - Jèsous Nazóraios Basileus Joudaión. Latijn: INRI - Jesus Nazarenus Rex Judaeorum

Maar de Hebreeuwse versie stoorde de Joden, want daar stond:

Jeshua **H**anozri **W**umelech **H**ajehudim

De beginletters van elk woord vormden **JHWH** – de naam van God!

De Joden hadden God die hen kwam redden aan het kruis genageld.

Terwijl Jezus daar naakt leed, verdeelden de soldaten Zijn kleren onder elkaar.

Maar het onderkleed verlootten zij, omdat dat uit één stuk geweven was. Zonder het te weten vervulden zij daarmee Davids 1000 jaar oude profetie:

Psalm 22:18 Zij verdelen mijn kleding onder elkaar en werpen het lot om mijn gewaad.

De omstanders bespotten Jezus, zoals voorzeggd in diezelfde oude profetie in Psalm 22:

Lukas 23:35 En het volk stond toe te kijken. En met hen beschimpten ook hun leiders Hem. Zij zeiden: Anderen heeft Hij verlost, laat Hij nu Zichzelf verlossen als Hij de Christus is, de Uitverkorene van God.

Psalm 22:6-8 Maar ik ben een worm en geen man, een smaad van mensen en veracht door het volk. Allen die mij zien, bespotten mij; zij trekken de lippen op, zij schudden het hoofd en zeggen: Hij heeft zijn zaak aan de HEERE toevertrouwd - laat Die hem bevrijden! Laat Die hem redden, als Hij hem genegen is.

Van twaalf uur 's middags tot drie uur 's middags kwam er wereldwijd een vreemde totale duisternis, afgesloten met het sterven van Jezus, gepaard met een grote aardbeving.

Mattheus 27:45-46 En vanaf het zesde uur kwam er duisternis over heel de aarde, tot het negende uur toe. Ongeveer op het negende uur riep Jezus met een luide stem: Eli, Eli, lama sabachtani? Dat betekent: Mijn God, Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?

Daarna sterft Jezus. Het is dan het negende uur – in onze tijdrekening drie uur 's middags. Het was de tijd van het avondoffer, in de tempel werd het paaslam geslacht. De tempel was vol priesters. Ze waren allemaal opgeroepen om te helpen op het aanstaande Pesach-feest.

Jezus laatste woord was "Het is volbracht" – de schuld van de mensheid is vereffend, het is betaald! Het Griekse woord voor "volbracht" is *teleo* of *tetelestai*. Het woord werd gebruikt wanneer 1) een taak af is, 2) een schuld is betaald en 3) bij het selecteren van een volmaakt lam voor de offerdienst in de tempel, dat lam gevonden was!

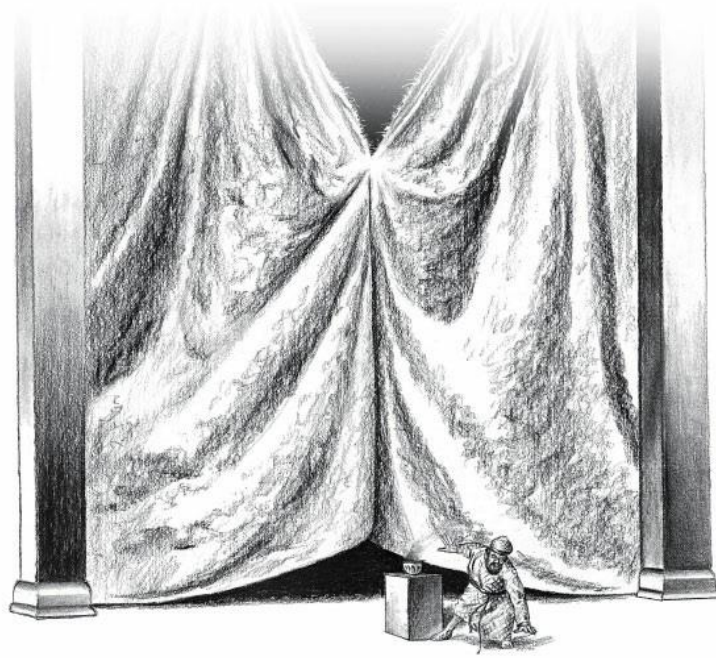
Johannes 19:30 Toen Jezus dan de zure wijn genomen had, zei Hij: Het is volbracht! En Hij boog het hoofd en gaf de geest.

Het Lam van God, Jezus Christus, had Zijn taak volbracht. **Onze schuld is betaald.** De weg naar God was weer vrij! De aarde beefde, de rotsen scheurden en het voorhangsel in de tempel scheurde van boven naar beneden open:

Mattheus 27:51 En zie, het voorhangsel van de tempel scheurde in tweeën, van boven tot beneden; de aarde beefde en de rotsen scheurden ...

Het voorhangsel was een enorm zwaar gordijn, zo'n 10 cm dik. Zelfs met spannen paarden was het niet door te scheuren. Het scheidde in de tempel het allerheiligste gedeelte af, waar de ark van Gods verbond stond. Alleen de hogepriester mocht daar éénmaal per jaar binnengaan op de grote verzoendag om het bloed van het offerdier op het deksel van de ark te sprenkelen. Voor ieder ander zou zelfs een blik achter dit voorhangsel de dood betekenen.

Maar nu scheurde het van boven naar beneden door Gods hand. Zo wordt aangegeven dat voor ieder die Jezus aanvaardt als Zijn Verlosser, **de weg tot God weer open is.**

De Romeinse hoofdman die Jezus kruisigde had het beter door dan de Joodse leiders:

Mattheus 27:54 En toen de hoofdman over honderd en zij die met hem Jezus bewaakten, de aardbeving zagen en de dingen die gebeurden, werden zij erg bevreesd en zeiden: Werkelijk, Dit was Gods Zoon!

Deze militair kende het verschil tussen een verslagen zucht en een overwinningskreet! "Echt waar, dit was Gods Zoon!"

Paul Maier – hoogleraar antieke geschiedenis – zegt over de duisternis en de aardbeving in zijn boek over Pontius Pilatus uit 1968:

"Dit verschijnsel was klaarblijkelijk waarneembaar in Rome, Athene en andere steden rond de Middellandse Zee. Volgens Tertullianus [...] was het een kosmische of wereldwijde gebeurtenis. Phlegon, een Grieks auteur uit Caria, die kort na het jaar 137 een chronologie schreef, berichtte dat in het vierde jaar van de tweehonderdtweede olympiade (A.D. 33) 'de grootste zonsverduistering' plaatsvond en 'dat het nacht werd op het zesde uur van de dag' [dat is twaalf uur 's middags], zodat er zelfs sterren aan de hemel verschenen. Er was een grote aardbeving in Bythinie en in Nicea stortten vele dingen in."

Zelfs in China werd deze ongewone zonsverduistering gezien en verklaard met: "De Man van de hemel sterft!" De zonden van alle mensen werden door één man gedragen.⁴

De Joden wilden niet dat de kruisiging te lang zou duren omdat hun Paasfeest eraan kwam. De lammeren waren geslacht. Ze vroegen daarom of de benen van de gekruisigden gebroken mochten worden. Dan konden zij zich niet meer opdrukken om adem te halen en zouden ze stikken. Van de twee misdadigers naast Jezus werden inderdaad de benen gebroken, maar niet van Jezus.

⁴ Uit het eerste en tweede "Boek van de late Han" – gelezen in het blad "WEET" van april 2021

Johannes schrijft hierover:

Johannes 19:31-37 Omdat de lichamen niet aan het kruis zouden blijven op de sabbat, omdat het de voorbereiding was (want de dag van die sabbat was een grote dag), vroegen de Joden dan aan Pilatus of hun benen gebroken en zij weggenomen mochten worden. De soldaten dan kwamen en braken wel de benen van de eerste en van de ander die met Hem gekruisigd was, maar toen zij bij Jezus kwamen en zagen dat Hij al gestorven was, braken zij Zijn benen niet. Maar een van de soldaten stak met een speer in Zijn zij en meteen kwam er bloed en water uit.

En die het gezien heeft, die getuigt ervan, en zijn getuigenis is waar, en hij weet dat hij de waarheid spreekt, opdat ook u gelooft. Want deze dingen zijn geschied, opdat het Schriftwoord vervuld wordt: Geen been van Hem zal gebroken worden. En verder zegt een ander Schriftwoord: Zij zullen zien op Hem Die zij doorstoken hebben.

13.3 Begrafenis en opstanding

Johannes 19:38-42 En daarna vroeg Jozef van Arimathea, die een discipel van Jezus was (maar in het geheim, uit vrees voor de Joden) aan Pilatus het lichaam van Jezus te mogen wegnemen; en Pilatus stond het toe. Hij dan ging en nam het lichaam van Jezus weg. En Nicodemus (die eerst 's nachts naar Jezus toe gekomen was) kwam ook en bracht een mengsel van mirre en aloë mee, ongeveer honderd pond. Zij namen dan het lichaam van Jezus en wikkelden het in linnen doeken, met de specerijen, zoals het de gewoonte van de Joden is bij het begraven. En er was bij de plaats waar Hij gekruisigd was, een hof en in de hof een nieuw graf, waarin nog nooit iemand gelegd was. Daar nu legden zij Jezus vanwege de voorbereiding van de Joden, omdat het graf dichtbij was.

Het was nu donderdag tegen de avond. De speciale hoog-sabbat van het Joodse Pesachfeest zou bij zonsondergang beginnen en doorlopen in de daaropvolgende vrijdag. Dan volgde de wekelijkse sabbat op zaterdag. De derde dag zou de zondag zijn, de eerste dag van de zeven weken tot Pinksteren. Jezus had gezegd dat Hij drie dagen en drie nachten in het graf zou zijn.

Mattheüs 12:40 Want gelijk Jona drie dagen en drie nachten in de buik van het zeemonster was, zo zal de Zoon des mensen in het hart der aarde zijn, drie dagen en drie nachten.

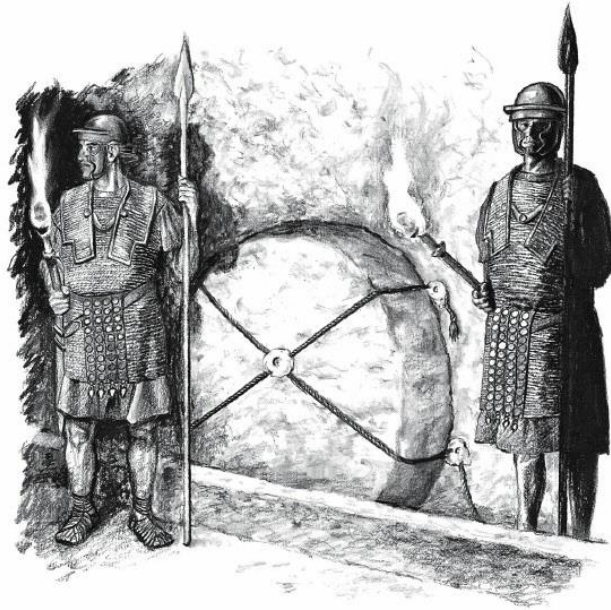
Markus 9:31 Want Hij gaf onderwijs aan Zijn discipelen en zei tegen hen: De Zoon des mensen zal overgeleverd worden in de handen van mensen en zij zullen Hem doden, en nadat Hij gedood is, zal Hij op de derde dag opstaan.

De discipelen leken dit nog niet te begrijpen, maar de overpriesters en de farizeeën hadden ze wel onthouden:

Mattheus 27:62-66 De volgende dag, dat is de dag na de voorbereiding, kwamen de overpriesters en de farizeeën bij Pilatus bijeen, en zeiden: Heer, wij herinneren ons dat deze verleider gezegd heeft toen Hij nog leefde: Na drie dagen zal Ik opgewekt worden. Geef dan bevel dat het graf tot de derde dag toe beveiligd wordt, opdat Zijn discipelen Hem 's nachts misschien niet komen stelen

en tegen het volk zeggen: Hij is opgewekt uit de doden. En dan zal de laatste dwaling erger zijn dan de eerste. Pilatus zei tegen hen: Hier hebt u een wacht; ga heen, beveilig het naar uw beste weten. Zij gingen erheen en beveiligden het graf met de wacht, nadat zij de steen verzegeld hadden.

Ze zullen eerst in het graf gekeken hebben of Jezus er nog lag. De grote ronde steen werd voor de opening gerold en verzegeld. Romeinse wachten betaalden een schending van hun wacht met hun leven. Jezus was dus veilig begraven... De nachten gingen voorbij: van donderdag op vrijdag, van vrijdag op zaterdag, en van zaterdag op zondag... en toen...

Toen gebeurde het! Jezus had het voorzegd.

Mattheüs 28:1-4 Laat na de sabbat, toen het licht begon te worden op de eerste dag van de week, kwamen Maria Magdalena en de andere Maria om naar het graf te kijken. En zie, er vond een grote aardbeving plaats, want een engel van de Heere, die uit de hemel neerdaalde, ging erheen, rolde de steen van de opening weg en ging erop zitten. Zijn gedaante was als een bliksem en zijn kleding wit als sneeuw. De bewakers beefden van angst voor hem en werden als doden.

Deze geharde soldaten vielen van angst flauw! Dat kon hen hun leven kosten. Het gehele rijk van het kwaad moet in chaos hebben verkeerd. Wat een schok! Wie had dat voor mogelijk gehouden, dat het graf weer leeg kon zijn! Jezus was kennelijk weer tot leven gekomen. Maar dat kon toch niet!

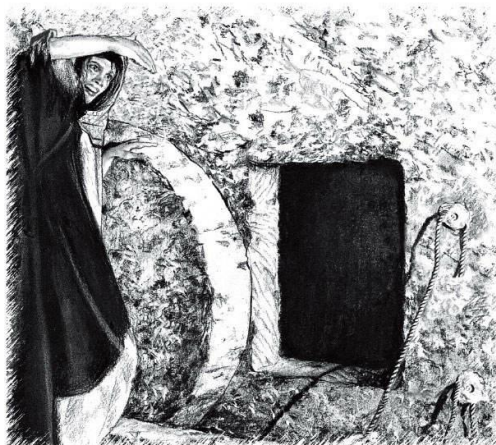
Wat een heftige tijd. Zonsverduistering midden op de dag, aardbevingen, een bloedrode maan bij Jezus' sterven en weer een aardbeving bij Jezus' opstanding.

Het zijn vrouwen die als eerste merken dat Jezus is opgewekt uit de dood!

Mattheus 28:5-6 Maar de engel antwoordde en zei tegen de vrouwen: U hoeft niet bevreesd te zijn, want ik weet dat u Jezus zoekt, Die gekruisigd was. Hij is hier niet, want Hij is opgewekt, zoals Hij gezegd heeft. Kom, zie de plaats waar de Heere gelegen heeft.

De opstanding van Jezus uit de dood is het waarmerk van het hele evangelie, de goddelijke handtekening dat Hij de beloofde Verlosser was, God Zelf!

Mattheus 28:8-10 En zij gingen haastig van het graf weg, met vrees en grote blijdschap, en zij snelden weg om het Zijn discipelen te berichten. Toen zij weggingen om het aan Zijn discipelen bekend te maken, zie, Jezus kwam hun tegemoet en zei: Wees gegroet! Zij gingen naar Hem toe, grepen Zijn voeten en aanbaden Hem. Toen zei Jezus tegen hen: Wees niet bevreesd; ga heen, bericht Mijn broeders dat zij naar Galilea moeten gaan, en daar zullen zij Mij zien.

In de geschiedenis is vele malen geprobeerd de opstanding te ontkrachten. Maar het bewijs van de opstanding is onomstotelijk!⁵

Hoe ging het verder met de Romeinse wacht?

Mattheus 28:11-15 Terwijl zij (de vrouwen) onderweg waren, zie, enigen van de wacht kwamen in de stad en berichtten de overpriesters alles wat er gebeurd was. En zij kwamen bijeen met de oudsten, en zij kwamen gezamenlijk tot het besluit om de soldaten veel geld te geven, en zij zeiden: Zeg: Zijn discipelen zijn 's nachts gekomen en hebben Hem gestolen, terwijl wij sliepen. En als de stadhouder hiervan hoort, zullen wij hem overtuigen en maken dat u zonder zorgen bent. Toen zij het geld in ontvangst genomen hadden, deden zij zoals hun was voorgehouden. En dit woord is verbreid onder de Joden tot op de huidige dag.

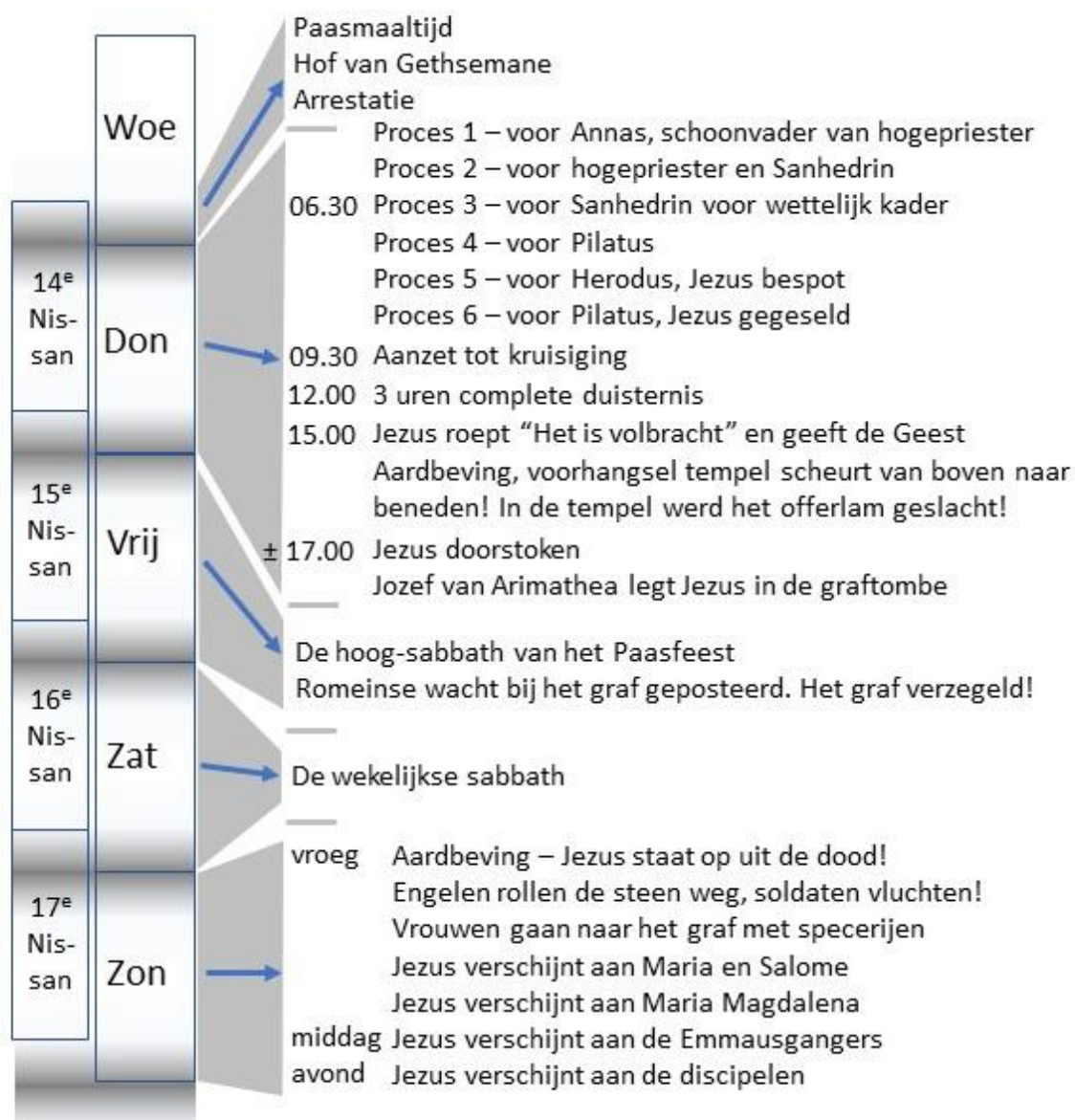
Satan – de vader van de leugen – was verslagen. Jezus – de Gezalfde – had satans kop vermorzeld zoals God dat in het paradijs had beloofd. Jezus was opgestaan uit de dood als voorbode voor ieder die op Hem zou vertrouwen als Verlosser.

Jezus had het gezegd:

Johannes 6:37-40 Alles wat de Vader Mij geeft, zal tot Mij komen; en wie tot Mij komt, zal Ik beslist niet uitwerpen. Want Ik ben uit de hemel neergedaald, niet opdat Ik Mijn wil zou doen, maar de wil van Hem Die Mij gezonden heeft. En dit is de wil van de Vader, Die Mij gezonden heeft, dat Ik van alles wat Hij Mij gegeven heeft, niets verloren laat gaan, maar het doe opstaan op de laatste dag. En dit is de wil van Hem Die Mij gezonden heeft, dat ieder die de Zoon ziet en in Hem gelooft, eeuwig leven heeft, en Ik zal hem doen opstaan op de laatste dag.

⁵ Zie het boek "Bewijs genoeg" van Lee Strobel

De uren die de geschiedenis veranderden

Verwerking

Vragen

1. Bij het verhoor van Jezus waren er alleen valse getuigen (Mark. 14:55), Jezus is schuldig verklaard op grond van Zijn éigen getuigenis (Mark. 14:62).
 - a. Wat was Jezus eigen getuigenis?
 - b. Wat zegt dit over Jezus en Zijn sterven?
 - c. Pilatus zei (in wanhoop): "Wat is waarheid?"
Kun jij op die vraag een antwoord geven?
2. De achtergrond van de volgende vragen is o.a. Psalm 22 en 69 en Jesaja 53.
 - a. Over welke gebeurtenissen rond de kruisiging is in het O.T. geprofeteerd?
 - b. Wat zegt dat volgens jou over de Bijbel?
3. "Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld" zei Jezus tegen Pilatus.
Wat is dan het Koninkrijk van God?
4. Het is volbracht! (zie boek blz. 279)
 - a. Welk woord wordt hier gebruikt?
 - b. Welke drie betekenissen heeft dit?
 - c. Welke betekenis spreekt jou het meeste aan?
5. Jezus sterft na drie uren duisternis van 12.00 uur 's middags tot 15.00 uur 's middags. Om die tijd werd in de tempel het paaslam geslacht. Als Jezus sterft is er een zware aardbeving en het voorhangsel scheurt.
 - a. Wat is de betekenis van deze gebeurtenissen?
 - b. Wat hebben ze ons te zeggen?
6. In dit hoofdstuk wordt benadrukt dat het voor het Evangelie essentieel is dat Jezus uit de dood is opgestaan.
Hoe kijk jij hier tegenaan?

Aantekeningen

Avond 12 – Q & A

Er is vanavond een Q&A.

Je mag vanavond je vragen stellen. Deze vragen hoeven niet perse over de cursus te gaan. Je mag vragen stellen over de bijbel, over geloven, huwelijk, maakt niet uit welk onderwerp.

Stel vanavond de vragen die in je naar boven komen tijdens je zoektocht.

We adviseren je om in deze week na te denken en alvast je vragen op deze pagina te schrijven!

Avond 13 – Uitleg door “De Vreemdeling” (Hoofdstuk 14)

We bekijken eerst het laatste deel van de gelijknamige film “De Vreemdeling op de weg naar Emmaüs”.

14.1 De Vreemdeling

Lukas 24:13-17 En zie, twee van hen gingen op diezelfde dag naar een dorp dat zestig stadiën van Jeruzalem verwijderd was en waarvan de naam Emmaüs was. En zij spraken met elkaar over al deze dingen die gebeurd waren. En het gebeurde, terwijl zij met elkaar spraken en van gedachten wisselden, dat Jezus Zelf bij hen kwam en met hen meeliep. Maar hun ogen werden gesloten gehouden, zodat zij Hem niet herkenden.

Twee volgelingen van Jezus – niet de 12 discipelen - waren verward door de gebeurtenissen. Eerst was hun held Jezus gekruisigd en hun hoop de grond ingeboord, maar deze zondag hoorden ze dat Hij zou zijn opgestaan uit de dood. Ze snapten er weinig van en wisten niet wat ze ervan moesten denken. Jezus zei:

Lukas 24:25-27 O onverstandigen en tragen van hart! Dat u niet gelooft al wat de profeten gesproken hebben! Moest de Christus dit niet lijden en zo in Zijn heerlijkheid ingaan? En Hij begon bij Mozes en al de profeten en legde hun uit wat in al de Schriften over Hem geschreven was.

Feitelijk legde Jezus het hele Oude Testament uit, zodat ze snapten dat DE MESSIAS moest lijden, sterven en weer levend worden. In deze cursus hebben we ook op hoofdlijnen de Bijbel geopend. Deze “Emmaüsgangers” herkennen aan het eind Jezus ...

Lukas 24:32-33 En zij zeiden tegen elkaar: Was ons hart niet brandend in ons, toen Hij onderweg tot ons sprak en voor ons de Schriften opende? En op datzelfde moment stonden zij op en keerden terug naar Jeruzalem.

In Jeruzalem vinden zij de elf discipelen en ze vertellen wat er is gebeurd. En dan staat Jezus opeens bij hen en vertelt nog eens dat alles moest vervuld worden wat in het Oude Testament over Hem was geschreven.

Lukas 24:45-48 Toen opende Hij hun verstand zodat zij de Schriften begrepen. En Hij zei tegen hen: Zo staat er geschreven en zo moest de Christus lijden en uit de doden opstaan op de derde dag. En in Zijn naam moet onder alle volken bekering en vergeving van zonden gepredikt worden, te beginnen bij Jeruzalem. En u bent van deze dingen getuigen.

Jezus zei **dat Zijn dood, Zijn begrafenis en opstanding moesten gebeuren** om de Schrift te vervullen. En Hij zei verder dat dit zulk goed nieuws was dat het overal verteld moest worden, te beginnen in Jeruzalem.

Laten we nog eens recapituleren wat er in het Oude Testament staat over Jezus. Waarom is Jezus eigenlijk naar de aarde gekomen? En waarom moest Hij nu eigenlijk lijden en sterven als Hij toch allang van plan was om weer levend te worden? Waar ging dat toch allemaal over, die *dood, begrafenis en opstanding*?

14.2 Van Adam tot Noach

Voor het antwoord op de vraag waarom Jezus moest sterven gaan we terug in de tijd. En we beginnen helemaal bij het begin.

Adam En Eva

God had de mens niet als een robot gemaakt, maar als vriend met een eigen wil, zodat hij door de gehoorzame keuzes die hij maakte God zou eren, zoals een gehoorzame zoon zijn vader eert. Maar Adam en Eva negeerden moedwillig Gods instructies, luisterden naar satan (als slang) die voorgaf *beter dan God* te weten wat goed voor hen was. De mens was VERLOREN. De mens voegde zich bij satans opstandige gelederen en werd zo een VIJAND van God. Maar die keus had wel gevolgen. Als je een wet overtreedt krijg je ook met de consequenties daarvan te maken.

God deed Zijn mantel van vriendschap uit en trok de robe van een rechter aan. Als rechter van de mens bevond God de mens SCHULDIG aan een misdaad: het overtreden van Zijn wet, het zondigen tegen een heilig God. In feite schreef God een vonnis uit, een *schuldbewijs*. De mens was nu een SCHULDENAAR die een prijs moest betalen. De straf voor de zonde was de dood. De relatie tussen de mens en God was over, was DOOD. Ieder mens moest nu lichamelijk STERVEN. Na de lichamelijke dood zou er nog een TWEEDE DOOD komen. De mens zou voor eeuwig van God en Zijn liefdeblijken *gescheiden* zijn. Hij zou in de poel van vuur geworpen worden, de plaats die voor satan en zijn demonen was bereid.

De mens stond voor die eeuwenoude vraag: **Hoe komen we van onze zonde en alle gevolgen ervan af en kunnen we een gerechtigheid krijgen die gelijk is aan Gods gerechtigheid, zodat we weer in Zijn tegenwoordigheid geaccepteerd kunnen worden?**

Onze Wanhopige Pogingen tegenover Gods Oplossing

Weet u nog hoe Adam en Eva hun zonde probeerden te verbergen door zich in vijgenbladeren te hullen? We hebben gezien dat God hun pogingen weliswaar afwees, maar hen niet in de steek liet. In plaats daarvan geldt:

2 Samuël 14:14 God neemt het leven echter niet weg, maar denkt plannen uit zodat de verstotene niet van Hem verstoten blijft.

God gebruikte deze dingen om Adam en Eva, maar ook ons, universele principes te leren die voor alle mensen gelden. Als eerste zorgde God voor bedekking van hun naaktheid en doodde daarvoor Zelf als eerste dieren en maakte kleding van de huiden.

Genesis 3:21 En de HEERE God maakte voor Adam en voor zijn vrouw kleren van huiden en kleetde hen daarmee.

Zoals een dier moest sterven om Adam en Eva acceptabele kleding te bezorgen, zo moest Jezus sterven om ons acceptabel te maken in de tegenwoordigheid van God.

Offers in het Oude Testament

Weet u nog dat de kinderen van Adam en Eva God een offer brachten? Waarom deden zij dat?

Er was een *innerlijk* aspect, iets wat de mens in hun hart moest verwerken, een keus die ieder voor zich moest maken. En er was een *uiterlijk* aspect, een zichtbaar hulpmiddel om te helpen begrijpen wat ervoor nodig was om zonde weg te doen.

Kaïn

Innerlijk: Kaïn geloofde God niet. Hij had zo zijn eigen ideeën over het wegdoen van zonde en het met de HEERE in het reine komen. Zo is ook onze wereld vol mensen die allemaal hun eigen ideeën over God hebben en over de manier om Hem te behagen. Het is mode geworden om een op de eigen persoon toegesneden theorie te hebben. Een pasklaar gemaakte god is de grote mode. Kaïn zou zich helemaal thuis hebben gevoeld in onze maatschappij.

Uiterlijk: Uitgaande van zijn manier van denken deed Kaïn wat hij wilde. Hij bracht een offer dat geen illustratie was van Gods manier om met het zondeprobleem af te rekenen. Graan en groenten vergieten geen bloed.

Hebreeën 9:22 Zonder het vergieten van bloed vindt er geen vergeving plaats.

Abel

God accepteerde Abels offer wel.

Innerlijk: Abel vertrouwde de HEERE voor zijn redding. En dat was wat God wilde. En God wil nog steeds dat mensen Hem vertrouwen. De pagina's van de Bijbel vertellen ons keer op keer dat we de HEERE Jezus Christus als onze Verlosser moeten vertrouwen.

Uiterlijk: God accepteerde het offer van Abel omdat dit illustreerde wat Jezus aan het kruis zou doen. Het beeldde **plaatsvervanging** uit. Zoals een onschuldig dier in Abels plaats stierf, zo is Jezus, Die geen zonde heeft gedaan, in onze plaats voor onze zonden gestorven. Het beeldde **verzoening** uit. Zoals een dier zijn bloed vergoot om Abel een bedekking voor zijn zonde te bieden, offerde Jezus Zichzelf als het ultieme bloedige offer om ons vergeving van zonden te schenken. Alleen door Jezus' lichamelijke dood aan het kruis zijn we nu **verzoend**. We kunnen weer vrienden zijn. De verbroken relatie is hersteld.

Noach

In de dagen van Noach negeerden de mensen wat God had gezegd. Zij kwamen om in hun dwaasheid. God zei hiermee: zoals de mensen in de tijd van Noach werden geoordeeld om hun zonden, zo zal God alle mensen oordelen, wat en hoe zij ook denken. God laat ons Hem negeren en zelfs Zijn weg ter ontkoming afwijzen, maar slechts voor een tijd. Uiteindelijk kunnen we niet om de onontkoombare conclusie heen, dat we onze zondeschuld met onze eeuwige dood zullen moeten betalen.

Zoals Noach en zijn gezin veilig in de ark werden bewaard, zo is ook Jezus Christus de enige weg naar het eeuwige leven. Zoals er alleen veiligheid in de ark te vinden was, is er alleen in Jezus veiligheid te vinden tegen het eeuwige oordeel.

*Johannes 14:6 Jezus zei tegen hem: Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven.
Niemand komt tot de Vader dan door Mij.*

Er is slechts één weg tot God. Wie die weg negeert of afwijst treft hetzelfde lot als degenen die Noachs waarschuwingen over de komende zondvloed in de wind sloegen: de eeuwige dood met alles wat dat met zich meebrengt.

Babel

In Babel namen de mensen het heft weer in eigen handen. Zij zouden een toren bouwen met de top in de hemel. We willen zelf als God zijn, net als in het paradijs. Religie als *pogingen van de mens om God te bereiken*. In Babel sloofde de mens zich uit met stenen en teer. Zo is "religie" een harde meester die een voortdurende worsteling eist. Zij eist steeds meer moeite om God, goden, geesten of idolen tevreden te stellen. Totaal anders dan religie zegt de Bijbel dat **de enige ware weg tot God** door God Zelf is aangeboden, toen God in Zijn genade in de Persoon van Jezus Christus *naar de mens kwam*. Alles wat er nodig was om de verbroken relatie te herstellen is door Jezus aan het kruis volbracht.

14.3 Van Abraham tot de Wet

God vroeg Abraham om zijn zoon te offeren... Izak moest op Gods bevel sterven. En in werkelijkheid verdiende hij dat ook, want hij was een zondaar. Wat God hiermee wilde zeggen was: Zoals Izak hulpeloos was en zichzelf niet kon redden, zo zijn wij allemaal gebonden door de zonde en niet in staat om onszelf te redden voor de gevolgen ervan. Abraham vertrouwde God en geloofde dat God Izak weer uit de dood zou terugbrengen. God had Zijn plan inderdaad al lang klaar en zorgde voor een *plaatsvervangend* offer voor Izak. Zoals de ram in Izaks plaats was gestorven, *zo is Jezus in onze plaats gestorven*. Wij hadden moeten sterven en voor onze zonden gestraft moeten worden, maar Jezus stierf en nam onze straf aan het kruis op Zich. Hij is *onze* plaatsvervanger. De Bijbel zegt dat God het geloof van Abraham honoreerde.

Romeinen 4:3 En Abraham geloofde God, en het is hem tot gerechtigheid gerekend.

God kon dat voor Abraham doen omdat Hij vooruitkeek naar wat Jezus aan het kruis zou doen. Door de gehele geschiedenis heen droeg ieder mens een *schuldbewijs* met zich mee, een geweldige zondeschuld die iedereen moet terugbetalen. En de enige manier waarop deze schuld kon worden terugbetaald is door iemands eeuwige dood. Toen kwam Jezus volgens Gods plan. Zijn dood heeft de zondeschuld van de mens volledig betaald - voor het verleden, het heden en de toekomst. Daarom riep Jezus uit: "Het is volbracht." *De schuld is betaald!*

Maar de betaling door Jezus treedt pas in werking als iemand het gelooft, Jezus aanvaardt. De Bijbel zegt dat God gerechtigheid toerekent...

Romeinen 4:24 ...aan ons namelijk die geloven in Hem Die Jezus, onze Heere, uit de doden opgewekt heeft.

Het woord *geloven*, zoals het in de Bijbel wordt gebruikt, heeft een vollere betekenis dan die wij er soms aan geven. *Geloof* is *vertrouwen*. Geloof is gebaseerd op feiten (bijv.: Jezus is in onze plaats voor onze zonden gestorven). Geloof is niet gebaseerd op een gevoel *vergeven te zijn*. **Ik** geloof dat Jezus **mijn** zondeschuld heeft betaald. Dit behoort voor ons **feitelijk** heel goed nieuws te zijn.

De Bijbel zegt:

Romeinen 15:4 Want alles wat eertijds geschreven is, is tot onze onderwijzing eerder geschreven, opdat wij in de weg van volharding en vertroosting door de Schriften de hoop zouden behouden.

De BELOOFDE VERLOSSER is gekomen in Jezus Christus.

Het Pascha

Toen Israël veel later bevrijd werd uit Egypte, de exodus, was de laatste plaag de dood van de eerstgeborene. Maar God had gezegd dat als de Israëlieten Zijn woorden opvolgden, hun deze tragedie bespaard zou blijven. De Israëlieten moesten een lam offeren. De Bijbel vertelt dat Jezus óns Lam is. Hij werd geboren in een stal, Zijn eerste bezoekers waren de herders van Bethlehem, die voor de (offer) lammeren in de tempel van Jeruzalem zorgden en erop toezagen dat dezen niets mankeerden. Johannes de Doper zei hierover later van Jezus:

Johannes 1:29 Zie het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt!

Jezus en het Paaslam hebben opmerkelijke overeenkomsten.

- het Paaslam mocht *geen gebreken* hebben. Jezus was *zonder zonde*.
- Het moest een *mannelijk* lam zijn. Jezus was een *man*.
- Het Paaslam stierf *in plaats van* de eerstgeborene. Jezus stierf *in onze plaats*.

Het bloed van het Paaslam op de deurposten van het huis beveiligde allen in dat huis, zo beveiligt alleen het geloof in wat Jezus aan het kruis gedaan heeft ons tegen de eeuwige dood. Zo heeft God voor een manier gezorgd om Zijn oordeel aan ons *voorbij te laten gaan*, en daarmee kwam heel het door ons verdiende oordeel op Jezus neer.

God had de Israëlieten expliciet opgedragen om bij het eten van het Paaslam geen botten te breken. Dat deed Hij omdat het lam een *beeld* was, een voorafschaduw van Jezus. De beenderen van Jezus werden ook niet gebroken. Jezus was gekruisigd op de dag dat het Paaslam stierf op het moment dat in de tempel het lam van het avondoffer werd geofferd. In de Bijbel staat:

1 Korinthe 5:7 Want ook ons Paaslam is voor ons geslacht: Christus.

De Wet

De Tien Geboden. De Israëlieten dachten dat het gemakkelijk zou zijn om zich eraan te houden. En tegenwoordig geloven veel mensen dat je God kunt behagen door je aan de tien leefregels te houden. Maar daarmee houd je jezelf voor de gek. God verwacht volmaakte gehoorzaamheid.

Jakobus 2:10 Want wie de hele wet in acht neemt, maar op één punt struikelt, die is schuldig geworden aan alle geboden.

De verbroken relatie met God wordt niet hersteld als iemand probeert zich aan de Tien Geboden te houden. Gods wet heeft twee kanten. We hebben iets wat we niet willen - **zonde**; en we hebben iets nodig wat we niet hebben - **gerechtigheid**. De Tien Geboden kunnen ons geen gerechtigheid bieden die gelijk is aan Gods gerechtigheid. Jezus heeft de mensheid onthuld dat er een soort gerechtigheid is die niets met de wet te maken heeft, een niveau van goedheid dat rechtstreeks van God Zelf komt. De Bijbel zegt dat het enige wat we hoeven te doen om dit soort gerechtigheid te ontvangen is te *geloven*. Zo eenvoudig is het.

Romeinen 3:25 ... heeft God Hem openlijk aangewezen als middel tot verzoening, door het geloof in Zijn bloed. Dit was om Zijn gerechtigheid te bewijzen vanwege het voorbij laten gaan van de zonden die eertijds hadden plaatsgevonden onder de verdraagzaamheid van God.

Gods rechtvaardige natuur was tevredengesteld door de dood van Jezus, een betaling voor de zonde met de dood. God had de eerder begane zonden ongestraft gelaten, omdat Hij wist dat Jezus op een goede dag voor alle zonden - van het verleden, het heden en de toekomst - zou sterven en de doodstraf volledig zou betalen.

Het woord **gerechtvaardigd** was een juridische term die in de tijd van Jezus in de rechtbanken werd gebruikt. De mens was SCHULDIG bevonden aan het zondigen tegen een heilig God. Het vonnis luidde: de dood - de eeuwige dood. Maar toen stond God van Zijn rechterstoel op, deed het rechterlijke gewaad uit en trok de mantel van vriendschap weer aan. God verliet de verheven hoogten van de hemel en kwam als de God/mens Jezus naar beneden om samen met ons in het beklagdenbankje plaats te nemen. Hij had slechts één doel voor ogen: onze doodstraf op Zich nemen en voor ons betalen. En dat gebeurde door - in Zijn liefde voor ons - ZichZelf te offeren als Jezus Christus. En als God nu als rechter zitting houdt en naar de gezichten van alle mensen kijkt en iemand ziet die met de gerechtigheid van Christus is bekleed, jij bijvoorbeeld, kan Hij eerlijk en terecht zeggen: *"In Mijn hemelse rechtbank is die man, die vrouw voor Mij volmaakt."* Dan gaat de hamer in de hand van de Almachtige hemelse Rechter omhoog en verklaart Hij je met één klap: *"Rechtvaardig!"*

Romeinen 5:1 Wij dan, gerechtvaardigd uit het geloof, hebben vrede bij God door onze Heere Jezus Christus.

De Tien Geboden kunnen niemand rechtvaardig maken. Ze zijn wel net een leraar die ons bij de hand neemt en ons erop wijst dat we een Verlosser nodig hebben.

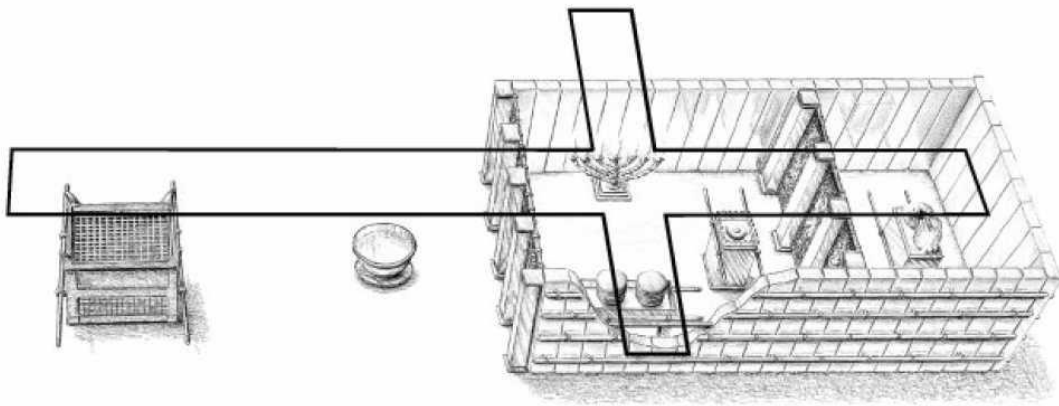
Romeinen 5:8 God echter bevestigt Zijn liefde voor ons daarin dat Christus voor ons gestorven is toen wij nog zondaars waren.

14.4 Van de Tabernakel tot de Koperen Slang

De **tabernakel**, die Israël in de woestijn naar Gods ontwerp maakte, was een met zorg voorbereid en uitgewerkt visueel hulpmiddel om te begrijpen wat God ging doen om onze kapotte relatie met Hem te herstellen. God was temidden van de Israëlieten met een wolkkolom overdag en een vuurkolom 's nachts? Die *kolom* stond boven de ark van het verbond in het heilige der heiligen van de tabernakel. Er was een gordijn rondom de **voorhof** met slechts één ingang, want er is maar één weg tot God. Jezus heeft gezegd;

Johannes 14:6 Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij.

Het eerste voorwerp dat je na binnenkomst ziet is het koperen **brandofferaltaar**, want de enige manier om tot een juiste relatie met God te komen is een bloedig offer. Dat geldt ook voor ons. De enige manier om tot een juiste relatie met God te komen is door Jezus, die in onze plaats Zijn leven heeft opgeofferd. Een vergelijking van deze twee plaatsen van de dood - het brandofferaltaar en het kruis - toont ons al dat Jezus het aanschouwelijke beeld dat we in de tabernakeloffers zien volledig heeft vervuld.

Het brandoffer was ...

- van het vee (runderen en kleinvee)
- een mannetje
- zonder enig gebrek
- om voor zich welgevallen te vinden
- om verzoening voor hem te bewerken
- een bloedoffer (Leviticus 1:2-5)

Jezus' stierf aan het kruis:

- het Lam van God
- een man
- zonder zonde
- in onze plaats
- tot vergeving van zonden door geloof
- het bloedige offer voor ons

Een **kandelaar** van zuiver goud verlichtte het heilige. Jezus brengt mensen uit de duisternis van de zonde in het licht van het eeuwige leven. Hij zei:

Johannes 8:12 Ik ben het Licht der wereld; wie Mij volgt, zal beslist niet in de duisternis wandelen, maar zal het licht van het leven hebben.

Er was ook een tafel met **twaalf broden** als beeld van Jezus, die heeft gezegd:

Johannes 6:35 Ik ben het Brood des levens; wie tot Mij komt, zal beslist geen honger hebben, en wie in Mij gelooft, zal nooit meer dorst hebben.

Johannes 6:47-48 Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie in Mij gelooft, heeft eeuwig leven. Ik ben het Brood des levens.

God zei Mozes om een dik gordijn tussen het heilige en het heilige der heiligen op te hangen, het **voorhangsel**. De zondige mens mocht niet in de heilige tegenwoordigheid van God komen. Vanwege onze zonden kunnen we niet in Gods tegenwoordigheid komen. We zijn van God en Zijn liefde **VERVREEMD**.

Toen Jezus aan het kruis stierf, scheurde het voorhangsel van boven naar beneden om te illustreren dat, als we ons vertrouwen op Jezus stellen, onze zonden zijn vergeven en we vrijmoedig in Gods tegenwoordigheid mogen komen. Dan is de relatie weer hersteld. We worden weer simpelweg als kind geaccepteerd/aangenomen/geadopteerd.

Galaten 4:6-7 Nu, omdat u kinderen bent, heeft God de Geest van Zijn Zoon uitgezonden in uw harten, Die roept: Abba [papa], Vader! Dus nu bent u geen slaaf [van de zonde en van satan] meer, maar een zoon; en als u een zoon bent, dan bent u ook erfgenaam van God door Christus.

Het **verzoendeksel** was dat speciale deksel op de ark van het verbond die in het heilige der heiligen stond. Hier bracht de hogepriester één keer per jaar, op de Grote Verzoendag, het bloed. Door middel van het vergoten bloed van een

onschuldig lam gaf God de Israëlieten een manier om aan het oordeel over hun zonden te ontkomen. En zo is Jezus nu als het ware ons "Verzoendeksel" en hebben wij door Zijn vergoten bloed een manier om aan de eeuwige dood te ontkomen. De mens hoeft geen lammeren meer te offeren. Jezus was het laatste offer. God zegt:

*Hebreeën 10:17-18 ...aan **hun zonden** en hun wetteloze daden **zal Ik beslist niet meer denken**. Waar er nu vergeving voor is, is er geen offer voor de zonde meer nodig.*

Met de dood van Jezus aan het kruis was het laatste Lam gestorven. Vanaf het begin van de geschiedenis was het Gods plan geweest dat Jezus zou zorgen voor de manier om te ontkomen. De offers waren slechts een beeld geweest van wat er nog ging komen. Er was niets unieks aan die offers, want zij konden geen zonden wegnemen. Maar nu was het niet langer nodig om nog een offer te brengen, want het bloed van Jezus had de zondesschuld eens en voor altijd betaald.

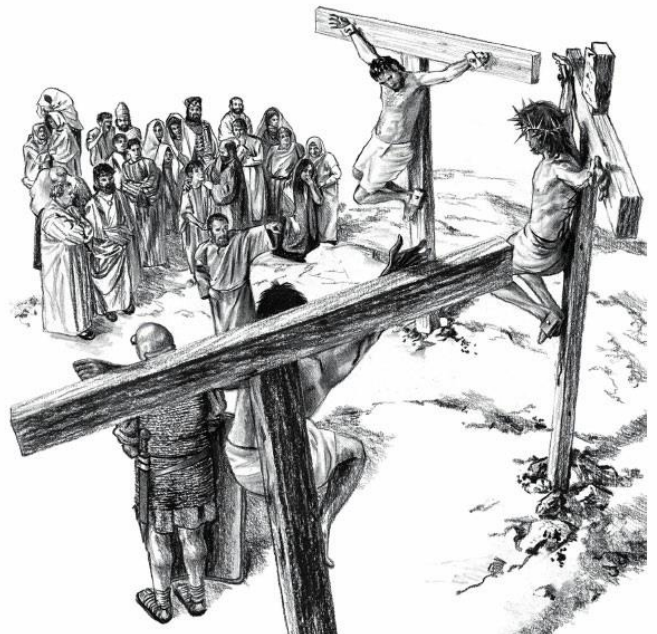
Mozes En De Koperen Slang

Toen de Israëlieten in de woestijn zondigden stuurde God giftige slangen op hen af. Zij schreeuwden om hulp, waarop God Mozes opdracht gaf een koperen slang te maken en die in het midden van de Israëlieten op een staak te zetten. Om van een beet te genezen hoefden de mensen alleen maar naar de slang te KIJKEN. Iets anders hoefden zij niet te doen. In Jezus hoef je ook alleen maar te gekoven!

Johannes 3:14-18 En zoals Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, zo moet de Zoon des mensen verhoogd worden [aan het kruis], opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.

Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft. Want God heeft Zijn Zoon niet in de wereld gezonden opdat Hij de wereld zou veroordelen, maar opdat de wereld door Hem behouden zou worden.

*Wie in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld, maar wie niet gelooft, **is al veroordeeld**, omdat hij niet geloofd heeft in de Naam van de eniggeboren Zoon van God.*

Een mens die in deze wereld wordt geboren **is al veroordeeld**. We zijn net als de Israëlieten die door de slangen waren gebeten. We zijn zo goed als DOOD. We hebben geen relatie met God; ons lichaam zal uiteindelijk sterven en na de dood krijgen we met de tweede dood te maken, de straf in de poel van vuur.

Maar toen kwam Jezus in beeld. Hij betaalde de zondesschuld door Zelf te sterven. Jezus bleef echter niet dood, Hij werd weer levend. Als we in geloof naar Hem kijken zoals de Israëlieten naar de koperen slang keken, schenkt Hij ons geestelijk leven. Zoals Hij weer levend werd, worden wij al in dit leven geestelijk LEVEND. De Bijbel noemt dit *wedergeboren worden*.

*Kolossenzen 2:13 En Hij heeft u, toen u **dood** was in de overtreddingen. samen met Hem **levend** gemaakt door al uw overtreddingen te vergeven.*

*Efeze 2:4-5 Maar God, Die rijk is in barmhartigheid, heeft ons door Zijn grote liefde, waarmee Hij ons liefgehad heeft, ook toen wij **dood** waren door de overtreddingen, met Christus **levend** gemaakt.*

Eens waren we geestelijk DOOD, door het geloof in Jezus worden we LEVEND en zullen we voor eeuwig bij God zijn. Bij Jezus' wederkomst worden ook wij opgewekt met een nieuw lichaam.

14.5 Van Johannes de Doper tot de Opstanding

Jezus beschrijft ons in Zijn onderwijs als schapen die de Weg kwijt zijn, waarvoor Hij komt als de goede Herder, Die ons komt zoeken.

Lukas 15:4-7 Welk mens onder u die honderd schapen heeft en er één van verliest, verlaat niet de negenennegentig in de woestijn en gaat achter het verlorene aan, totdat hij het vindt? En als hij het gevonden heeft, legt hij het vol blijdschap op zijn schouders. En als hij thuiskomt, roept hij zijn vrienden en buren bijeen en zegt tegen hen: Wees blij met mij, want ik heb mijn schaap gevonden, dat verloren was. Ik zeg u dat er evenzo blijdschap zal zijn in de hemel over één zondaar die zich bekeert, meer dan over negenennegentig rechtvaardigen, die de bekering niet nodig hebben.

God neemt het initiatief en zond ons Jezus, Die het verlorene opzoekt en nog veel verder ging: als goede Herder gaf Hij zijn leven voor de schapen.

Johannes 10:11 Ik ben de goede Herder; de goede herder geeft zijn leven voor de schapen.

Dat is precies wat Jezus heeft gedaan. *Hij is voor ons gestorven, in onze plaats, om onze zondesschuld te betalen.* Dat is volmaakte liefde. Jazeker, God is liefde, maar wel tegen een geweldig hoge prijs.

Hijzelf onderging onze straf in de Persoon van Jezus Christus. Aan het kruis riep Jezus uit:

Markus 15:34 Mijn God, Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?

Jezus stierf niet alleen de lichamelijke dood, er was ook een geestelijke dimensie. *Zonde vereist scheiding.* In die verschrikkelijke uren aan het kruis keerde God Zijn Zoon de rug toe. Het moet Zijn liefhebbende hart verscheurd hebben, maar in overeenstemming met Zijn heilige natuur kon God niet naar Jezus kijken toen Hij

onze zonden op Zich nam. De Bijbel zegt dat de hemel donker werd, hoewel het midden op de dag was en geen normale zonsverduistering. De Bijbel zegt:

2 Korinthe 5:21 Want Hem Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons tot zonde (=zondoffer) gemaakt. ...opdat wij zouden worden gerechtigheid van God in Hem.

Het is *in Hem* dat we gerechtigheid vinden! Niet in onszelf. **Jezus nam onze zonden op Zich en biedt ons Zijn gerechtigheid aan.** Het is de mooiste mogelijke ruil. We hebben geen bloed van een lam meer nodig om onze zonden te bedekken. We zijn bekleed met iets veel beters: de gerechtigheid van Christus. Als we op Hem vertrouwen, schenkt God ons Zijn gerechtigheid!

De Opstanding

Jezus stierf, jawel. Maar Hij is niet dood gebleven. Jezus werd weer levend om te bewijzen dat de dood geen macht over Hem had. Hij heeft gezegd:

Johannes 10:17-18 Daarom heeft de Vader Mij lief, omdat Ik Mijn leven geef om het opnieuw te nemen. Niemand neemt het Mij af, maar Ik geef het uit Mijzelf; Ik heb macht het te geven, en heb macht het opnieuw te nemen.

Men heeft de Romeinen wel de schuld gegeven dat zij Jezus hebben geëxecuteerd, en de religieuze leiders die hen daartoe onder druk hebben gezet. Door de eeuwen heen hebben de Joden met enorme vervolgingen te maken gehad onder het voorwendsel dat de hele jammerlijke affaire *hun* schuld was. Zo'n opvatting is echter volkomen verkeerd.

De Bijbel zegt duidelijk dat het *Jezus Zelf* was die vrijwillig Zijn leven aflegde. Niemand dwong Hem om tegen Zijn wil te sterven. Het was Zijn eigen keus, gemotiveerd door Zijn liefde voor ons. De waarheid is dat de zonden van de hele wereld er verantwoordelijk voor waren dat Jezus aan het kruis genageld werd.

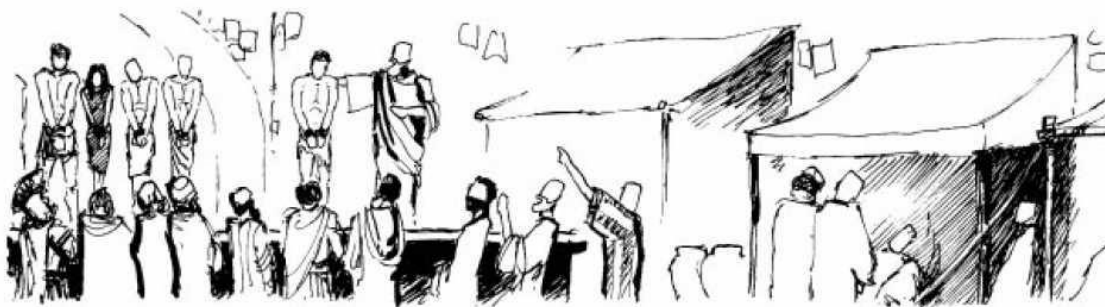
De opstanding was een krachtige demonstratie van het feit dat Gods *rechtvaardige* natuur met Jezus' dood voor ons tevreden was gesteld. De betaling was gedaan en was geaccepteerd als voldoende. Het graf kon Hem niet in zijn greep houden. Hij had de dood overwonnen! Jezus had de greep van de zonde gebroken, satans macht verslagen en het vreselijke, definitieve karakter van de dood uit de weg geruimd.

Hebreeën 2:14-15 Omdat nu die kinderen van vlees en bloed zijn, heeft Hij eveneens daaraan deel gehad om door de dood hem die de macht over de dood had - dat is de duivel - teniet te doen, en allen te verlossen die door angst voor de dood gedurende heel hun leven aan slavernij onderworpen waren.

Eeuwenlang was de mens een SLAAF geweest van wat satan wilde. Maar ook in zichzelf kon de mens geen volmaakt leven leiden. De mens was een SLAAF van de zonde, maar toen kwam Jezus en KOCHT ons VRIJ. Alsof we geketend op de slavenmarkt van het leven staan en dan komt er iemand die ons koopt, onze ketenen losmaakt en ons in vrijheid stelt.

We zijn VRIJGEKOCHT. Dat is wat Jezus voor ons heeft gedaan.

*1 Petrus 1:18-19 ...in de wetenschap dat u niet met vergankelijke dingen, zilver of goud, **vrijgekocht** bent van uw zinloze levenswandel, maar met het kostbaar bloed van Christus, als van een smetteloos en onbevlekt Lam.*

Jezus is de ENIGE WEG tot God. Er is geen andere manier om van de gevolgen van de zonde gered te worden, Sommige mensen geloven dat je ook via een andere religie tot God kunt komen, misschien wel via een combinatie van meerdere religies. *Jezus is de enige weg.*

Handelingen 4:12 En de zaligheid is in geen ander, want er is onder de hemel geen andere Naam onder de mensen gegeven waardoor wij zalig moeten worden.

Sommige mensen zullen deze enghartigheid van de Bijbel niet op prijs stellen. Maar dit is wat de Bijbel duidelijk leert.

Onverdraagzaamheid

Hoewel Jezus duidelijk maakte dat er geen andere weg tot God is, pleitte Hij niet voor het gewelddadig onderdrukken van andere geloofsopvattingen. Zijn benadering was de waarheid te leren. De waarheid brengt fouten aan het licht en dan zijn mensen vrij om zelf een keuze te maken.

De farizeeën

De farizeeën waren in eigen oog onberispelijk godsdienstige mensen. Zij bezaten een hele lijst van wat wel en niet mocht.

In onze tijd is een van de meest verbreide misvattingen over het leven dat je een plekje in de hemel kunt verdienen door voldoende goede dingen te doen die opwegen tegen de verkeerde. En op grond van dat denken gaan mensen dan naar de kerk, bidden zij, branden ze kaarsjes, doen ze boete, geven zij aan liefdadigheid enzovoorts, in de hoop *dat* ze zo voor God acceptabel zullen zijn. Dat is echter niet wat de Bijbel leert - nergens. Die zegt juist het tegenovergestelde.

De farizeeën waren heel godsdienstig, maar Jezus veroordeelde zowel hun leefstijl als hun leer als misleidend. Jezus zei dat de enige ware weg tot God het geloof in Hem was. Alleen vertrouwen op Jezus is voor God aanvaardbaar, niet onze goede daden.

Efeze 2:8-9 Want uit genade bent u zalig geworden, door het geloof, en dat niet uit u, het is de gave van God; niet uit werken, opdat niemand zou roemen.

Deze gave van God hebben wij niet verdiend. God biedt het ons aan als geschenk uit liefde. De farizeeën waren ervan overtuigd dat hun goede werken God behaagden en vertrouwden op hun eigen goedheid, maar de enige Weg ten leven is, dat je de gerechtigheid van Jezus krijgt.

Er zijn geen andere bruggetjes naar God. Pas als je jezelf als een hulpeloze zondaar ziet, kunt je van je zondeschuld verlost worden. Dat is voor de meeste mensen ook nu het struikelblok. Mensen zoeken eigen bruggetjes, maar die zijn voor God onaanvaardbaar.

Hoe nederig en eerlijk ben Je voor jezelf? Die vraag is van levensbelang! "Op wie stelt je je vertrouwen?" Op jezelf, jouw godsdienst, jouw ideeën, jouw goede werken, of op het feit dat Jezus in jouw plaats is gestorven om jouw zondeschuld te betalen?

Nu moet het allemaal duidelijk zijn.

Als iemand u zou vragen: "Waarom stierf Jezus nu eigenlijk?", zou u moeten kunnen antwoorden:

Zonde eist de dood. In plaats van dat we allemaal apart voor onze zonden moesten sterven en de eeuwige consequenties moesten dragen, is Jezus in onze plaats gestorven en heeft Hij die gevolgen op Zich genomen. Hij is onze plaatsvervanger.

Als iemand u zou vragen: "Hoe kan ik in de hemel komen?", zou u moeten kunnen antwoorden:

Om bij God te komen moeten we rein en volmaakt zijn, zoals ook God rein en volmaakt is. Als we ons vertrouwen op God stellen en geloven dat Jezus aan het kruis stierf in onze plaats, voor onze zonden, bekleedt God ons met Jezus' gerechtigheid en worden we volkomen geaccepteerd.

Jezus nam onze zonden weg en biedt ons Zijn gerechtigheid aan.

De sleutel is dat we God geloven = vertrouwen!

Verwerking

Vragen

1. In de Bijbel lezen wij dat we niet zélf tot God kunnen komen en dat Jezus de enige weg is (Johannes 14:6) Hoe wijst het O.T. (in beeld) op het werk en offer van Jezus
 - a. bij Adam en Eva
 - b. bij Kaïn en Abel
 - c. bij de ark van Noach
 - d. bij Abraham en Izak
 - e. bij de uittocht uit Egypte
 - f. bij de tabernakel?
2. In de profetieën in het Oude Testament worden meer en meer details over de beloofde Messias aangevuld tot een tamelijk volledig beeld. Het geven van zulke accurate profetieën is uniek en een soort handtekening van de ENIGE WARE GOD.
Hoe kijk jij hier tegenaan?
3. Jezus sprak tijdens Zijn leven vaak over Wie Hij was ("Ik ben...").
 - a. Kun je wat voorbeelden noemen?
 - b. Welke van die uitspraken spreekt/spreken jou aan?
4.
 - a. Waarom moest Jezus voor ons sterven?
 - b. En waarom moest Hij opstaan uit de dood?
 - c. Wat betekent dit voor jou?
5. De vragen 1 en 4 bevatten eigenlijk het onderwijs van Jezus aan de Emmaüsgangers. Hun harten waren "brandende in hen".
Wat heeft deze cursus, deze reis, jou gebracht?

Aantekeningen

Jouw keuze - Wat wilt U dat ik doen zal?

(Hoofdstuk 15)

Nagesprek

De cursus wordt besloten met een persoonlijk nagesprek met je gespreksleiders. Hierin willen we vooral met je in gesprek over hoe we je verder kunnen helpen in je weg met God. Ook is er volop ruimte om feedback te geven, zodat wij in de toekomst meer voor zoekende mensen kunnen betekenen.

Een leidraad ter voorbereiding van dit gesprek is het laatste hoofdstuk uit het boek van J. Cross "De Vreemdeling op de weg naar Emmaüs": Wat wilt U dat ik doen zal?

Eenvoudigweg komt deze voorbereiding neer op:

- Met welke vragen / verwachting begon ik aan deze verkenning?
- Wat heeft deze verkenning mij wat dat betreft gebracht?
- Waar sta ik nu?
- Wat doe ik met de allerbelangrijkste vraag in de Bijbel:
"In de naam van Christus vragen wij 'Laat u met God verzoenen!'"
- Wat betekent dit voor je vervolgstappen?

Daarnaast kun je ons ook helpen deze verkenning van de Bijbel te verbeteren. Zou je daarvoor willen nadenken over de **zwakke** en **sterke** punten van

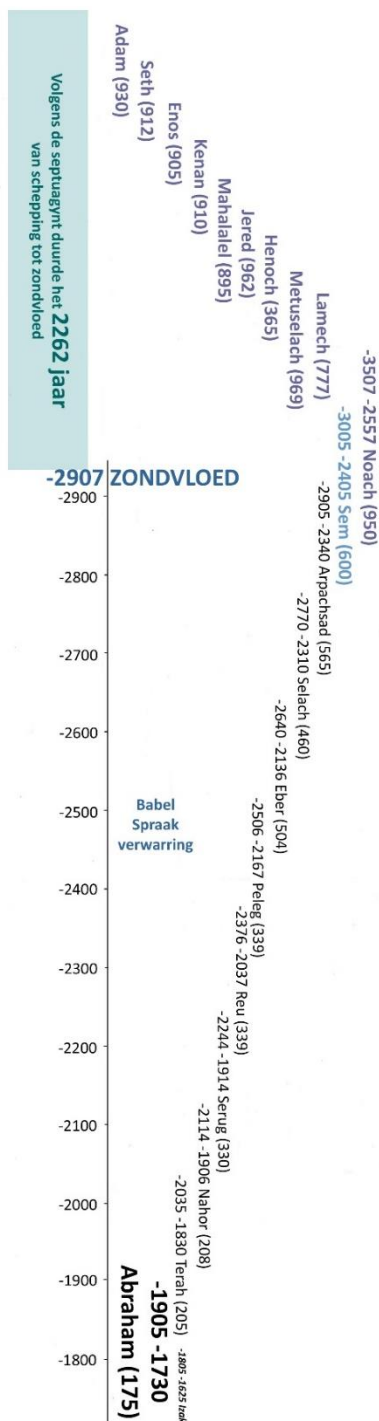
1. het cursusmateriaal
2. de hele setting van de avonden,
3. de inleidingen,
4. de besprekingen,
5. de persoonlijke begeleiding
6. wat je verder wilt benoemen

Als vervolg op deze verkenning chronologisch door de Bijbel raden we je aan de cursus "Jezus volgen" te doen. Hier zoomen we in op wat Jezus ons leert in de evangeliën toegespitst op de Bergrede in Mattheus 5 tot 7, en uitgewerkt in de rest van het Nieuwe Testament. We gebruiken daarvoor uiteraard de Bijbel en als cursusboekje het boekje van Henk Binnendijk "De Bergrede – grondwet van het Koninkrijk der hemelen".

Van harte Gods zegen toegewenst in de rest van je leven!

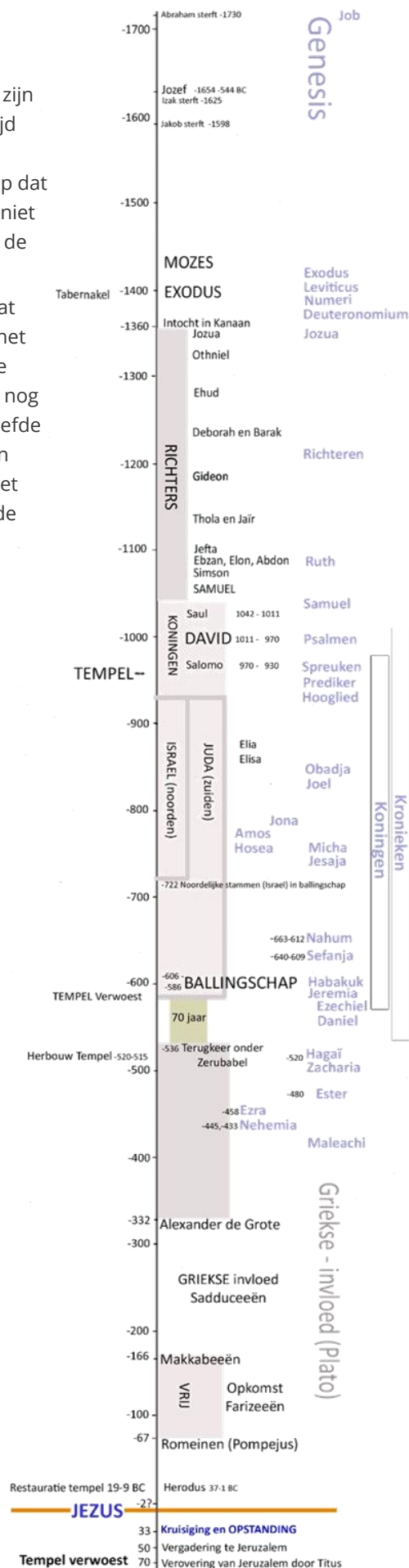
Bijlage 1 - Tijdbalken

De tijdbalken staan in jaren voor Christus (BC). Achter de naam van de persoon staat tussen haakjes de bereikte leeftijd.

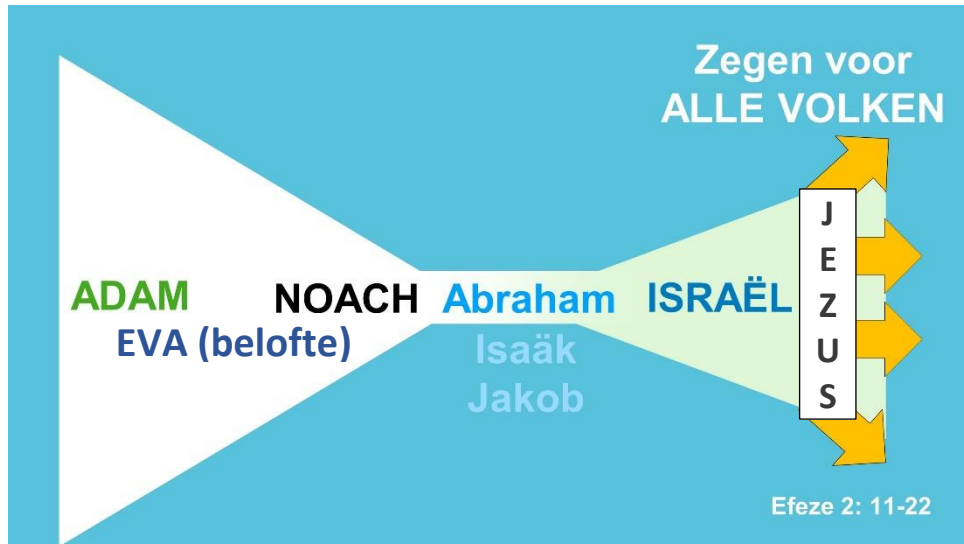
De Bijbelboeken zijn geplaatst in de tijd waarin zij zich afspelen. Merk op dat de Bijbelboeken niet chronologisch in de Bijbel staan.

Het boek Job staat bijvoorbeeld na het boek Esther in de Bijbel, terwijl Job nog voor Abraham leefde - Genesis tijd - en Esther pas aan het eind van het Oude testament na de ballingschap!

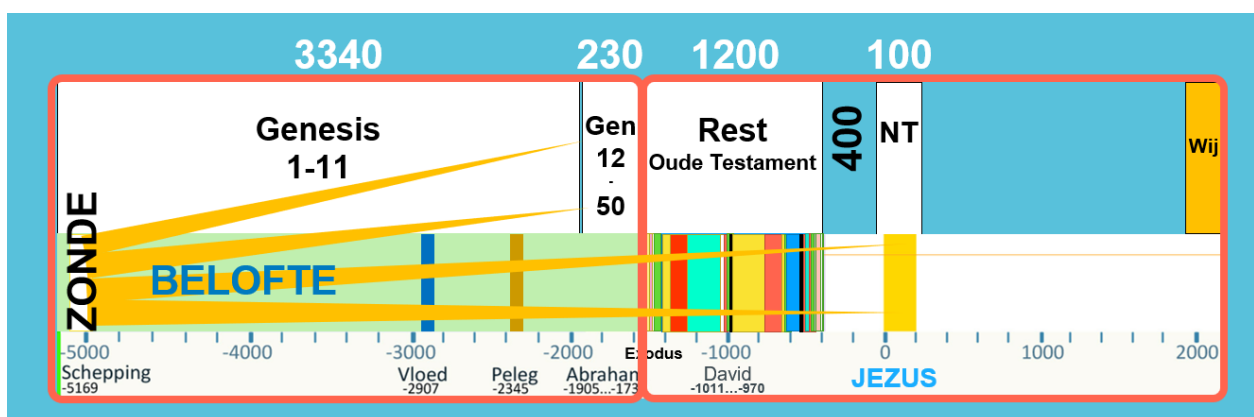
God beloofde in Genesis 3 dat er een Verlosser zou komen om de kop van satan te vermorzelen, onze schuld te betalen en ons weer te verzoenen met God. De offers waren een symbool van het onschuldige bloed dat zou vloeien om de verzoening te bewerken voor ons, schuldige mensen.

God koos Abraham om uit zijn nageslacht de beloofde Verlosser, de Nakomeling van de Eva, in onze wereld geboren te laten worden. Wie zou het zijn!

In onderstaande tijdbalk zie je dat het Bijbelboek Genesis een periode van ongeveer 3570 jaar beslaat, bijna 3600 jaar! De rest van het Oude Testament vanaf Exodus uit Egypte beslaat ongeveer 1600 jaar; samen met de 2020 jaar vanaf het begin van onze jaartelling tot nu toe is dit ook ongeveer 3600 jaar.

Heel het Oude Testament is vol van de verwachting van De Verlosser, die uiteindelijk gekomen is. Daarover gaat het Nieuwe Testament. Nu leven wij in de verwachting van Jezus' 2^e komst op aarde! De doden zullen opstaan ... zij die op Jezus vertrouwen staan op uit de dood en zullen eeuwig leven.

Bijlage 2 – Synchronisatie Jezus' geboorte

Markus en Johannes beginnen met Johannes de Doper. Mattheus en Lukas vertellen het verhaal van Jezus' geboorte en jonge jaren. We vergelijken daarom alleen Mattheus en Lukas.

Mattheus	Lukas	Opmerkingen
	1:5 In de dagen van Herodes, de koning van Judea, was er een priester van de afdeling van Abia, van wie de naam Zacharias was. En zijn vrouw behoorde tot de dochters van Aäron en haar naam was Elizabeth. 1:8 Terwijl hij het priesterambt bediende voor God, toen het de beurt van zijn afdeling was, gebeurde het	Over het tijdstip dat de afdeling van Abia dienst had, heerst veel onzekerheid zodat een tijdrekening over de geboorte van Johannes en Jezus op grond van het aantreden van de afdeling van Abia niet betrouwbaar is. Sommigen echter beweren stellig dat Jezus op grond van deze berekeningen in september is geboren op het Loofhuttenfeest of 5 dagen daarvoor op de grote verzoendag. Men rekent zo: Zacharias was de 8e lichting priesters die dienst had. Als we gaan tellen op de Joodse kalender vanaf het begin van het Joodse jaar (1 Abib of 1 Nissan, maart/april op onze kalender) en we slaan het Pesachfeest over (dan heeft elke afdeling dienst) dan komen we uit in de week vóór Pinksteren of Shavuoth. Toen zou Elisabeth zwanger zijn geworden. Tellen we vanaf Pinksteren (mei/juni) zes maanden door dan komen we uit bij het Chanoekafeest (meestal in december). Dit was het moment dat de engel Gabriël bij Maria kwam en vertelde dat zij zwanger zou worden door Gods Geest. Negen maanden later zitten we weer in september. De grote verzoendag en het erop volgende Loofhuttenfeest vallen ook in deze periode rond eind september/begin oktober.
1: 18 De geboorte van Jezus Christus was nu als volgt. Terwijl Maria, Zijn moeder, met Jozef in ondertrouw was, bleek zij, nog voordat zij samengekomen waren, zwanger te zijn uit de Heilige Geest.	1:26 In de zesde maand werd de engel Gabriël door God gezonden naar een stad in Galilea, waarvan de naam Nazareth was, 27 naar een maagd die ondertrouwd was met een man, van wie de naam Jozef was, uit het huis van David; en de naam van de maagd was Maria.	In de zesde maand van Elisabeths zwangerschap.

	1:39 In die dagen stond Maria op en reisde haastig naar het bergland, naar een stad van Juda, 40 en zij kwam in het huis van Zacharias en groette Elizabeth. 1:41 En toen Elizabeth de groet van Maria hoorde, gebeurde het dat het kindje opsprong in haar schoot; en Elizabeth werd vervuld met de Heilige Geest, 42 en zij riep met luide stem en zei: Gezegend ben je onder de vrouwen en gezegend is de vrucht van je schoot. 1:43 En waaraan heb ik dit te danken dat de moeder van mijn Heere naar mij toe komt? 44 Want zie, toen het geluid van je groet in mijn oren klonk, sprong het kindje van vreugde op in mijn schoot.	Jezus was dus 6 maanden jonger dan Johannes.
1:19 Jozef, haar man, wilde haar onopgemerkt verlaten, omdat hij rechtvaardig was en haar niet in het openbaar te schande wilde maken. 20 Terwijl hij deze dingen overwoog, zie, een engel van de Heere verscheen hem in een droom en zei: Jozef, zoon van David, wees niet bevreesd Maria, uw vrouw, bij u te nemen, want wat in haar ontvangen is, is uit de Heilige Geest; 21 en zij zal een Zoon baren, en u zult Hem de naam Jezus geven, want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden. 22 Dit alles is geschied opdat vervuld werd wat door de Heere gesproken is door de profeet, toen hij zei: 23 Zie, de maagd zal zwanger worden en een Zoon baren, en u zult Hem de naam Immanuel geven; vertaald betekent dat: God met ons.		Het was een schande om ongetrouwd zwanger te zijn. Maria aanvaardde die schande en consequenties. Jozef aanvaardde die schande ook, nu bleek dat Maria hem niet bedrogen had. Samen werden zij daarom feitelijk te schande in hun maatschappij!
1:24 Toen Jozef uit de slaap ontwaakt was, deed hij zoals de engel van de Heere hem bevolen had, en hij nam zijn vrouw bij zich; 1:25 en hij had geen gemeenschap met haar totdat zij haar eerstgeboren Zoon geboort had; en hij gaf Hem de naam Jezus.		Jozef en Maria woonden toen dus samen in Jozefs huis in Nazareth, Jozef en Maria waren dus nog in ondertrouw – niet getrouwd - terwijl hij Maria bij hem in huis had genomen. In deze ondertrouw, zelfs wonend in hetzelfde huis, waren zij zo trouw aan God en elkaar dat ze geen seksuele gemeenschap hadden. Zo droegen zij samen die schande in hun samenleving.

	2:1 En het geschiedde in die dagen dat er een gebod uitging van keizer Augustus dat heel de wereld ingeschreven moest worden. 2 Deze eerste inschrijving vond plaats toen Cyrenius over Syrië stadhouder was. 3 En ze gingen allen op weg om ingeschreven te worden, ieder naar zijn eigen stad. 4 Ook Jozef ging op weg, van Galilea uit de stad Nazareth naar Judea, naar de stad van David, die Bethlehem heet, omdat hij uit het huis en het geslacht van David was, 5 om ingeschreven te worden met Maria, zijn ondertrouwde vrouw, die zwanger was.	De reis van Nazareth naar Bethlehem is hemelsbreed ongeveer 140 km... in werkelijkheid al gauw 150-160 km. Een zware reis in die tijd voor een hoogzwangere vrouw.
	2:6 En het geschiedde, toen zij daar waren, dat de dagen vervuld werden dat zij baren zou, 7 en zij baarde haar eerstgeboren Zoon, wikkelde Hem in doeken en legde Hem in de kribbe, omdat er voor hen geen plaats was in de herberg.	Kennelijk waren Jozef en Maria praktisch veracht, hetzij omdat ze straatarm waren, maar waarschijnlijk omdat ze ongetrouwd zwanger waren en die schande ook bij familie in Bethlehem de deuren sloot. Daarbij waren zowel Jozef als Maria uit het geslacht van David, maar stelden zij teleur in de verwachting die men van deze aardse Messias mensen zou kunnen hebben (om koning zoals David te worden die de Romeinen zou verdrijven). Zo is Jezus vanaf Zijn geboorte tot zijn dood verworpen geweest door het establishment. Vergelijk hiermee de gelijkenis van het koninklijk bruiloftsmaal. In Micha 5:1 staat het alom geciteerde "En u, Bethlehem-Efratha, al bent u klein onder de duizenden van Juda, uit u zal Mij voortkomen Die een Heerser zal zijn in Israël. Zijn oorsprongen zijn van oudsher, van eeuwige dagen af." Eigenlijk nog interessanter is dat in Micha 4:8 wordt geprofeteerd: "En u, Schaapstoren (Migdal Eder), Ofel van de dochter van Sion, naar u zal gaan, ja, naar u zal komen de heerschappij van vroeger, het koningschap van de dochter van Jeruzalem." In de velden van Efratha boven Bethlehem waar de schapen voor de offerdienst in Jeruzalem werden geweid, stond deze schaapstoren, Migdal Eder genaamd.

		Bij deze schaapstoren was volgens Genesis 35:21 Rachel gestorven. De pootjes van de lammeren voor de offerdienst werden in doeken gewikkeld (die lagen daar dus voldoende) om ze gaaf te houden. Zo werd daar het lam van God in de Migdal Eder als het volmaakte offerlam in doeken gewikkeld en lag daar bij de lammeren in de kribbe.
	2:8 En er waren herders in diezelfde streek, die zich ophielden in het open veld en 's nachts de wacht hielden over hun kudde. 2:9 En zie, een engel van de Heere stond bij hen en de heerlijkheid van de Heere omscheen hen en zij werden zeer bevreesd. 2:10 En de engel zei tegen hen: Wees niet bevreesd, want zie, ik verkondig u grote blijdschap, die voor heel het volk wezen zal, 11 namelijk dat heden voor u in de stad van David de Zaligmaker geboren is; Hij is Christus, de Heere. 12 En dit zal voor u het teken zijn: u zult het Kindje vinden in doeken gewikkeld en liggend in de kribbe.	De herders waren buiten in de open lucht, ook 's nachts in de tijd van de lammeren, in mei of september, met voorjaarsgras of nagras. Het is dan nog warm in Jeruzalem en omstreken. Het Griekse woord 'veld' is αγραυλεω agrau'leo, afgeleid van αυλη au'le, een open ruimte rond het huis, door een muur omsloten, waar de stallen stonden, vandaar onder de oosterlingen een dakloze ruimte langs een muur, in het open veld, waarin de kudden 's nachts gebracht werden, een soort schaapskooi. Kennelijk wordt hier aangegeven dat de stal van de herders zelf wordt bedoeld (de Migdal Eder), waar ze dichtbij waren, aan de rand van het toenmalige Bethlehem. Ze begrepen dan ook meteen waar ze heen moesten.
	2:13 En plotseling was er bij de engel een menigte van de hemelse legermacht, die God loofde en zei: 14 Eer zij aan God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in mensen een welbehagen.	De engelen zongen niet! Nee ze 'zeiden' = λεγω 'lego: zeggen, spreken, verklaren, onderwijzen Het was ook geen vrede op aarde volgens het welvaartsevangelie, maar vrede "in" de mensen van Gods welbehagen. Zoals Jezus zei: Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld. Het gaat hier om het koninkrijk van de hemel, nu in je hart, pas bij Jezus wederkomst op heel de aarde.

	2:15 En het geschiedde, toen de engelen van hen weggegaan waren naar de hemel, dat de herders tegen elkaar zeiden: Laten wij nu naar Bethlehem gaan en dat woord zien dat er geschied is, dat de Heere ons bekendgemaakt heeft. 16 En zij gingen met haast en vonden Maria en Jozef, en het Kindje liggend in de kribbe. 17 Toen zij Het gezien hadden, maakten zij overal het woord bekend dat hun over dit Kind verteld was. 18 En allen die het hoorden, verwonderden zich over wat door de herders tegen hen gezegd werd. 19 Maar Maria bewaarde al deze woorden en overlegde die in haar hart. 20 En de herders keerden terug en zij verheerlijkten en loofden God om alles wat zij gehoord en gezien hadden, zoals tot hen gesproken was.	De herders spreken uit geloof. Niet "laten we kijken of het echt waar is", maar wel "dat gaan we zien!" De herders zullen ook Jozef en Maria hebben bemoedigd met hun verhaal van de engelen en wat ze zeiden. Het woord voor kindje is hier βρεφος 'brephos, dat het allereerste stadium aangeeft: van embryo, foetus tot een pasgeboren kind, een baby. De herders maakten de geboorte van de Messias meteen overal bekend. De Redder (Soter) is geboren, de Messias! Ze waren door het dulle heen!
	2:21 En toen acht dagen vervuld waren, en men het Kind besnijden moest, werd Hem de Naam Jezus gegeven, die genoemd was door de engel voordat Hij in de moederschoot ontvangen was.	Maria's onreinheid vanwege de geboorte van een zoon was na 7 dagen voorbij. Op de achtste dag besneed Jozef Jezus en zo kwam Jezus onder de wet en ging Jezus de wet vervullen.
Leviticus 12: 1 De HEERE sprak tot Mozes: 2 Spreek tot de Israëlieten en zeg: Wanneer een vrouw nageslacht voortbrengt en een jongetje heeft gebaard, dan is zij zeven dagen onrein. Zij is dan even onrein als tijdens de dagen van afzondering als zij ongesteld is. 3 En op de achtste dag moet het vlees van zijn voorhuid besneden worden. 4 Vervolgens moet zij drieëndertig dagen blijven in het bloed van haar reiniging. Niets wat heilig is, mag zij aanraken, en zij mag niet naar het heiligdom komen, totdat de dagen van haar reiniging voorbij zijn. 5 Maar als zij een meisje baart, dan is zij twee weken onrein zoals tijdens haar afzondering. Daarna moet zij zesenzestig dagen blijven in het bloed van haar reiniging. 6 Wanneer de dagen van haar reiniging voor een zoon of een dochter voorbij zijn, moet zij een	2:22 En toen de dagen van haar reiniging volgens de wet van Mozes vervuld waren, brachten zij Hem naar Jeruzalem om Hem de Heere voor te stellen, 23 - zoals geschreven staat in de wet van de Heere: al wat mannelijk is dat de moederschoot opent, zal heilig voor de Heere genoemd worden- 24 en om een offer te brengen volgens wat gezegd is in de wet van de Heere, een paar tortelduiven of twee jonge duiven.	Gedurende 40 dagen mocht Maria niets heiligs aanraken en niet naar het heiligdom komen. Waarschijnlijk bleven Jozef en Maria nog in Bethlehem, in het verblijf van de herders, de Migdal Eder. Daarna gaan zij naar Jeruzalem om volgens de wet van Leviticus 12 om brandoffer en zondoffer brengen, hoewel Jezus "onbevlekt" ontvangen was. Zo nam Jezus zonder zonde toch het juk en de smaad van de zonde op zich en werd Hij ons gelijk. Jozef en Maria waren hier nog straatarm en bezaten nog geen goud, wierook en mirre, anders hadden zij een lam kunnen offeren,

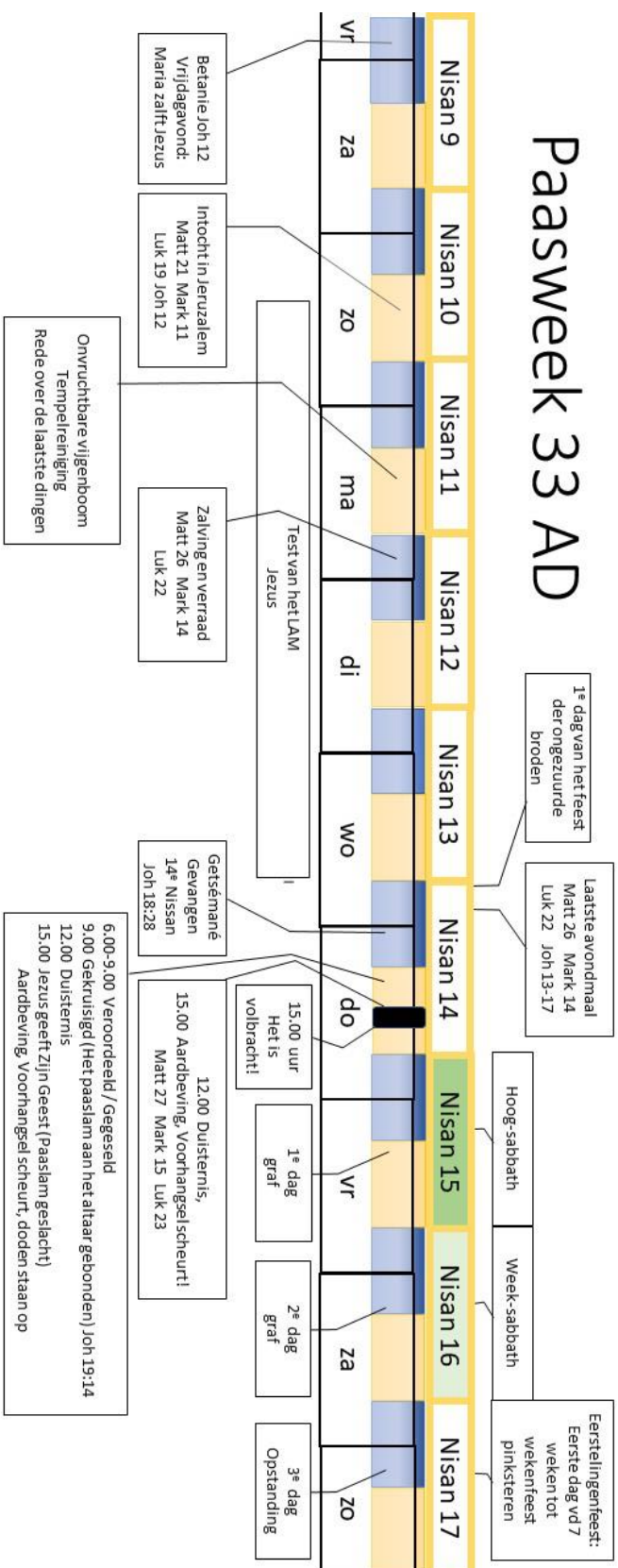
lam van een jaar oud als brandoffer en een jonge duif of tortelduif als zondoffer bij de priester brengen, bij de ingang van de tent van ontmoeting. 7 Die moet het voor het aangezicht van de HEERE aanbieden, en verzoening voor haar doen. Dan is zij rein van haar bloedvloeïing. Dit is de wet voor haar die een jongetje of meisje baart. 8 Maar als haar vermogen niet toereikend is voor een lam, dan mag zij twee tortelduiven of twee jonge duiven nemen, een als brandoffer en een als zondoffer. Zo zal de priester verzoening voor haar doen en is zij rein.		maar nu brachten ze het offer van de armen: twee tortelduiven.
	2:39 En toen zij alles volbracht hadden wat er volgens de wet van de Heere gedaan moest worden, keerden zij terug naar Galilea, naar hun stad Nazareth.	Jezus is nu 40 dagen oud. Nu pas gaan zij terug naar Nazareth, "hun stad".
Mattheus 2:1 Toen nu Jezus geboren was in Bethlehem, in Judea, in de dagen van koning Herodes, zie, wijzen uit het oosten kwamen in Jeruzalem aan, 2 en zeiden: Waar is de pasgeboren Koning van de Joden? Want wij hebben Zijn ster in het oosten gezien en zijn gekomen om Hem te aanbidden.		Wijzen zijn "Magi" = geleerden uit Perzië. Mogelijk kenden zij via Daniels rol bij Darius, die zichzelf het hoofd van deze wijzen noemde, de profetie uit Numeri 24:17 "Ik zal hem zien, maar niet nu; ik zal hem aanschouwen, maar niet van nabij. Er zal een ster uit Jakob voortkomen, er zal een scepter uit Israël opkomen".
2:3 Toen koning Herodes dit hoorde, raakte hij in verwarring en heel Jeruzalem met hem.		Het was waarschijnlijk een hele delegatie van een aantal voornamen geleerden met een beschermend escorte. Dit voornamen gezelschap verwekte opschudding in Jeruzalem.
2:4 En nadat hij alle overpriesters en schriftgeleerden van het volk bijeen had laten komen, wilde hij van hen weten waar de Christus geboren zou worden. 5 Zij zeiden tegen hem: In Bethlehem, in Judea, want zo staat het geschreven door de profeet: 6 En u, Bethlehem, land van Juda, bent beslist niet de minste onder de vorsten van Juda, want uit u zal de Leidsman voortkomen Die Mijn volk Israël weiden zal.		Hij liet ze allemaal komen. Hij had al vele mensen laten ombrengen om zijn troon veilig te stellen. Dat hadden de schriftgeleerden moeten beseffen, maar (uit angst voor hun eigen hachje?) vertellen ze hem precies waar de Christus geboren zou worden.
2:7 Toen riep Herodes de wijzen onopgemerkt bij zich en vroeg hun nauwkeurig naar de tijd dat de ster verschenen was;		Merk op dat ze kennelijk een tijd noemen die Herodes doet besluiten alle jongens onder de twee jaar om te brengen. De ster was dus mogelijk 1 jaar geleden voor het eerst aan hen verschenen. Velen geloofden in die dagen dat de beloofde Koning uit de profetieën

		aanstaande was. De bijzondere verschijnselen aan de hemel werden echter ter ere van keizer Augustus verklaard. Maar deze wijzen wisten kennelijk beter!
2:8 en hij stuurde hen naar Bethlehem en zei: Ga erheen en doe nauwkeurig onderzoek naar dat Kind, en als u Het gevonden hebt, bericht het mij, zodat ook ik kom om Het te aanbidden.		Hij stuurde hen naar Bethlehem, maar er staat niet waar ze precies heen gingen.
2:9 En nadat zij de koning aangehoord hadden, gingen zij op weg. En zie, de ster die zij in het oosten gezien hadden, ging hun voor, totdat hij boven de plaats kwam te staan waar het Kind was. 10 Toen zij de ster zagen, verheugden zij zich met zeer grote vreugde.		Zij hoorden Herodes aan en gingen op weg... de ster wees hen naar Jezus. Misschien woonden Jozef en Maria nog in Nazareth, of misschien waren ze inmiddels verhuisd naar Bethlehem? Nazareth of Bethlehem? ... we weten het niet! Ze werden in elk geval laaiend enthousiast dat de ster hen leidde.. Het moet een merkwaardige "ster" zijn geweest die het huis nauwkeurig kon aanwijzen. Een komeet, planeet of supernova kunnen dat niet. Kind = παιδιον paï'dion, verkleinwoord, een jong kind, een jongetje, een meisje... geen pasgeboren baby meer. Het is dus een tijd na de geboorte.
2:11 En toen zij in het huis kwamen, vonden zij het Kind met Maria, Zijn moeder, en zij vielen neer en aanbaden Het. Zij openden hun schatkisten en brachten Hem geschenken: goud en wierook en mirre.		Zij kwamen in het huis en niet in een stal. Er zat waarschijnlijk ongeveer een jaar tussen de geboorte en de komst van de wijzen.
2:12 En nadat zij door een aanwijzing van God in een droom gewaarschuwd waren om niet terug te keren naar Herodes, keerden zij langs een andere weg terug naar hun land.		
2:13 Nadat zij vertrokken waren, zie, een engel van de Heere verschijnt Jozef in een droom en zegt: Sta op, en neem het Kind en Zijn moeder met u mee, en vlucht naar Egypte, en blijf daar totdat ik het u zal zeggen, want Herodes zal het Kind zoeken om Het om te brengen. 14 Hij stond dan op, nam het Kind en Zijn moeder in de nacht met zich mee en vertrok naar Egypte.		Jozef reageert direct en kan nu de reis naar en het verblijf in Egypte betalen met de rijkdom van de "wijzen". Herodus zou het kind zoeken te doden. De jongetjes in Bethlehem zouden zijn eerste slachtoffers worden. Hij zou Jezus in Nazareth ook wel weten te vinden. God verijdelt dit!
2:15 En hij bleef daar tot de dood van Herodes, opdat vervuld werd wat door de Heere gesproken is door de profeet: Uit Egypte heb Ik Mijn Zoon geroepen.		

2:16 Toen werd Herodes, die zag dat hij door de wijzen bedrogen was, verschrikkelijk kwaad. Hij stuurde er soldaten op uit en bracht al de jongetjes om die er binnen Bethlehem en in heel dat gebied waren, van twee jaar oud en daaronder, in overeenstemming met de tijd die hij bij de wijzen nauwkeurig nagevraagd had.		Herodus doodt als eerste reactie alle jongetjes onder de twee jaar. Dit is al een duidelijke aanwijzing dat Jezus' toen geen pasgeboren baby was.
2:17 Toen is vervuld wat gesproken is door de profeet Jeremia: 18 Een stem is in Rama gehoord, geklaag, gejammer en veel gekerm; Rachel hilde over haar kinderen, en wilde niet vertroost worden, omdat zij er niet meer zijn.		Rachel – de geliefde vrouw van Jakob – was 1700 jaar eerder bij de geboorte van Benjamin gestorven en begraven te Efratha ten noorden van Bethlehem, waar Jezus werd geboren.
2:19 Toen Herodes gestorven was, zie, een engel van de Heere verschijnt Jozef in een droom, in Egypte, 20 en zegt: Sta op, neem het Kind en Zijn moeder met u mee, en ga naar het land Israël, want zij die het Kind naar het leven stonden, zijn gestorven. 21 Hij stond dan op, nam het Kind en Zijn moeder met zich mee, en kwam in het land Israël.		Herodus stierf in het jaar 1 v.Chr. (waarschijnlijk in januari) Jezus zal toen ongeveer 1-2 jaar oud geweest zijn. Jozef en Maria waren inmiddels iets rijker door de geschenken van de wijzen en wilden mogelijk (na de verschijning van de engel in een droom) in of bij Jeruzalem gaan wonen vanwege Jezus' "opvoeding".
2:22 Toen hij echter hoorde dat Archelaüs in Judea koning was in de plaats van zijn vader Herodes, was hij bevreesd daarheen te gaan. Maar nadat zij door een aanwijzing van God in een droom gewaarschuwd waren, vertrok hij naar het gebied van Galilea.		Maar God waarschuwt alweer in een droom waarop ze naar Galilea gaan, en de profetie wordt vervuld: Jesaja 9:1 Voorzeker, er zal geen donkerheid blijven voor het land waarin benauwdheid is. Zoals Hij in vroeger tijd minachting heeft gebracht over het land van Zebulon en over het land van Naftali, zo zal Hij in later tijd eer bewijzen aan de Weg van de zee, de overkant van de Jordaan, het Galilea waar de heidenvolken wonen. Jesaja 9:2 Het volk dat in duisternis wandelt, zal een groot licht zien. Zij die wonen in het land van de schaduw van de dood, over hen zal een licht schijnen.
2:23 En toen hij daar gekomen was, ging hij wonen in een stad die Nazareth heette, zodat vervuld werd wat door de profeten gezegd is: dat Hij Nazarener genoemd zal worden.		
	2:40 En het Kind groeide op en Het werd gesterkt in de geest en vervuld met wijsheid, en de genade van God was op Hem. 41 En Zijn ouders reisden elk jaar voor het feest van het Pascha naar Jeruzalem.	Kind = ook hier παιδιον païdion, een jong kind, een jongetje, een meisje. Jezus werd vervuld met Gods wijsheid en genade.

	2:42-47 En toen Hij twaalf jaar was en zij naar de gewoonte van het feest naar Jeruzalem gegaan waren, 43 en die dagen tot het einde doorgebracht hadden, bleef het Kind Jezus, terwijl zij terugkeerden, in Jeruzalem achter zonder dat Jozef en Zijn moeder het wisten. 44 Maar omdat zij dachten dat Hij bij het reisgezelschap was, gingen zij een dagreis ver, en daarna zochten zij Hem onder de familieleden en onder de bekenden. 45 En toen zij Hem niet vonden, keerden zij terug naar Jeruzalem en zochten Hem daar. 46 En het gebeurde dat zij Hem na drie dagen in de tempel vonden, terwijl Hij te midden van de leraars zat, naar hen luisterde en vragen aan hen stelde. 47 Allen die Hem hoorden, stonden versteld van Zijn verstand en antwoorden.	
	3:23 En Hij, Jezus, was ongeveer dertig jaar toen Hij Zijn dienstwerk begon. Hij was, naar men dacht, de Zoon van Jozef, ...	Het was in het 15^e jaar van keizer Tiberius – dat is het jaar AD 29 - dat Johannes zijn bediening begon volgens Lukas hoofdstuk 3. Jezus zal dan in het jaar AD 29 of AD 30 zijn bediening officieel zijn begonnen.

Bijlage 3 – Gebeurtenissen rond Pasen

Men stelde in Jezus dagen de maannaanden nog met het blote oog vast. Het is zeker mogelijk dat hier 1 dag verschil zit met de berekende nieuwe maan, gebaseerd op weersomstandigheden en tijd van de exacte nieuwe maan (hoort het bij dag a of dag b). De officiële berekeningen van onze tijd (2017) zijn dus allemaal hypothetisch. Het Bijbelse getuigenis laat bovenstaand plaatje zien met Nisan 15 als Hoog-sabbat op vrijdag.

Waarom schrijven Mattheus, Markus en Lukas dat op Nisan 13 de eerste dag van het feest der ongezuurde broden was, en Petrus en Johannes het Pascha gereed maakten. Zouden er gewoonlijk geweest zijn die wij niet goed kennen? Het schijnt dat de Essenen (van de Dode Zee rollen) een eigen kalender bijhielden en een Paasmaalijd vierden op de avond van de 13e Nisan. Volgens Josephus waren er duizenden Essenen in Judea die de Messias verwachtten (veel werden waarschijnlijk Christen en de Essenen als community verdween in de eerste eeuw). Het was dus een bekend idee om al op de 13e Nisan een soort paasfeest te vieren, terwijl de volgende dag het Paaslam in de tempel zou worden geslacht.

Bijlage 4 – Profetieën over Jezus

Er zijn meer dan 50 specifieke profetieën over Jezus, en ruim 300 “kleine” profetieën.
Hier volgt een selectie.

	Profetie	Voorspelling	Vervulling
1	Hij is geboren uit een maagd en Zijn naam is Immanuel	Jesaja 7:14	Mattheus 1:18-25
2	Hij is de Zoon van God	Psalm 2:7	Mattheus 3:17
3	Hij is van het zaad van Abraham	Genesis 12:3 Genesis 22:18	Mattheus 1:1
4	Hij is van de stam van Juda	Genesis 49:10	Mattheus 1:2
5	Hij is van de familielijn van Isaï	Jesaja 11:1	Mattheus 1:6
6	Hij is van het huis van David	Jeremia 23:5	Mattheus 1:1
7	Hij is geboren in Bethlehem	Micha 5:1	Mattheus 2:1; Lukas 2:4-7
8	Hij is geboren in de schaapstoren van de herders	Micha 4:8	Lukas 2:7-16
9	Hij wordt voorafgegaan door een boodschapper	Jesaja 40:3	Mattheus 3:1-2
10	Zijn evangeliebediening begint in Galilea	Jesaja 9:1	Mattheus 4:12-13
11	Hij maakt de lamme, de blinde en de dove beter	Jesaja 35:5-6	Mattheus 9:35
12	Hij onderwijst in gelijkenissen	Psalm 78:2	Mattheus 13:34
13	Hij zal Jeruzalem binnengaan rijdend op een ezel	Zacharia 9:9	Mattheus 21:6-11
14	Hij wordt genoemd als de Messias	Daniël 9:24-27	Mattheus 21:1-11 Johannes 1:41
15	Hij wordt uitgeroeid ten tijde van het volk dat Jeruzalem zal verwoesten.	Daniel 9:26	Mattheus 27:24-26
16	Hij is de verworpen hoeksteen	Psalm 118:22	1 Petrus 2:7
17	Hij wordt door een vriend verraden	Psalm 41:9	Mattheus 10:4
18	Hij wordt verraden voor 30 zilverstukken	Zacharia 11:12	Mattheus 26:15
19	Het geld wordt in het Huis van God gegooid	Zacharia 11:13	Mattheus 27:5
20	Men koopt daarvoor het veld van de pottenbakker	Zacharia 11:13	Mattheus 27:7
21	Hij zal zwijgen tegenover zijn aanklagers	Jesaja 53:7	Mattheus 27:12
22	Hij zal verbijzeld worden om onze ongerechtigheden	Jesaja 53:5	Mattheus 27:26
23	Zijn handen en voeten worden doorstoken	Psalm 22:16	Mattheus 27:35
24	Hij zal samen met de overtreders gedood worden	Jesaja 53:12	Mattheus 27:38
25	Hij zal voor de overtreders bidden	Jesaja 53:12	Lucas 23:34
26	Hij zal door zijn eigen volk verworpen worden	Jesaja 53:3	Mattheus 21:42-43
27	Hij zal zonder reden worden gehaat	Psalm 69:4	Johannes 15:25
28	Zijn vrienden zullen van een afstand toekijken	Psalm 38:11	Mattheus 27:55
29	Zijn kleren worden verdeeld, zijn gewaad verdubbeld	Psalm 22:18	Mattheus 27:35
30	Hij zal dorst lijden	Psalm 69:22	Johannes 19:28
31	Hij zal gal en azijn aangeboden krijgen	Psalm 69:22	Mattheus 27:34,48
32	Hij zal Zijn geest aan God aanbevelen	Psalm 31:5	Lucas 23:46
33	Zijn beenderen zullen niet gebroken worden	Exodus 12:46 Psalm 34:20	Johannes 19:33
34	Zijn zijde zal doorstoken worden	Zacharia 12:10	Johannes 19:34

35	Duisternis zal over het land komen	Amos 8:9	Mattheus 27:45
36	Hij zal in het graf van een rijke man begraven worden	Jesaja 53:9	Mattheus 27:57-60
37	De Messias zou opstaan uit de dood	Psalm 16:10, Psalm 49:15	Mattheüs 28:2-7, Handelingen 2:22-32
38	De Messias zou opstijgen naar de hemel	Psalm 24:7-10	Markus 16:19, Lukas 24:51 Handelingen 1:9

Bijlage 5 – Dagteksten

Teksten bij de dagelijkse luisterfragmenten (Lfr) uit de audioversie van het boek

Zie ook <https://dailyverses.net/nl> met Bijbelteksten voor elke dag

Wk	H	Lfr	Verwijzing	Tekst in BK (Het BOEK)
Wk 1	H 1	1	Ps 36:7-9	Wat is het geweldig om Uw goedheid en liefde te mogen ervaren, HERE! Daarom komen talloze mensen bij U schuilen. Zij genieten van al het goede dat U hun biedt en ondergaan Uw ontelbare zegeningen. Want U bent de bron van al het leven; als wij in Uw licht staan, zien wij de dingen duidelijk.
		2	Hebr 4:12	Want het woord van God is vol van kracht en leven. Het is scherper dan het scherpste zwaard; het dringt in één keer door tot onze diepste gedachten en verlangens en snijdt alle delen los; het laat zien wie en wat wij werkelijk zijn.
		3	Mat 5:19	Wie tegen de mensen zegt dat het niet zo nauw luistert (en zelfs maar het kleinste gebod afschaft) zal de kleinste zijn in het Koninkrijk van de hemelen. Maar wie zich aan Gods wetten houdt (en anderen leert dat ook te doen) zal groot zijn in dat Koninkrijk.
		4	1 Thess 2:13	Hiervoor zullen wij God altijd blijven danken: Toen u van ons het woord van God hoorde, was dat voor u geen nieuws van mensen, maar van God. U hebt het aangenomen voor wat het was: Een boodschap van God. En die boodschap heeft een geweldige invloed op u die erin gelooft.
		5	2 Tim 3:16	Al de Boeken zijn door inspiratie van God geschreven en zijn nuttig om ons de waarheid te leren en ons te wijzen op wat er aan ons leven en geloof nog mankeert; ze zetten ons leven op orde en helpen ons in te zien wat juist en goed is.
		6	Luk 11:28 HSV	Veeleer zijn zij zalig die het Woord van God horen en het bewaren.
		7	Ps 119:89	HERE, Uw woord blijft eeuwig bestaan tot in de hemelen toe.
Wk 2	H 2	1	Gen 1:1	In het begin heeft God de hemelen en de aarde gemaakt.
		2	Hd 12:7	Ineens was er een licht in de cel. Er stond een engel van God en hij stootte Petrus in de zij. "Sta op, Petrus," zei hij. "Maak voort!" Op hetzelfde ogenblik vielen de kettingen van zijn polsen.
	H 3	3	Ps 33:6-9	De hemelen werden door het woord van de HERE gemaakt; alles wat er in is, ontstond door Zijn adem. Hij brengt het water in de zeeën bijeen en slaat al het water op in Zijn schatkamers. Laat de hele aarde ontzag hebben voor de HERE; alle bewoners van de aarde moeten met eerbied voor Hem buigen. Want God sprak en toen was het er. Op Zijn gebod stond alles er.
		4	Ps 74:16-17	De dag is van U en ook de nacht is Uw bezit. U hebt het licht en de zon geschapen. U hebt de grenzen van land en water vastgesteld. Zomer en winter hebt U gemaakt.
		5	Jes 45:18	Want zo zegt de HERE, Die de hemelen heeft geschapen; Hij is God, Die de aarde heeft gevormd en toebereid (Hij heeft haar niet als een woestheid (B) geschapen), opdat zij bewoond zou zijn: Ik ben de HERE en er bestaat geen andere God!
		6	Gen 2:7	Toen vormde de HERE God het lichaam van de mens uit stof van de aarde en blies hem de levensadem in. Zo werd de mens een levend wezen.

		7	Ps 8:4-6	Als ik 's nachts omhoog kijk naar de hemel en het werk van Uw handen zie (de maan en de sterren, die U hun plaats gegeven hebt) dan kan ik maar niet begrijpen dat U zich bekommert om een klein en nietig mens. Dat U werkelijk aandacht voor hem hebt! En U hebt hem een plaats vlak onder Uzelf gegeven. U gaf hem een kroon van glorie en eer.
Wk 3	H 4	1	Jer 29:11	Want ik weet welke plannen ik voor u heb, zegt de HERE. Met deze plannen heb ik voor u het goede op het oog en niet het kwade. Ik wil u weer een toekomst en nieuwe hoop geven.
		2	2 Kor 11:14-15	Maar denk nu niet dat het mij verbaast. Satan zelf kan zich voordoen als een engel van het licht.
		3	1 Pet 5:8	Maar ondanks dat moet u de situatie goed inzien en op uw hoede zijn voor de grote tegenstander, de duivel. Hij gaat rond als een brullende leeuw, op zoek naar een prooi om te verslinden.
		4	Gen 3:6	De vrouw liet zich ompraten. Zij keek naar de boom en zag dat de vrucht eetbaar was en er prachtig uitzag. Die vrucht kon haar verstandig maken! Ze plukte wat vruchten en at ervan. Zij gaf ook haar man van de vruchten en hij at er ook van.
		5	Gen 3:17,19 HSV	En tegen Adam zei Hij: Omdat u geluisterd hebt naar de stem van uw vrouw en van die boom gegeten hebt waarvan ik u gebod: U mag daarvan niet eten, is de aardbodem omwille van u vervloekt; met zwoegen zult u daarvan eten, al de dagen van uw leven ... In het zweet van uw gezicht zult u brood eten, totdat u tot de aardbodem terugkeert, omdat u daaruit genomen bent; want stof bent u en u zult tot stof terugkeren.
		6	Gen 3:23	Daarom zond de HEERE God hem weg uit de hof van Eden, om de aardbodem te bewerken, waaruit hij genomen was.
		7	Rom 5:12	Samengevat is het zo: Door de schuld van één mens, Adam, is de zonde in de wereld gekomen en de dood is het logische gevolg van de zonde. De dood breidde zich uit naar alle mensen, want zij zondigden allemaal.
Wk 4	H 5	1	Ps 97:11	Gods volgelingen mogen in het licht leven en Hij geeft vreugde in het hart van allen die Hem oprecht volgen.
		2	Gen 4:6-7	"Waarom ben je boos?" vroeg de HERE hem. "Waarom trek je zo'n kwaad gezicht? Je zou vrolijk kunnen kijken als je maar doet wat goed is. Maar als je weigert te gehoorzamen, moet je oppassen. Want de zonde ligt op de loer, klaar om je leven te vernietigen. Als je wilt, kun je hem echter overwinnen."
		3	Gen 4:3-4	Na verloop van tijd brachten Kaïn en Abel beiden een offer aan de HERE. Kaïn een deel van zijn oogst, maar Abel bracht van het beste van zijn kudde, ook het vet. De HERE accepteerde het offer van Abel, maar dat van Kaïn niet.
		4	Opb 21:4-5	Hij zal alle tranen van hun ogen afwissen en er zal geen dood meer zijn. Van verdriet, rouw en pijn zal geen sprake meer zijn. Dat hoorde allemaal bij de oude wereld en die is voorgoed voorbij." Hij Die op de troon zat, zei: "Ik maak alles nieuw." En Hij zei tegen mij: "Schrijf het allemaal op, want wat ik zeg, is waar en betrouwbaar.
		5	Rom 1:18-25	Vanuit de hemel straft God alle slechte, zondige mensen, die de waarheid niet willen accepteren. Want die mensen kunnen heel goed weten dat God er is. Hij heeft het hun Zelf bekendgemaakt. God is wel onzichtbaar, maar Zijn werk (alles wat Hij heeft geschapen) bewijst Zijn eeuwige kracht. Want sinds het ontstaan van de wereld is Zijn bestaan duidelijk te herkennen uit wat Hij

				gemaakt heeft. Daarom hebben de mensen geen enkele verontschuldiging. Hoewel de mensen in staat waren God te kennen, wilden zij Hem niet de eer geven die Hem toekomt en Hem niet eens danken voor alles wat Hij heeft gedaan. Zij hielden zich met allerlei ideeën bezig. In hun verdwazing raakten zij het spoor bijster. Hoewel zij dachten dat ze alles wisten, waren zij in werkelijkheid dom. In plaats van de eeuwige God te eren, maakten zij afgodsbeelden van sterfelijke mensen, vogels, zoogdieren en reptielen. Daarom liet God hen een speelbal worden van hun eigen onreine begeerten, zodat hun lichamen misbruikt en onteerd werden. Zij ruilden Gods waarheid in voor de leugen. Zij vereerden de dingen die God gemaakt heeft in plaats van God Zelf. Hij is toch de Maker! Hem komt alle eer toe, voor altijd en eeuwig.
		6	Gen 7:1	De dag brak aan waarop de HERE tegen Noach zei: "Ga met uw familie aan boord van de ark, want u bent de enige rechtvaardige tussen al die anderen, die de aarde bewonen.
		7	Gen 11:8-9	Op die manier verspreidde God de mensen over de hele aarde en zij stopten met de bouw van de stad. Daarom werd die stad Babel (Verwarring) genoemd. Dat was de plaats, waar de HERE verwarring onder de mensen stichtte door hun verschillende talen te geven en over de hele aarde te verspreiden.
Wk 5	H 6	1	Heb 11:8	Abraham vertrouwde op God. Toen God hem zei dat hij zijn vaderland moest verlaten en naar een land moest gaan dat God hem zou geven, gehoorzaamde hij. Maar hij wist niet eens waar hij naar toeging.
		2	Heb 11:10	Abraham vertrouwde erop dat God hem zou brengen in de stad met de vaste fundering, waarvan God Zelf de architect en bouwer is.
		3	Heb 11:1	Wat is geloof? Het is de absolute zekerheid dat onze hoop ook werkelijkheid wordt en het is het bewijs van dingen die wij niet kunnen zien.
		4	Gen 22:16-18	"Ik, de HERE, heb Mijzelf gezworen dat Ik u en uw nageslacht rijk zal zegenen, omdat u Mij hebt gehoorzaamd en Mij zelfs uw enige zoon wilde geven. Uw nakomelingen zullen net zo talrijk zijn als de sterren aan de hemel en het zand langs de zee. Zij zullen hun vijanden overwinnen en een zegen zijn voor alle volken van de wereld en dat alles, omdat u Mij hebt gehoorzaamd."
		5	Heb 11:18	Omdat Abraham op God vertrouwde, heeft hij (toen God hem op de proef stelde) zijn zoon Isaäk op het altaar gelegd om hem te offeren. Hij was bereid zijn enige zoon aan God te offeren, hoewel God hem had beloofd: "Door Isaäk zult u veel nakomelingen krijgen." Hij rekende erop dat God Isaäk ook weer levend zou kunnen maken.
		6	Gen 22:16-17	"Ik, de HERE, heb Mijzelf gezworen dat Ik u en uw nageslacht rijk zal zegenen, omdat u Mij hebt gehoorzaamd en Mij zelfs uw enige zoon wilde geven. Uw nakomelingen zullen net zo talrijk zijn als de sterren aan de hemel en het zand langs de zee.
		7	Matt 22:32	'Ik ben de God van Abraham, de God van Isaäk en de God van Jakob!' Daaruit blijkt dat Hij niet een God van doden is, maar van levenden.

Wk 6	H 7	1	Gen 28:13-14	Bovenaan de ladder stond de HERE. "Ik ben de HERE," zei Hij, "de God van Abraham en van uw vader Isaäk. De grond waarop u ligt, is van u! Ik zal hem u en uw nakomelingen geven. Want uw nageslacht zal talrijk zijn als het stof. Zij zullen het land bewonen van oost naar west en van zuid naar noord. Alle volken op aarde zullen via u en uw nageslacht worden gezegend.
		2	Ex 7:5	De Egyptenaren zullen er achter komen dat Ik de HERE ben wanneer Ik mijn macht toon en hen dwing mijn volk te laten gaan."
		3	Ex 12:13	Het bloed aan de deurposten zal voor Mij het teken zijn dat daar Israëlieten zijn. Als Ik het bloed zie, sla Ik dát huis over. Uw eerstgeborenen zullen niet het slachtoffer worden van de straf die Ik Egypte ga opleggen.
	H 8	4	Ex 16:4	Toen zei de HERE tegen Mozes: "Luister, Ik zal voor hen brood uit de hemel laten regenen. Iedereen mag elke dag net zoveel eten verzamelen als hij die dag nodig heeft. Ik zal hen daarmee op de proef stellen om te zien of zij mijn opdrachten uitvoeren.
		5	Ex 19:10-11	Ga nu naar beneden en maak het volk klaar voor mijn bezoek. Heilig hen vandaag en morgen en laten ze hun kleren wassen. Overmorgen daal Ik neer op de berg Sinaï en het hele volk zal er getuige van zijn.
		6	Rom 8:7	Onze eigen zin gaat recht in tegen de wil van God. Hij onderwerpt zich niet aan Gods wet en kan dat ook niet.
		7	Ex 19:20	Toen daalde de HERE neer op de berg. Hij riep Mozes naar de top van de berg en Mozes klom omhoog.
Wk 7	H 9	1	Ex 25:22	Daar zal Ik u ontmoeten en vanaf het verzoendeksel tussen de engelen zal Ik met u spreken en in de ark zullen de wetten van het verbond liggen. Daar zal Ik u mijn opdrachten voor het volk Israël geven.
		2	Ex 29:44-45	Ja, Ik zal de tabernakel, het altaar en Aäron en zijn zonen, mijn priesters, heiligen. Ik zal temidden van de Israëlieten wonen en hun God zijn.
		3	Heb 9:22	Wij mogen wel zeggen dat onder het oude verbond vrijwel alles door bloed gereinigd werd. Als er geen bloed vloeit, worden de zonden niet vergeven.
		4	Ex 20:22	Toen zei de HERE tegen Mozes: "Dit moet u aan de Israëlieten doorgeven: 'U hebt gezien dat Ik vanuit de hemel heb gesproken. U mag naast Mij geen andere goden aanbidden.
		5	2 Sam 7:12-16	Want wanneer u sterft, zal Ik één van uw eigen zonen op uw troon zetten en Ik zal zijn koninkrijk sterk maken. Hij is degene die een tempel voor Mij zal bouwen. Het zal een huis zijn, waaraan Ik mijn naam verbind. En zijn koninkrijk zal Ik tot in eeuwigheid laten voortduren. Ik zal zijn vader zijn en hij zal mijn zoon zijn. Als hij zondigt, zal Ik andere volken gebruiken om hem te straffen, maar Ik zal mijn liefde en vriendschap niet van hem terugtrekken zoals Ik dat bij uw voorganger Saul deed. Uw familie zal voor eeuwig dit koninkrijk regeren. Uw troon zal niet wankelen."
		6	1 Kon 22:18-19	Zich naar Josafat kerend, zei Achab klagend: "Heb ik u niet gezegd dat het zo zou gaan? Hij brengt me nooit eens goed nieuws. Het is altijd slecht." Micha sprak opnieuw en zei: "Luister naar wat de HERE verder nog te zeggen heeft. Ik zag de HERE op een troon zitten en de hemelse legers stonden om Hem heen.

		7	Rom 3:12	Alle mensen hebben zich van God afgekeerd; zij zijn met elkaar de verkeerde weg opgegaan! Niemand doet wat goed is, zelfs niet één.
Wk 8	H 10	1	Jes 7:14	Goed dan, de Here zal Zelf een teken vaststellen: Een maagd zal een kind krijgen! en zij zal het kind Immanuël noemen (dit betekent 'God is met ons').
		2	Mat 1:19-20	Jozef wilde de verloving verbreken. Maar omdat hij een goed man was, besloot hij het in stilte te doen om haar de schande te besparen. Terwijl hij hierover lag na te denken, kreeg hij een droom en zag een engel van God naast zich staan. "Jozef, zoon van David," zei de engel, "u kunt gerust met Maria trouwen."
		3	Luk 2:11	Vandaag is in Bethlehem de Redder geboren: Christus, de Here.
		4	Luk 2:40	Daar groeide het kind op tot een flinke, sterke jongen. Hij bleek een bijzondere wijsheid te hebben. De genade van God was op Hem.
		5	Luk 2:52	Hoe ouder Jezus werd, hoe meer wijsheid Hij kreeg. Hij stond in de gunst bij God en de mensen.
		6	Joh 1:29-30	De volgende morgen zag hij Jezus aankomen. "Kijk," riep hij. "Het offerlam van God! Hij neemt de schuld van de wereld op Zich. Hem bedoelde ik toen ik zei: 'Na mij komt iemand Die er eerder was dan ik. Want Hij was er al voordat ik geboren werd.'
		7	1 Kor 13:12	Nu hebben wij nog geen heldere kijk op Christus, maar later zullen wij oog in oog met Hem staan. Ik ken Hem nu nog niet volkomen, maar dan zal ik Hem volledig kennen, zoals Hij mij door en door kent.
Wk 9	H 11	1	Mat 4:4, 8-10	"Nee," antwoordde Jezus, "want in de Boeken staat dat eten niet het belangrijkste is, maar dat echt leven bestaat uit het gehoorzamen van elk gebod van God."... De duivel gaf het niet op en nam Hem mee naar een heel hoge berg. Hij liet Hem alle landen van de wereld zien, met al hun pracht en praal. "Dat zal ik U allemaal geven," zei hij, "als U voor mij neerknielt en mij eert." "Ga weg, satan," zei Jezus. "Er staat immers in de Boeken: 'Geef niemand anders eer dan de Here, uw God. Doe alleen wat Hij zegt.'"
		2	Joh 21:24-25	Ik, Johannes, heb dit geschreven. Alles wat ik verteld heb, is waar. Jezus heeft trouwens nog veel meer gedaan. Maar als dat allemaal opgeschreven werd, zou de wereld misschien wel te klein zijn voor al die boeken.
		3	Joh 3:18	Wie zijn vertrouwen op Jezus stelt, wordt niet veroordeeld. Maar wie niet gelooft, is al veroordeeld omdat hij geen vertrouwen heeft gehad in de naam van Gods enige Zoon.
		4	Joh 8:12	Jezus richtte Zich weer tot de mensen en zei: "Ik ben het licht van de wereld. Wie Mij volgt, zal nooit in het donker rondtasten, maar leven in het licht."
		5	Mk 3:2-6	De Farizeeërs hielden Hem goed in het oog. Zij wachtten tot Hij de man zou genezen. Dan zouden ze een aanklacht tegen Hem kunnen indienen. Jezus riep de man naar voren. "Mag men op de sabbat iemand helpen?" vroeg Hij aan de Farizeeërs. "Of moet je hem in de kou laten staan? Is het een dag om mensen te redden of een dag om te doden?" Zij zeiden niets. Jezus keek boos om Zich heen. Wat een harde kerels waren dit! Het deed Hem pijn dat zij zo onverschillig waren voor de ellende van andere mensen. Tegen de ongelukkige man zei Hij: "Steek uw hand uit." De man deed het en zijn hand werd op slag weer gezond! De Farizeeërs

				liepen meteen de synagoge uit en gingen naar de leden van de partij van Herodes om met hen te overleggen hoe zij Jezus uit de weg konden ruimen.
		6	Joh 6:35	Jezus antwoordde: "Ik ben het brood dat leven geeft. Wie bij Mij komt, zal nooit meer honger krijgen. Wie in Mij gelooft, zal nooit meer dorst krijgen.
		7	Joh 6:38-39	Ik ben niet uit de hemel gekomen om mijn eigen wil te doen, maar de wil van God Die Mij gestuurd heeft. God wil niet dat Ik één van deze mensen, die Hij aan Mij gegeven heeft, verlies, maar dat Ik ze op de laatste dag uit de dood terughaal.
Wk 10	H 12	1	dailyverses.net/nl	Bijbeltekst van de dag
		2	Joh 10:9-11	Ik ben de deur en wie door Mij binnenkomt, zal veilig zijn. Hij zal in en uit kunnen gaan en voedsel vinden. De dief komt alleen om te stelen, te doden en uit te roeien. Ik ben gekomen om mijn schapen leven in overvloed te geven. Ik ben de goede herder. De goede herder geeft Zijn leven voor zijn schapen.
		3	Joh 11:26	Wie leeft en in Mij gelooft, zal nooit sterven. Geloof je dat?"
		4	Rom 8:1-2	Het is duidelijk dat mensen die van Christus Jezus zijn, niet veroordeeld zullen worden. Doordat u met Christus Jezus verbonden bent, geldt voor u de nieuwe wet: De wet van de Geest, de wet van het leven. U bent losgemaakt uit de wurgende greep van de zonde en bevrijd uit de macht van de dood.
		5	Mk 10:43-45	Maar onder jullie moet het anders gaan. Wie groot wil zijn, moet jullie dienaar worden. En wie de voornaamste wil zijn, moet ieders slaaf worden. Want zelfs Ik, de Mensenzoon, ben niet gekomen om Mij te laten dienen. Nee, Ik ben gekomen om te dienen en mijn leven te geven als losgeld voor velen."
		6	1 Tim 6:10	Want de liefde voor het geld is de eerste stap naar allerlei andere zonden. Sommige mensen hebben zich daarvoor zelfs van God afgewend en zich veel ellende op de hals gehaald.
		7	Mk 14:24	"Dit is mijn bloed, dat voor vele mensen zal vloeien," zei Hij. "Het bezegelt het nieuwe verbond tussen God en de mens.
Wk 11	H 13	1	Mat 26:53-54	Besef je niet dat Ik mijn Vader zou kunnen vragen duizenden engelen te sturen om ons te verdedigen? En Hij zou ze sturen. Maar hoe kan dan in vervulling gaan wat over deze dingen is geschreven?"
		2	Jes 53:7	Hij werd in een hoek gedreven en mishandeld, maar zei geen woord. Hij werd als een lam naar de slachtbank geleid; zoals een schaap onder het scherpen geen geluid maakt, stond ook Hij zwijgend voor degenen die Hem veroordeelden.
		3	Jes 53:5	Maar Hij werd doorstoken en verbrijzeld terwille van onze zonden. Hij werd zwaar gestraft zodat wij vrede konden hebben; Hij werd geslagen en daardoor werden wij genezen!
		4	Ps 22:17-19	Er staan honden om mij heen; misdadigers omringen mij. Zij doorsteken mijn handen en voeten. Ik kan mijn beenderen tellen; Zij vermaken zich door naar mij te komen kijken. Zij verdelen mijn kleren onder elkaar en loten wie mijn mantel mag hebben.
		5	Luk 23:47-48	De Romeinse officier begreep dat God de hand in dit alles had en zei vol ontzag: "Deze Man was werkelijk onschuldig." De vele mensen die naar de kruisiging waren komen kijken, gingen naar huis nadat ze dit allemaal hadden gezien. Ze sloegen zich op de borst van berouw en verdriet.

		6	Joh 20:17-18	"Raak Mij niet aan," zei Jezus. "Want Ik ben nog niet teruggekeerd naar mijn Vader. Ga naar mijn broeders en vertel hun dat Ik terugga naar mijn Vader, Die ook jullie Vader is. Naar mijn God, Die ook jullie God is." Maria ging snel naar Jezus' discipelen. "Ik heb de Here gezien!" zei ze en vertelde hun wat Hij tegen haar gezegd had.
		7	Luk 24:6-7	Hij is hier niet. Hij leeft weer! Herinnert u zich niet wat Hij heeft gezegd toen u nog met Hem in Galilea was? Hij zei immers dat Hij door verraad in de handen van slechte mensen zou vallen en door hen gekruisigd zou worden. Maar ook dat hij op de derde dag uit de dood zou opstaan."
Wk 12	H 14	1	Samenvatting	Q&A
		2		
		3		
		4		
		5		
		6		
		7		
Wk 13	H 15	1	Heb 10:20	Omdat Hij Zich voor ons heeft opgeofferd, is er voor ons een nieuwe weg naar het leven gekomen, dwars door het gordijn heen dat het Allerheiligste van het Heilige scheidde; en dat gordijn is Zijn lichaam.
		2	1 Joh 1:9	Maar als wij onze zonden bekennen, is God zo trouw en rechtvaardig ons die te vergeven. Hij reinigt ons van alle zonde.
		3	Fil 4:8-9	Broeders, richt daarom uw gedachten op alles wat waar, eervol, rechtvaardig, zuiver en mooi is en wat goed bekend staat, kortom alles wat deugdzaam en loffelijk is. Breng niet alleen in praktijk wat u van mij geleerd hebt, maar ook wat u van mij gehoord en gezien hebt; dan zal de God van de vrede met u zijn.
		4	2 Pet 1:6-7	Leer uw eigen verlangens opzij te zetten en geduldig vol te houden, zodat u God kunt dienen. Dan bent u klaar om een vriend te zijn voor uw medechristenen en om alle mensen lief te hebben.
		5	Kol 3:16-17	Laat uw hart vol zijn van Christus' woord. Zijn woorden zullen uw leven verrijken en u wijsheid geven. Leer ze aan elkaar, wijs elkaar ermee terecht en zing erover in psalmen, lofgezangen en geestelijke liederen. Zing zo met een dankbaar hart voor de Here. Wat u ook zegt of doet, doe het in de naam van de Here Jezus en dank ook God, de Vader, in Zijn naam.
		6	Rom 10:9-10	Want als u zegt dat Jezus Christus uw Heer is en als u met uw hele hart gelooft dat God Hem uit de dood heeft opgewekt, zult u gered worden. Door met uw hele hart op Christus te vertrouwen, wordt u rechtvaardig verklaard. En door daarvoor uit te komen, wordt u gered.
		7	Opb 22:20-21	Hij, Die dit alles bekend heeft gemaakt, zegt: "Ja, Ik kom al spoedig." Amen. Ja, Here Jezus, kom! Ik wens u allen de genade van de Here Jezus Christus toe. Amen.